

AB "Vilkyskių pieninė"

Atskirų finansinių ataskaitų
rinkinys už metus,
pasibaigusius
2013 m. gruodžio 31 d.

Turinys

Informacija apie Bendrovę	1
Vadovybės pareiškimas dėl finansinių ataskaitų	2
Atskira finansinės būklės ataskaita	5
Atskira pelno (nuostolių) ataskaita	6
Atskira bendrujų pajamų ataskaita	7
Atskira nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	8
Atskira pinigų srautų ataskaita	9
Finansinių ataskaitų pastabos	11
AB Vilkyskių pieninė metinis pranešimas už 2013 metus	59

Informacija apie Bendrovę

AB “Vilkyškių pieninė”

Telefonas: +370 441 55330
Telefaksas: +370 441 55242
Įmonės kodas: 277160980
Buveinė: LT-99369 Vilkyškiai, Vilkyškių sen., Pagėgių r. sav., Lietuva

Valdyba

Gintaras Bertašius (pirmininkas)
Sigitas Trijonus
Rimantas Jancevičius
Vilija Milaševičiutė
AndrejCyba
Linas Strėlis

Vadovybė

Gintaras Bertašius, Generalinis direktorius
Vaidotas Juškys, Vykdantysis direktorius
Sigitas Trijonus, Technikos direktorius
Rimantas Jancevičius, Žaliavos direktorius
Arvydas Zaranka, Gamybos direktorius
Vilija Milaševičiutė, Finansų direktorė

Auditorius

“KPMG Baltics”, UAB

Bankai

AB SEB bankas
“Swedbank” AB
Nordea bank Finland Plc Lietuvos skyrius
AB DNB bankas
AB Šiaulių bankas

Vadovybės pareiškimas dėl finansinių ataskaitų

Vadovybė šiandien aptarė ir patvirtino atskirą finansinių ataskaitų rinkinį ir jį Bendrovės vardu pasirašė.

Atskiras finansinių ataskaitų rinkinys buvo parengtas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sajungoje. Mūsų nuomone, taikyti apskaitos principai yra tinkami, ir atskiras finansinių ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgais parodo tikrą ir teisingą vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sajungoje.

Rekomenduojame, kad atskirą finansinių ataskaitų rinkinį patvirtintų Visuotinis akcininkų susirinkimas.

Vilkyškiai, 2014 m. kovo 28 d.

Vadovybė:

Gintaras Bertašius
Generalinis direktorius

Vilija Milaševičiutė
Finansų direktoriė

„KPMG Baltics“, UAB
Naujoji Uosto g. 11
LT-92121 Klaipėda
Lietuva

Tel.: +370 46 48 00 12
Faks.: +370 46 48 00 13
El. p.: klaipeda@kpmg.lt
Internetinis puslapis: www.kpmg.lt

Nepriklausomo auditoriaus išvada AB „Vilkyškių Pieninė“ akcininkams

Išvada apie atskiras finansines ataskaitas

Mes atlikome pridedamo AB „Vilkyškių Pieninė“ (toliau – „Bendrovė“) atskirų finansinių ataskaitų rinkinio (toliau –finansinės ataskaitos), kurį sudaro 2013 m. gruodžio 31 d. atskira finansinės būklės ataskaita, tada pasibaigusių metų atskirose pelno (nuostolių), bendrujų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitos bei pastabos, kurias sudaro reikšmingų apskaitos principų santrauka ir kita aiškinamoji informacija, pateikta 5-58 puslapiuose, auditą.

Vadovybės atsakomybė už atskiras finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sajungoje ir už tokias vidaus kontroles, kurios, vadovybės manymu, yra būtinos užtikrinant finansinių ataskaitų parengimą be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar dėl klaidos.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų atsakomybė – remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie šias finansines ataskaitas. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės etikos reikalavimų ir planuotume bei atliktume auditą taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų.

Audito metu yra atliekamos procedūros, skirtos gauti audito įrodymus, pagrindžiančius finansinių ataskaitų sumas ir atskleidimus. Pasirinktos procedūros priklauso nuo mūsų profesinio sprendimo, įskaitant finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo rizikos dėl apgaulės ar dėl klaidos, įvertinimą. Įvertindami šią riziką, mes atsižvelgiame į įmonės vidaus kontroles, skirtas užtikrinti įmonės finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą jų pateikimą tam, kad galėtume parinkti tomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštume nuomonę apie įmonės vidaus kontrolių efektyvumą. Audito metu taip pat įvertinamas taikytos apskaitos politikos tinkamumas, vadovybės atlikų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas bei bendras finansinių ataskaitų pateikimas.

Mes tikime, kad gauti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų audito nuomonei pagrįsti.

Nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia AB „Vilkyškių Pieninė” nekonsoliduotą finansinę būklę 2013 m. gruodžio 31 d. ir tada pasibaigusiu metų nekonsoliduotus finansinius veiklos rezultatus bei nekonsoliduotus pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sajungoje.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Be to, mes perskaitėme AB „Vilkyškių Pieninė” metinį pranešimą už 2013 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus, pateiktą finansinių ataskaitų 59-74 puslapiuose, ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų Bendrovės 2013 m. gruodžio 31 d. atskiroms finansinėms ataskaitoms.

“KPMG Baltics”, UAB vardu

Domantas Dabulis
Partneris pp
Atestuotas auditorius

Klaipėda, Lietuvos Respublika
2014 m. balandžio 3 d.

Atskira finansinės būklės ataskaita

Tūkst. litų	Pastaba	<u>2013 m. gruodžio 31 d.</u>	<u>2012 m. gruodžio 31 d.</u>
Turtas			
Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai	10	72,566	69,337
Nematerialusis turtas	11	47	3
Investicijos į dukterines įmones	12	36,952	36,952
Ilgalaikės gautinos sumos	13	1,623	1,393
Ilgalaikis turtas		111,188	107,685
Atsargos	14	23,876	17,245
Prekybos ir kitos gautinos sumos	15	26,091	16,410
Išankstiniai apmokėjimai	16	1,878	1,348
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	17	219	541
Trumpalaikis turtas		52,064	35,544
Turtas iš viso		163,252	143,229
Nuosavas kapitalas			
Akcinis kapitalas		11,943	11,943
Akcių prieteliai		11,396	11,396
Rezervai		11,816	11,389
Nepaskirstytas pelnas		35,401	16,681
Nuosavas kapitalas iš viso	18	70,556	51,409
Įsipareigojimai			
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	19	25,704	30,247
Išvestinės finansinės priemonės	23	1,207	1,707
Vyriausybės dotacijos	20	7,683	8,462
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	21	3,058	1,861
Ilgalaikiai įsipareigojimai		37,652	42,277
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	19	19,114	12,142
Mokėtinės pelno mokesčis		-	-
Išvestinės finansinės priemonės	23	358	436
Prekybos ir kitos mokėtinės sumos	22	35,572	36,965
Trumpalaikiai įsipareigojimai		55,044	49,543
Įsipareigojimai iš viso		92,696	91,820
Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai iš viso		163,252	143,229

Pastabos, pateikiamos 11-58 puslapiuose, yra sudėtinė šių atskirų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Atskira pelno (nuostolių) ataskaita

Už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastaba	2013	2012
Pajamos	1	409,282	329,859
Pardavimų savikaina	2	-379,079	-315,149
Bendrasis pelnas		30,203	14,710
Kitos veiklos pajamos	3	2,106	1,886
Paskirstymo sąnaudos	5	-16,015	-12,625
Administracinių sąnaudos	6	-6,069	-6,672
Kitos veiklos sąnaudos	4	-798	-785
Veiklos rezultatas		9,427	-3,486
Finansinės veiklos pajamos		14,865	10,005
Finansinės veiklos sąnaudos		-2,017	-2,116
Grynosios finansinės veiklos sąnaudos	7	12,848	7,889
Pelnas prieš mokesčius		22,275	4,403
Pelno mokesčio sąnaudos	8	-1,198	772
Grynasis pelnas		21,077	5,175
Pelnas tenkantis 1 akcijai (litais)	9	1.76	0.43
Sumažintas pelnas 1 akcijai (litais)	9	1.76	0.43

Pastabos, pateikiamos 11-58 puslapiuose, yra sudėtinė šių atskirų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Atskira bendrujų pajamų ataskaita

Už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastaba	2013	2012
Grynas pelnas		21,077	5,175
Kitos atskaitinių metų bendrosios pajamos			
Apsidraudimo priemonių tikrosios vertės pokytis	578	-746	
Straipsniai, kurie niekada nebus pergrupuoti i pelno (nuostolių) ataskaitą	-	-	
Straipsniai, kurie yra arba gali būti pergrupuoti i pelno (nuostolių) ataskaitą	-	-	
Kitos atskaitinių metų bendrosios pajamos, po pelno mokesčio	578	-746	
Iš viso bendrujų pajamų	21,655	4,429	

Pastabos, pateikiamos 11-58 puslapiuose, yra sudėtinė šių atskirų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Atskira nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

Tūkst. litų

Pastaba	Akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Apsidraudimo priemonių rezervas	Rezervas savoms akcijoms įsigytų	Perkainojimo rezervas	Privalomas rezervas	Nepaskirtystasis pelnas	Iš viso
Likutis 2012 m. sausio 1 d.	11,943	11,396	-1,397	5,768	6,924	1,194	14,138	49,966
Laikotarpio pelnas	-	-	-	-	-	-	5,175	5,175
Kitos bendrosios pajamos								
Perkainojimo rezervo didinimas, dėl pelno mokesčio įtakos	-	-	-	-	-	-	-	-
Perkainuoto turto nusidėvėjimas	-	-	-	-	-354	-	354	-
Rezervo finansinėms išvestinėms priemonėms sudarymas	-	-	-746	-	-	-	-	-746
Iš viso kitų bendruju pajamų	-	-	-746	-	-354	-	354	-746
Sandoriai su savininkais, apskaityti tiesiogiai nuosavame kapitale								
Pervedimai į rezervą savoms akcijoms įsigytų	-	-	-	-	-	-	-	-
Pervedimai į privalomajį rezervą	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividendai	-	-	-	-	-	-	-2,986	-2,986
Iš viso sandorių su savininkais	-	-	-	-	-	-	-2,986	-2,986
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	11,943	11,396	-2,143	5,768	6,570	1,194	16,681	51,409
Likutis 2013 m. sausio 1 d.	11,943	11,396	-2,143	5,768	6,570	1,194	16,681	51,409
Laikotarpio pelnas	-	-	-	-	-	-	21,077	21,077
Kitos bendrosios pajamos								
Perkainojimo rezervo didinimas, dėl pelno mokesčio įtakos	-	-	-	-	-	-	-	-
Perkainuoto turto nusidėvėjimas	-	-	-	-	-354	-	354	-
Rezervo finansinėms išvestinėms priemonėms sudarymas	-	-	578	-	-	-	-	578
Iš viso kitų bendruju pajamų	-	-	578	-	-354	-	354	578
Sandoriai su savininkais, apskaityti tiesiogiai nuosavame kapitale								
Pervedimai į rezervą savoms akcijoms įsigytų	-	-	-	203	-	-	-203	-
Pervedimai į privalomajį rezervą	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividendai	-	-	-	-	-	-	-2,508	-2,508
Iš viso sandorių su savininkais	-	-	-	203	-	-	-2,711	-2,508
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	11,943	11,396	-1,565	5,971	6,216	1,194	35,401	70,556

Pastabos, pateikiamos 11-58 puslapiuose, yra sudėtinė šių atskirų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Atskira pinigų srautų ataskaita

Už metus pasibaigusius gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastaba	2013	2012
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Laikotarpio pelnas		21,077	5,175
Koregavimai dėl:			
Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų nusidėvėjimo	10	6,470	5,213
Nematerialiojo turto amortizacijos	11	5	137
Dotacijų amortizacijos	20	-779	-562
Nuostolis (pelnas) iš nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų pardavimo		-27	-147
Pelno mokesčio sąnaudų	8	1,198	-772
Grynosios finansinės veiklos sąnaudos		-12,848	-7,889
		15,096	1,155
Atsargų pokytis		-6,632	-1,570
Ilgalaikių gautinų sumų pokytis		-230	139
Prekybos ir kitų gautinų sumų pokytis		-9,811	1,602
Išankstinių apmokėjimų pokytis		-530	209
Prekybos ir kitų mokėtinų sumų pokytis		13,301	16,691
		11,194	18,226
Sumokėtas pelno mokesčis		-	-
Sumokėtos palūkanos		-1,651	-1,750
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos		9,543	16,476
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Lėšos įrengimų ir įrangos įsigijimui		-9,256	-26,141
Suteiktos paskolos		-	351
Lėšos iš įrangos ir įrengimų pardavimo		406	167
Dukterinės įmonės akcijų įsigijimas		-	-
Lėšos nematerialiojo turto įsigijimui		-49	-7
Gautos palūkanos		-	2
Grynieji pinigų srautai, panaudoti investicinėje veikloje		-8,899	-25,628

Atskira pinigų srautų ataskaita (tęsinys)

Už metus pasibaigusius gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastaba	2013	2012
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Paskolų gavimas		9,947	25,436
Paskolų grąžinimas		-8,405	-18,747
Lėšos dividendams išmokėti		-2,508	-2,986
Gautos vyriausybės dotacijos	20	-	5,792
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos		-966	9,495
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)			
Pinigai ir pinigų ekvivalentai sausio 1 d		-322	343
Pinigai ir pinigų ekvivalentai gruodžio 31 d.	17	219	541

Pastabos, pateikiamos 11-58 puslapiuose, yra sudėtinė šių atskirų finansinių ataskaitų rinkinio dalis.

Finansinių ataskaitų pastabos

Bendroji informacija

AB „Vilkyškių pieninė“ (toliau – „Bendrovė“) įkurta 1993 m. Bendrovė nėra įsteigusi filialų ar atstovybių.

AB „Vilkyškių pieninė“ yra listinguojama Lietuvos įmonė, kurios akcijomis yra prekiaujama Vilniaus vertybinių popierių biržoje. 2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkai buvo:

Akcininkas	Akcijos	Nominali vertė, litais	Vertė iš viso, litais
Gintaras Bertašius	6,067,206	1	6,067,206
Linas Strėlis	1,918,215	1	1,918,215
Kiti smulkieji akcininkai	3,957,579	1	3,238,258
Kapitalo iš viso	11,943,000	1	11,943,000

Gintaras Bertašius ir su juo susiję asmenys yra pagrindinė kontroluojanti šalis.

Bendrovės pagrindinė veikla yra įvairių rūšių sūrio gamyba ir pardavimas. Bendrovė taip pat gamina ir parduoda išrūgas, žaliavinį pieną ir grietinėlę.

Veikla vykdoma pagrindiniuose gamybiniuose pastatuose, esančiuose Vilkyškiuose, Pagėgių r. sav. Bendrovė turi pieno supirkimo ir paskirstymo centrą Eržvilke, Jurbarko r. sav.

Bendrovės darbuotojų skaičius 2013 m. gruodžio 31 d. buvo 544 (2012 m. gruodžio 31 d. - 546).

Bendrovė turi dukterinę įmonę AB „Modest“, užsiimančią pieno perdirbimu ir pieno produktų gamyba. 2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovei nuosavybės teise priklauso 99,7% balso teisę suteikiančių AB „Modest“ akcijų (2012 m. gruodžio 31 d. – 99,7%). AB „Modest“ specializuojasi fermentinio sūrio, varškės sūrio, bei kitų sūrio produktų gamyboje.

2008 m. Bendrovė įsigijo kitą dukterinę įmonę AB Kelmės pieninę, užsiimančią pieno perdirbimu ir pieno produktų gamyba. 2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovei nuosavybės teise priklauso 100% balso teisę suteikiančių AB Kelmės pieninė akcijų (2012 m. gruodžio 31 d. – 99.25%). AB Kelmės pieninė specializuojasi šviežių pieno produktų gamyboje.

Nuo 2013 m. gruodžio mėnesio Įmonių grupę papildė dukterinė įmonė AB „Pieno logistika“. Bendrovės įstatinis kapitalas 371 tūkst. Lt., pagrindinė veikla - pastatų nuoma. AB Vilkyškių pieninei nuosavybės teise priklauso 50,8% balso teisę suteikiančių AB „Pieno logistika“ akcijų.

Finansinių ataskaitų pastabos

Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Atitikimas įstatymams

Šis atskirų AB „Vilkyskių pieninė“ finansinių ataskaitų rinkinys (finansinės ataskaitos arba atskiro finansinės ataskaitos) buvo parengtas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sajungoje.

Bendrovė taip pat rengia konsoliduotas finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sajungoje.

Bendrovės vadovybė yra įgaliota išleisti atskiras finansines ataskaitas po to, kai jas patvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas, kuris pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą privalo būti sušauktas iki 2014 metų balandžio 30 dienos.

Vertinimo pagrindas

Finansinės ataskaitos yra parengtos istorinės savikainos pagrindu, išskyrus:

- Išvestines finansines priemones, kurios yra įvertintos tikraja verte;
- Pastatai, kurie sudaro dalį Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų, yra įvertinti perkainuota verte, įvertinus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Funkcinė ir pateikimo valiuta

Šios atskiro finansinės ataskaitos yra pateiktos litais (LTL). Litas yra oficiali Lietuvos Respublikos valiuta ir funkcinė Bendrovės valiuta. Finansinė informacija pateikta litais suapvalinta iki artimiausio tūkstančio.

Operacijos užsienio valiuta

Operacijos užsienio valiuta įvertinamos litais operacijos dieną esančiu valiutos keitimo kursu. Piniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta įvertinami litais finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną esančiu valiutos keitimo kursu. Visos eurais įvykdytos operacijos buvo konvertuotos Lietuvos Banko nustatytu pastoviu keitimo kursu 1 Euro=3.4528 Litai.

Valiutos kurso pasikeitimo skirtumai, atsiradę įvykdžius šias operacijas, apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Nepiniginis turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, kurie apskaitomi istorine savikaina, yra įvertinami litais sandorio dieną galiojančiu oficialiu valiutos keitimo kursu.

Reikšmingų apskaitos principų santrauka

Visiems šiose finansinėse ataskaitose pateiktiems laikotarpiams Bendrovė sistemingai taikė apskaitos principus.

Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai

Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai, išskaitant išperkamosios nuomas būdu įsigytą turą, bet išskyrus pastatus, apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Į savikainą yra įtraukiama su turto įsigijimu susijusios sąnaudos. Bendrovės pasigaminto turto savikainą sudaro medžiagų savikaina, tiesioginės darbo sąnaudos ir proporcingai paskirstytos netiesioginės darbo sąnaudos.

Kai nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų vienetų dalys turi skirtingą naudingojo tarnavimo laikotarpį, šios dalys yra apskaitomos kaip atskiri ilgalaike turto vienetai.

Į Bendrovės apskaitomo nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų vieneto likutinę vertę yra įtraukiama to turto pakeistų dalių savikaina, jei yra tikėtina, kad tas turtas atneš būsimą ekonominę naudą Bendrovei

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai (tęsinys)

ir jei to turto savikaina gali būti patikimai nustatyta. Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų kitos sąnaudos yra apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje, jas patyrus.

Pastatai yra apskaitomi perkainota verte, kuri yra jų tikroji vertė perkainojimo dieną, atimant vėliau sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą. Perkainojimai atliekami periodiškai, užtikrinant, kad pastatų apskaitinė vertė reikšmingai nesiskiria nuo jų tikrosios vertės finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną. Pastatų tikrosios vertės vertinimą atlieka atestuoti nepriklausomi turto vertintojai. Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcinq metodą per apskaičiuotą turto naudingo tarnavimo laiką. Pastatų perkainojimo rezervas yra sumažinamas proporcinqai perkainotų pastatų nusidėvėjimui.

Perkainojimo atveju, kai turto įvertinta tikroji vertė yra mažesnė nei jo likutinė vertė, šio turto likutinė vertė nedelsiant sumažinama iki tikrosios vertės ir toks sumažėjimas pripažystamas sąnaudomis. Tačiau toks vertės sumažėjimas išskaičiuojamas iš to paties turto praeito perkainojimo padidėjimo sumos, apskaitomos perkainojimo rezervo sąskaitoje tiek, kiek jis neviršija tos padidėjimo sumos.

Perkainojimo atveju, kai turto įvertinta tikroji vertė yra didesnė nei jo likutinė vertė, likutinė vertė yra padidinama iki tikrosios vertės, o padidėjimo suma išskaitoma kaip kitos bendrosios pajamos į ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezervo sąskaitą nuosavo kapitalo dalyje. Nusidėvėjimas skaičiuojamas nuo nudėvimos sumos, kuri yra lygi iš įsigijimo savikainos atėmus turto likvidacinę vertę.

Turto arba įrangos dalies pakeitimo sąnaudos yra įtraukiamos į likutinę vertę, kai yra tikėtina, kad Bendrovė ateityje patirs būsimą ekonominę naudą, susijusią su ta dalimi, ir tas sąnaudas galima patikimai įvertinti. Turto ir įrangos nuolatinio aptarnavimo sąnaudos apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai patiriamos.

Nusidėvėjimo suma pripažystama pelno (nuostolių) ataskaitoje, taikant tiesiogiai proporcinq metodą, per visą kiekvienos ilgalaikio materialiojo turto sudėtinės dalies naudingo tarnavimo laikotarpį, kadangi tai tiksliausiai atspindi tikėtiną būsimos ekonominės naudos, gaunamos iš to turto, suvartojojimą.

Naudingo tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Pastatai	10-40 metų
Mašinos ir įrengimai	5-15 metų
Kitas turtas	3-7 metai

Turto naudingo tarnavimo laikotarpiai, likvidacinės vertės ir nusidėvėjimo skaičiavimo metodai yra periodiškai peržiūrimi, siekiant užtikrinti, kad nusidėvėjimo laikotarpis ir kiti įvertinimai atitinku ekonominę naudą, kurią tikimasi gauti iš ilgalaikio materialiojo turto.

Investicinis turtas

Investicinis turtas – tai Bendrovės nekilnojamasis turtas, laikomas pajamoms iš nuomos gauti. Toks turtas apskaitomas pastatų kategorijoje, perkainuota verte.

Finansinių ataskaitų pastabos Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Nematerialusis turtas

Bendrovės įsigytas nematerialusis turtas su apibrėžtu naudingo tarnavimo laikotarpiu apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius. Amortizacija skaičiuojama tiesiogiai proporcingu būdu pelno (nuostolių) ataskaitoje per 3 metus.

Investicijos į dukterines įmones

Investicijos į dukterines įmones yra apskaitomos įsigijimo savikaina, įvertinus vertės sumažėjimo nuostolius.

Atsargos

Atsargoms priskiriama pagaminta produkcija, nebaigtos gamybos produktai bei prekės ir medžiagos.

Pirminio pripažinimo metu atsargos yra įvertinamos įsigijimo arba pasigaminimo savikaina. Į pasigaminimo savikainą įeina tiesioginės darbo užmokesčio, medžiagų ir perdibimo sąnaudos gamybos laikotarpiu. Gamybos sąnaudas taip pat sudaro sistemingai paskirstytos pastovios ir kintamos gamybos pridėtinės išlaidos.

Atsargos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra įvertinami savikaina arba grynaja galimo realizavimo verte (mažesniaja iš jų), atėmus nuostolius dėl vertės sumažėjimo. Grynoji realizacinė vertė yra įvertinta pardavimo kaina, atėmus įvertintas produkcijos gamybos užbaigimo ir pardavimo išlaidas.

Atsargų sunaudojimas yra nustatomas pagal FIFO metodą.

Neišvestinis finansinis turtas ir įsipareigojimai

Neišvestinis finansinis turtas yra atitinkamai klasifikuojamas kaip: finansinis turtas, vertinamas tikraja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą; investicijos laikomos iki išpirkimo termino; paskolos ir gautinos sumos; galimas parduoti finansinis turtas. Visi finansinio turto pirkimai ir pardavimai yra pripažystami sandorio sudarymo dieną. Neišvestinės finansinės priemonės iš pradžių pripažystamos tikraja verte, įtraukiant (išskyrus priemonėms, apskaitomoms tikraja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą) visas tiesiogiai priskirtinas sandorio sąnaudas. .

Finansinis turtas arba finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikraja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą.

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikraja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą, finansinės būklės ataskaitoje yra apskaitomi tikraja verte. Susijęs pelnas arba nuostolis dėl pakartotinio vertinimo yra tiesiogiai apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Pelnas bei nuostolis iš palūkanų bei tokų investicijų dividendai yra atitinkamai pripažystami kaip pelnas iš palūkanų ir dividendų, arba palūkanų nuostolis.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Neišvestinis finansinis turtas ir įsipareigojimai (tęsinys)

Investicijos, laikomos iki išpirkimo termino

Neišvestinis finansinis turtas, turintis nustatytą galiojimo terminą su fiksuoais arba galimais nustatytais mokėjimais, kurį Bendrovė neabejotinai ketina ir gali laikyti iki galiojimo pabaigos yra investicijos, laikomos iki išpirkimo termino. Investicijos, kurias ketinama laikyti iki išpirkimo termino pabaigos, yra įvertinamos amortizuota savikaina, naudojant efektyvių palūkanų normos metodą. Efektyvios palūkanų normos metodas yra metodas, skirtas finansiniams turtui ar įsipareigojimo amortizuotai savikainai apskaičiuoti ir palūkanų pajamoms ar sąnaudoms paskirstyti per atitinkamą laikotarpį. Efektyvi palūkanų norma yra norma, kuri leidžia tiksliai diskontuoti būsimus mokėjimus grynaisiais pinigais per numatomą finansinio įsipareigojimo galiojimo laikotarpį arba, kur galima, per trumpesnį laikotarpį. Pelnas ir nuostoliai yra pripažystami pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai investicijų apskaitymas yra nutraukiamas arba jų vertė sumažėja.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuoais ir kitaip nustatomais mokėjimais, nekotiruojamas aktyvioje rinkoje. Toks turtas yra pripažystamas amortizuota savikaina, naudojant faktinių palūkanų normos metodą. Pelnas ir nuostoliai yra pripažystami pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai paskolų ir gautinų sumų apskaitymas yra nutraukiamas arba jų vertė sumažėja.

Galimas parduoti finansinis turtas

Galimas parduoti finansinis turtas yra neišvestinis finansinis turtas, pripažystamas galimu parduoti arba kuris nepriskiriamas prie trijų prieš tai paminėtų grupių. Po pirminio pripažinimo galimas parduoti finansinis turtas yra pripažystamas tikraja verte. Tikrosios vertės pokytis apskaitomas bendrujų pajamų ataskaitoje iki tol, kol pripažinimas yra nutraukiamas arba nustatomas jos vertės sumažėjimas, kai sukauptas pelnas arba nuostoliai anksčiau pripažinti nuosavybėje, yra įtraukiama į pelno (nuostolių) ataskaitą.

Tikrosios vertės nustatymas

Investicijų, kuriomis prekiaujama aktyviose finansinėse rinkose, tikroji vertė nustatoma remiantis rinkos kainomis, galiojančiomis ataskaitų parengimo dieną. Jeigu tam tikro finansinio turto (ir nelistinguojamų vertybinių popierų) rinka nėra aktyvi, Bendrovė nustato tikrają vertę vadovaudamasi vertinimo metodais. Tokie vertinimo metodai apima naudojimąsi nesenai įvykusiais sandoriais rinkos sąlygomis bei kitomis priemonėmis, kurios iš esmės nesiskiria; diskontuotų pinigų srautų analizę arba kitais vertinimo metodais.

Nustatydama turto ar įsipareigojimų tikrają vertę, Bendrovė remiasi prieinamais rinkos duomenimis, kiek įmanoma. Tikrosios vertės yra pateikiamas žemiau nurodytais trimis tikrosios vertės hierarchijos lygiais, remiantis vertinimo metoduose taikomais kintamaisiais:

- 1 lygis: aktyviosiose tokio paties turto arba įsipareigojimų rinkose kotiruojamos kainos (nepakoreguotos).
- 2 lygis: kiti kintamieji, išskyrus iš 1 lygių įtrauktas kotiruojamas turto arba įsipareigojimų kainas, kurie stebimi tiesiogiai (t. y. kaip kainos) arba netiesiogiai (t. y. išvesti iš kainų).
- 3 lygis: turto arba įsipareigojimų kintamieji, nepagrūsti stebimais rinkos duomenimis (nestebimi kintamieji).

Finansinių ataskaitų pastabos Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Tikrosios vertės nustatymas (tęsinys)

Jei kintamieji, naudojami nustatant turto ar įsipareigojimo tikrąjį vertę, gali būti priskiriami skirtiniams tikrosios vertės hierarchijos lygiams, tikrosios vertės hierarchijos lygis, kuriam priskiriama visa nustatyta tikroji vertė, turi būti nustatomas remiantis žemiausio lygio kintamuoju, reikšmingu nustatant visą tikrąjį vertę.

Bendrovė pripažista tarp tikrosios vertės hierarchijos lygių perkeliamas sumas to ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, kada pokytis įvyko.

Tikrosios vertės, nustatytos įvertinimo ir (ar) atskleidimo tikslais, skaičiuojamos remiantis toliau pateiktais metodais. Ten, kur taikytina, išsamesnė informacija apie prielaidas, taikytas nustatant tikrąsias vertes, yra atskleista su konkrečiu turtu ar įsipareigojimu susijusioje pastaboje.

Turto ir įsipareigojimų tikroji vertė 2013 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitoje reikšmingai nesiskiria nuo jų balansinės vertės.

Sumos, kurioms skaičiuojamos palūkanos

Sumos, kurioms skaičiuojamos palūkanos, pirmiausia pripažystamos tikraja verte, pridėjus susijusių sandorių išlaidas. Po pirminio pripažinimo, sumos, kurioms skaičiuojamos palūkanos, apskaitomos amortizuota verte taikant efektyvios palūkanų normos metodą.

Skolinimosi sąnaudos

Skolinimosi sąnaudos, susijusios su paskolomis nekilnojamam turtui, įrengimams ir įrangai įsigytii, pripažystamos to turto įsigijimo savikainos dalimi ir iki turto naudojimo pradžios yra atitinkamai pridedamos prie įsigijimo savikainos.

Prekybos ir kitos mokėtinės sumos

Prekybos ir kitos mokėtinės sumos iš pradžių yra pateikiamos tikraja verte, pridėjus bet kokias tiesiogiai priskirtinas sandorio sąnaudas, o vėliau yra vertinamos amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą.

Finansinių ataskaitų pastabos Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Išvestinės finansinės priemonės

Įterptosios išvestinės priemonės yra atskiriamos nuo pagrindinio kontrakto ir apskaitomos kaip išvestinės priemonės, jei numatytos išvestinės priemonės ekonominės charakteristikos ir rizikos rūšys nėra glaudžiai susiję su pagrindinio kontrakto ekonominėmis charakteristikomis ir rizikos rūšimis; atskira priemonė, turinti tokias pačias ekonominės charakteristikas, kaip ir įterptoji išvestinė priemonė, atitinktų išvestinės priemonės apibrėžimą, o mišri (jungtinė) priemonė nebūtų vertinama tikraja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Išvestinės finansinės priemonės pradžioje yra pripažystamos tikraja verte: sandoriui priskirtinos sąnaudos yra pripažystamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, jas patyrus. Po pirminio pripažinimo išvestinės finansinės priemonės yra įvertinamos tikraja verte, o susiję pokyčiai apskaitomi kaip pateikiama žemiau.

Apsidraudimas nuo pinigų srautų rizikos

Šios išvestinės priemonės, kurios vadinamos apsidraudimu nuo pinigų srautų rizikos, tikrosios vertės pokyčiai yra pripažystami tiesiogiai akcininkų nuosavybėje tiek, kiek šis apsidraudimas yra veiksmingas. Jei šis apsidraudimas nėra veiksmingas, tikrosios vertės pokyčiai yra pripažystami pelne arba nuostolyje.

Kai apdraustasis nuo rizikos turtas nėra finansinis, nuosavame kapitale sukaupta suma yra įtraukiama į to turto balansinę vertę jo pripažinimo ir apskaitymo metu. Kitais atvejais, nuosavame kapitale sukaupta suma yra apskaitoma kaip pelnas arba nuostolis tame laikotarpyje, kuriame apdraustasis objektas įtakoja pelną arba nuostolį. Apsidraudimo nuo rizikos apskaita yra nutraukiamai perspektyviai, kai apsidraudimo priemonė nebeatitinka apsidraudimo nuo rizikos apskaitos kriterijų, nustoja galioti, yra parduota, nutraukta arba įvykdinta. Jei, remiantis prognozėmis nebesitikima, kad sandoris įvyks, tuomet nuosavame kapitale sukaupta suma yra perkeliama į pelną arba nuostolį.

Atskiriamosios įterptinės priemonės

Atskiriamųjų įterptinių priemonių tikrosios vertės pokyčiai yra apskaitomi kaip pelnas arba nuostolis.

Kitos neskirtos pardavimui išvestinės priemonės

Kai išvestinė finansinė priemonė nėra laikoma pardavimui ir nėra skirta apsidraudimui, visi jos tikrosios vertės pokyčiai yra apskaitomi kaip pelnas arba nuostolis.

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinis turtas

Finansinio turto (arba finansinio turto dalies ar panašaus finansinio turto grupės dalies) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- Baigiasi sutartinių teisių į finansinio turto piniginius srautus; arba
- Bendrovė yra perdavusi savo teises gauti pinigų srautus iš turto ir arba a) perleido visas su tuo turtu susijusias rizikas ir naudą, arba b) nei perleido, nei pasilikuo visų su tuo turtu susijusiu riziku ir naudos, tačiau perleido turto valdymo teisę.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas (tęsinys)

Finansinis turtas (tęsinys)

Kai Bendrovė perduoda savo teises gauti pinigų srautus iš turto ir nei perduoda, nei pasilieka visų su tuo turtu susijusių rizikų ir naudos, nei perleidžia turto valdymo teisę, turtas yra pripažįstamas tiek, kiek Bendrovė išlieka susijusi su tuo turtu.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas yra nutraukiamas, kai įsipareigojimas yra įvykdomas, atšaukiamas arba baigiasi jo galiojimas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje ir bankuose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės (iki trijų mėnesių) likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai iškeičiamos į žinomas pinigų sumas ir kurių vertės pasikeitimų rizika yra nereikšminga.

Pinigų srautų ataskaitos sudarymo tikslais pinigai ir pinigų ekvivalentai sudaro pinigus kasoje, indėlius, laikomus bankuose iki pareikalavimo, ir kitas trumpalaikes likvidžias investicijas.

Vertės sumažėjimas

Finansinis turtas

Finansinis turtas, nepateikiamas tikraja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą, yra peržiūrimas kiekvieną ataskaitų sudarymo dieną, siekiant nustatyti jo vertės sumažėjimą. Finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jei yra objektyvių įrodymų, kad po turto pirminio pripažinimo įvyko nuostolingas įvykis, neigiamai paveikęs iš to turto ateityje gautinus pinigų srautus, kurie gali būti patikimai įvertinti.

Finansinio turto, apskaityto amortizuota savikaina, vertės sumažėjimas arba nuostolis dėl neatgautinios sumos yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai yra tikimybė, jog Bendrovė neatgaus paskolų ar gautinų sumų, kurios numatytos sutartinėse sąlygose.

Prekybos ir kitų gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostolis yra pripažįstamas, kai yra objektyvių įrodymų (tokių kaip skolininko galimas nemokumas arba dideli finansiniai sunkumai), jog Bendrovė nesugebės laiku surinkti mokėtinų sumų pagal sąskaitose pateiktus terminus. Skolų, kurių vertė yra sumažėjusi, pripažinimas yra nutraukiamas, kai jos įvertinamos kaip negrąžinamos.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Vertės sumažėjimas (tęsinys)

Atsiperkamosios vertės apskaičiavimas

Bendrovės gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip būsimų pinigų srautų dabartinė vertė, diskontuota taikant pradinę palūkaną normą (t.y. efektyvią palūkaną normą, apskaičiuotą pradinio šių gautinų sumų pripažinimo momentu). Trumpalaikės gautinės sumos nėra diskontuojamos.

Vertės sumažėjimo atstatymas

Gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolis atstatomas, jeigu dėl vėlesnių įvykių objektyviai padidėja gautinų sumų atsiperkamoji vertė.

Vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi taip, kad turto balansinė vertė neviršytų tos vertės, kuri būtų nustatyta, jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę pripažinti.

Nefinansinis turtas

Nefinansinis turtas, išskyrus atsargas ir atidėtojo mokesčio turtą, yra peržiūrimas, siekiant nustatyti jo vertės sumažėjimą, jeigu tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai liudija, kad turto vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokie požymiai egzistuoja, yra apskaičiuojama to turto atsiperkamoji vertė.

Turto ar grynuosius pinigus generuojančio vieneto atsiperkamoji vertė yra jo naudojimo vertė arba tikroji vertė, atėmus pardavimo sąnaudas, priklausomai nuo to, kuri yra didesnė. Ivertinant naudojimo vertę, apskaičiuoti būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki jų dabartinės vertės, taikant ikimokestinę diskonto normą, atspindinčią dabartines rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką susijusią su tuo turtu. Vertės sumažėjimo testavimo tikslais, turtas, kurio neįmanoma testuoti atskirai, yra grupuojamas į mažiausią turto grupę, kuri generuoja pinigų iplaukas tą turtą nepertraukiamai naudojant ir kuri yra nepriklausoma nuo kito turto ar turto grupių generuojamų pinigų srautų ("pinigus generuojantis vienetas, arba PGV").

Kai turto likutinė vertė viršija jo atsiperkamąjį vertę, pelno (nuostolių) ataskaitoje yra apskaitomas vertės sumažėjimo nuostolis. Su PGV susiję vertės sumažėjimo nuostoliai yra iš pradžių priskiriami turto vienetui priskirto prestižo likutinės vertės sumažinimui, o po to proporcingai kito turto, priskirto vienetui (vienetų grupei), likutinei vertei sumažinti.

Praeitais metais pripažintų vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas apskaitomas tuomet, kai yra įrodomy, jog apskaičiuoti turto vertės sumažėjimo nuostoliai nebeegzistuoja arba yra sumažėjė. Atstatymas yra apskaitomas toje pačioje pelno (nuostolių) ataskaitos eilutėje kaip ir vertės sumažėjimo nuostoliai. Vertės sumažėjimo nuostoliai prestižui nėra atstatomi.

Atidėjiniai

Atidėjiniai įsipareigojimams yra apskaitomi finansinės būklės ataskaitoje kai tiketina, kad dėl praeityje įvykusiu įvykių atsiradusiems įsipareigojimams įvykdyti reikės papildomų lėšų. Jeigu poveikis yra reikšmingas, atidėjiniai apskaičiuojami diskontuojant būsimus pinigų srautus iki jų dabartinės vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike ir riziką, susijusią su tuo įsipareigojimu.

Finansinių ataskaitų pastabos Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Išmokos darbuotojams

Trumpalaikės išmokos darbuotojams yra pripažystamos kaip laikotarpio, kurio metu darbuotojai teikė paslaugas, einamosios sąnaudos. Jas sudaro atlyginimai ir darbo užmokestis, socialinio draudimo įnašai, premijos, apmokamos atostogos ir kitos išmokos. Ilgalaikių išmokų darbuotojams nėra.

Finansinė ir veiklos nuoma

Susitarimo pradžioje Bendrovė nustato, ar sutartis priskiriama finansinei ar veiklos nuomai.

Imonė - nuomininkė

Finansinė nuoma, kuria Bendrovei perleidžiama iš esmės visa, su turto nuosavybe siejama, rizika ir nauda, yra kapitalizuojama nuomas pradžioje tikraja nuomojamo turto verte, arba, dabartine verte minimalių nuomas išmokų verte, jei ji yra mažesnė. Nuomas mokėjimai yra išskiriami iš finansines sąnaudas ir finansinių įsipareigojimų mažinimą taip, kad būtų pasiekta įsipareigojimo likučio pastovi palūkanų norma. Finansinės sąnaudos yra pripažystamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Veiklos nuomas mokėjimai pelno (nuostolių) ataskaitoje yra pripažystami sąnaudomis tiesiogiai proporcingu būdu per nuomas laikotarpi.

Nuosavų akcijų pirkimas

Kai superkamos nuosavos akcijos, sumokėta suma, išskaitant tiesiogines sąnaudas, yra apskaitoma kaip pasikeitimasis akcininkų nuosavybėje. Nupirktos nuosavos akcijos yra rodomas atskiru straipsniu akcininkų nuosavybėje kaip neigiamą sumą.

Dividendai

Dividendai apskaitomi kaip įsisikolinimas laikotarpyje, kada jie yra paskelbiami.

Vyriausybės dotacijos

Dotacijos, gautos sąnaudoms padengti, pripažystamos pelno (nuostolių) ataskaitoje tuo laikotarpiu, kai minėtos sąnaudos yra patiriamos.

Dotacijos, skirtos Bendrovei kompensuoti turto įsigijimo išlaidas, amortizuojamos per tą patį laikotarpi, kaip ir turtas, dėl kurio dotacijas buvo gauta. Dotacijų amortizacijos sąnaudos yra įtraukiamos į gamybos savikainą arba administracines sąnaudas, o taip pat nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų, dėl kurių dotacijos buvo gautos, nusidėvėjimą.

Pajamos

Pajamos pardavus prekes yra vertinamos gautos arba gautinos sumos tikraja verte, atėmus grąžintų prekių vertę ir susijusias išlaidas, prekybines bei apyvartos nuolaidas. Pardavimų pajamos apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai reikšminga su nuosavybe susijusi rizika ir nauda yra perduodama pirkėjui, naudos susigrąžinimas yra tikėtinas, susijusios sąnaudos ir galimas prekių grąžinimas gali būti patikimai įvertinti bei vadovybė nebekontroliuoja prekių. Rizikos ir naudos perdavimas skiriasi priklausomai nuo kiekvienos pardavimo sutarties sąlygų.

Finansinių ataskaitų pastabos Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Pardavimų savikaina

Pardavimų savikainą sudaro tiesioginės ir netiesioginės sąnaudos, išskaitant nusidėvėjimo ir atlyginimų sąnaudas, patirtos siekiant gauti metų apyvartą.

Sąnaudos apskaitoje pripažystamos vadovaujantis kaupimo bei palyginimo principais.

Paskirstymo ir administracinių sąnaudų

Paskirstymo ir administravimo sąnaudas sudaro sąnaudos, susijusios su transportavimo sąnaudomis, administracijos personalu, valdymu, biuro išlaidomis ir kt., išskaitant nusidėvėjimą ir amortizaciją.

Veiklos sąnaudos yra pripažystamos vadovaujantis kaupimo principu.

Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos

Kitos veiklos pajamas ir sąnaudas sudaro pelnas ir nuostoliai iš ilgalaikio turto pardavimo, įmonių tarpusavio paslaugų sandorių pajamos ir sąnaudos, bei kitos su Bendrovės pagrindine veikla tiesiogiai nesusijusios pajamos ir sąnaudos.

Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos

Finansines pajamas ir sąnaudas sudaro gautinos ir mokėtinos palūkanos, realizuotas ir nerealizuotas valiutos kurso pasikeitimo pelnas ir nuostolis, kurie susiję su skolomis ir įsiskolinimais užsienio valiuta.

Palūkanų pajamos yra pripažystamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, taikant efektyvių palūkanų normos metodą. Finansinio lizingo (išperkamosios nuomas) palūkanų sąnaudos pripažystamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, taikant efektyvios palūkanų normos metodą.

Pelno mokesčis

Pelno mokesčių sudaro einamasis ir atidėtasis mokesčiai. Pelno mokesčis yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje, išskyryus tuos atvejus, kai jis yra susijęs su straipsniais, tiesiogiai apskaitytai kaip kitos bendrosios pajamos akcininkų nuosavybėje, tada jis apskaitomas akcininkų nuosavybėje kaip kitos bendrosios pajamos.

Einamasis pelno mokesčis yra apskaičiuotas nuo metų apmokestinamojo rezultato, taikant galiojančius ir taikomus ataskaitų sudarymo dieną tarifus, bei su praėjusiais metais susijusio mokėtino mokesčio koregavimuis.

Standartinis pelno mokesčio tarifas, taikomas Lietuvos Respublikoje registruotoms įmonėms yra 15% pelno mokesčio tarifas. Mokesčiniai nuostoliai gali būti perkeliami į ateinančius laikotarpius neribotai, jei įmonės veikla, dėl kurios šie nuostoliai atsirado, nėra keičiama, išskyryus tuos nuostolius, kurie atsirado dėl vertybinių popierių/ar išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Apskaičiuojant 2014 metų ir vėlesnių metų mokesčinių laikotarpių pelno mokesčių pagal PMĮ 30 str. 4 d. pakeitimą nuostatas, perkeliamu mokesčinių nuostolių suma negalės būti didesnė kaip 70 procentų mokesčinio laikotarpio pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyryus ankstesnių metų mokesčinių laikotarpių nuostolius.

Nuostolių dėl vertybinių popierių/ar išvestinių finansinių priemonių perleidimo atsiradę mokesčiniai nuostoliai tvarka nesikeitė, todėl gali būti perkeliami į ateinančius 5 metus ir naudojami tik apmokestinamosioms pajamoms, uždirbtoms iš panašaus pobūdžio sandorių, sumažinti.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Pelno mokesčis (tęsinys)

Atidėtasis mokesčis apskaičiuojamas atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų sumų finansinėse ataskaitose bei jų verčių mokesčių tikslais. Atidėtasis mokesčis nėra skaičiuojamas laikiniesiems skirtumas, atsirandantiems turto ir įsipareigojimų pirminio pripažinimo metu, jei šie skirtumai neįtakoja nei mokesčio, apskaito finansinėse ataskaitose, nei apmokestinamojo pelno. Atidėtasis mokesčis yra apskaičiuojamas, taikant laikinųjų skirtumų realizavimo metu galiosiančius mokesčių tarifus, kurie žinomi finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažistamas tik tuomet, kai tikimasi, kad ateityje Bendrovė turės pakankamai mokesčinio pelno, kuris leis išnaudoti mokesčio turą. Atidėtasis pelno mokesčis yra peržiūrimas kiekvieną finansinės būklės ataskaitos dieną ir mažinamas mokesčio turto suma, kuri nebus panaudota.

Pelnas, tenkantis vienai akcijai

Bendrovė pateikia duomenis apie pelną, tenkantį vienai akcijai, ir apie sumažintą pelną, tenkantį vienai akcijai. Pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra skaičiuojamas padalijant pelną arba nuostoli, tenkantį Bendrovės akcininkams, iš svertinio paprastųjų akcijų vidurkio per laikotarpi. Sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra skaičiuojamas pelną arba nuostoli, tenkantį akcininkams, bei svertinį paprastą akcijų vidurkį per metus koreguojant visomis potencialiomis paprastosiomis akcijomis. Per atskaitinius laikotarpius Bendrovė nebuvo išleidusi potencialių paprastųjų akcijų.

Segmentai

Veikiantis segmentas yra įmonės dalis, dalyvaujanti ekonominėje veikloje, iš kurios ji gali uždirbti pajamas ir patirti sąnaudas (įskaitant sandorius vykdomus su kitais segmentais), kurios veiklos rezultatus reguliariai tiksina aukščiausias Bendrovės organas, priimdamas sprendimą dėl išteklių, kuriuos reikia paskirti segmentui ir įvertinti jo veiklos rezultatus, ir kuri teikia atskirą finansinę informaciją.

Naujų standartų ir jų pakeitimų bei naujų interpretacijų taikymo įtaka finansinėms ataskaitoms

Taikyti apskaitos principai sutampa su ankstesniųjų metų apskaitos principais, išskyrus toliau nurodytus pakeitimus, Bendrovė nuosekliai taikė apskaitos politiką, išdėstyta šiose finansinėse ataskaitose, visiems šiose finansinėse ataskaitose pateikiems laikotarpiams.

1-asis TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas. Kitų bendrujų pajamų elementų pateikimas“ pataisa (galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2012 m. liepos 1 d. ir vėliau prasidedantiems laikotarpiams). Dėl 1-ojo TFAS Bendrovė pakoregavo straipsnių pateikimą kitų bendrujų pajamų ataskaitoje tam, kad atskirtų straipsnius, kurie ateityje galėtų būti pergrupuojami į pelno (nuostolių) ataskaitą, nuo tų, kurie niekada nebus pergrupuojami. Atitinkamai pateikta ir lyginamoji informacija.

13-asis TFAS „Tikrosios vertės nustatymas“ pataisa (taikomas perspektyviai 2013 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedantiems laikotarpiams). 13-ajame TFAS nustatoma bendra tikrosios vertės nustatymo ir informacijos apie tikrosios vertės nustatymą atskleidimo sistema, kai tokio nustatymo reikalaujama arba tai leidžiama pagal kitus TFAS. Šiame TFAS tikroji vertė apibrėžiama kaip kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorių tarp rinkos dalyvių. Šis TFAS pakeičia ir praplečia tikrosios vertės nustatymo atskleidimo reikalavimus kituose TFAS, įskaitant 7-ąjį TFAS.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Naujų standartų ir jų pakeitimų bei naujų interpretacijų taikymo įtaka finansinėms ataskaitoms (tęsinys)

Toliau pateikiamas standartų pataisos, galiojančios nuo 2013 m. sausio 1 d., kurios neturi įtakos šioms atskiroms finansinėms ataskaitoms:

- 7-ojo TFAS pataisa – „Finansinio turto ir įsipareigojimų užskaita“;
- 19-ojo TAS pataisa (2011 m.) – „Išmokos darbuotojams“;
- 12-ojo TAS pataisos – „Atdėtasis mokestis. Pagrindinio turto vertės atkūrimas“.

su finansiniu turtu, kurio apskaita yra nutraukta, pobūdį ir riziką. 7 TFAS pataisa nėra aktuali Bendrovės finansinėms ataskaitoms, kadangi Bendrovė neturi tokio finansinio turto.

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai

Keletas naujų pataisų, standartų ir išaiškinimų galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems po 2014 m. sausio 1 d., ir dar nebuvu taikyti rengiant šias finansines ataskaitas. Standartai, aiškinimai ir pataisos, kurie gali būti aktualūs Bendrovei, bei vadovybės įvertinimai dėl galimos naujų ir peržiūrėtų standartų bei išaiškinimų įtakos juos pirmą kartą pritaikius, yra nurodyti žemiau. Bendrovė neketina taikyti šių pataisų, standartų ir išaiškinimų ankščiau.

10-asis TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“, 11-asis TFAS „Jungtinė veikla“ ir 12-asis TFAS „Informacijos apie dalis kituose ūkio subjektuose atskleidimas“ (2011 m.)

- 10-ajame TFAS nustatomas bendras kontrolės modelis, pagal kurį galima nustatyti, ar ūkio subjektas, į kurį investuojama, turi būti konsoliduojamas. Dėl to Bendrovei gali tekti pakeisti savo konsolidavimo išvadą, taikomą ūkio subjektams, į kuriuos ji investuoja, o dėl to gali pasikeisti ir dabartinė šių ūkio subjektų apskaitos tvarka.

Bendrovė nemano, kad naujas standartas turės įtakos finansinėms ataskaitoms, nes ūkio subjektų, į kuriuos ji investuoja, kontrolės vertinimas pagal naujajį standartą neturėtų keisti ankstesnių išvadų dėl Bendrovės ūkio subjektų, į kuriuos ji investuoja, kontrolės.

- Remiantis 11-asis TFAS, jungtinės veiklos struktūra tebelaikoma svarbiu, bet nebe pagrindiniu veiksniu jungtinės veiklos rūšiai ir apskaitos modeliui nustatyti.
  - Bendrovės dalis bendroje veikloje, kurioje šalys turi teisių į turtą ir prievoľių vykdyti įsipareigojimus, bus apskaitoma atsižvelgiant į Bendrovės dalį minėtame turte ir įsipareigojimuose.
  - Bendrovės dalis bendroje įmonėje, kurioje šalys turi teisių į grynajį turtą, bus apskaitoma taikant nuosavybės metodą.

Bendrovė nemano, kad 11-asis TFAS turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, kadangi ji nėra jungtinės veiklos susitarimo šalis.

- 12-ajame TFAS į vieną standartą sujungiami visi reikalavimai ūkio subjektui atskleisti savo dalį dukterinėje įmonėje, jungtinėje veikloje, asocijuotosių įmonėse ir nekonsoliduojamuose struktūriuose ūkio subjektuose.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Patvirtinti, bet dar neįsigaliojė standartai (tęsinys)

Bendrovė nemanė, kad naujasis standartas turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

Šie standartai galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, tačiau leidžiama juos taikyti ankščiau.

- 27-asis TAS (2011 m.) „Atskiros finansinės ataskaitos“ (Galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams. Leidžiama taikyti ankščiau, jei 10-asis TFAS, 11-asis TFAS, 12-asis TFAS ir 28-asis TAS (2011 m.) taip pat taikomi ankščiau.)

27-ajame TAS (2011 m.) su nedideliais paaiškinimais pateikti 27-ojo TAS (2008 m.) apskaitos ir atskleidimo reikalavimai atskiroms finansinėms ataskaitoms. Be to, i 27-ąjį TAS (2011 m.) įtraukti 28-ojo TAS (2008 m.) ir 31-ojo TAS reikalavimai atskiroms finansinėms ataskaitoms. Standartas nebenagrinėja kontrolės principio ir reikalavimų, susijusių su konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rengimu, kurie įtraukti i 10-ąjį TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“.

Bendrovė nemanė, kad 27-asis TAS (2011 m.) turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, kadangi dėl jo Bendrovės apskaitos politika nėra keičiama.

- 28-asis TAS (2011 m.) „Investicijos į asocijuotąsių įmones ir bendras įmones“ (Galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams. Leidžiama taikyti ankščiau, jei 10-asis TFAS, 11-asis TFAS, 12-asis TFAS ir 27-asis TAS (2011 m.) taip pat taikomi ankščiau). Buvo padarytos nedidelės 28-ojo TAS (2008 m.) pataisos:

- *Asocijuotosios įmonės ir bendros įmonės, laikomos pardavimui.* Investicijai į asocijuotąjį ar bendrą įmonę arba tokios investicijos daliai, kuri atitinka priskyrimo skirtam parduoti turto kriterijus, ūkio subjektas turi taikyti 5-ąjį TFAS „Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti, ir nutraukta veikla“. Bet kuri išlaikyta investicijos dalis, neklasifikuojama kaip skirta parduoti, turi būti apskaitoma taikant nuosavybės metodą iki dalies, kuri klasifikuojama kaip skirta parduoti, perleidimo. Po perleidimo bet kokią išlaikytą dalį ūkio subjektas turi apskaityti nuosavybės metodu, jei ta išlaikyta dalis ir toliau yra asocijuotoji ar bendra įmonė.
- *Nuosavybės dalies asocijuotoje ar bendroje įmonėje pokytis.* Anksčiau 28-ajame TAS (2008 m.) ir 31-ajame TAS buvo aiškinama, kad dėl reikšmingos įtakos ar bendros kontrolės nutraukimo visais atvejais būtina iš naujo įvertinti išlaikytą nuosavybės dalį, net jei reikšminga įtaka buvo pasieka dėl bendros kontrolės. Dabar pagal 28-ąjį TAS (2011 m.) reikalaujama, kad esant tokiom aplinkybėms, išlaikyti investicijos dalies iš naujo vertinti nereikia.

Bendrovė nemanė, kad standarto pataisos turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, ji neturi investicijų į asocijuotąsių ar bendras įmones, kurioms minėtos pataisos turėtų įtakos.

- 32-ojo TAS „Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita“ pataisos (Galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams). Pataisomis nenustatomos naujos finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaitos taisyklės, tačiau paaiškinami užskaitos kriterijai, taikomi atsiradus jų taikymo neatitikimams.

Pataisose aiškinama, kad ūkio subjektas šiuo metu turi teisiškai įgyvendinamą užskaitos teisę, jei ši teisė:

- nepriklauso nuo ateities įvykio;
- teisiškai įgyvendinama ūkio subjekto ir visų sandorio šalių tiek įprastomis veiklos sąlygomis, tiek įsipareigojimų nevykdymo, nemokumo ar bankroto atveju.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai (tęsinys)

Bendrovė nemanė, kad standarto pataisos turės įtakos finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė neatlieka finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaitos ir neturi sudariusi bendrujų tarpusavio užskaitos sutarčių.

- *10-ojo TFAS, 12-ojo TFAS ir 27-ojo TAS pataisos „Investicinės įmonė“* (galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams)

Pataisose pateikiama 10-ajame TFAS įtvirtinto reikalavimo konsoliduoti išimtis ir reikalaujama, kad investicinėms įmonėms priskiriami ūkio subjektai nekonsoliduotų savo investicijų į kontroluojamus ūkio subjektus, investicijų į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones, o vertintų jas tikraja verte, tikrosios vertės pasikeitimą įtraukiant į pelno (nuostolių) ataskaitą. Ši konsolidavimo išimtis yra privaloma (t. y. nėra pasirenkama), išskyrus dukterines įmones, kurių veikla yra laikoma investicinės įmonės investicinės veiklos tasa, – tokios dukterinės įmonės vis tiek turi būti konsoliduojamos. Ūkio subjekto priskiriamas investicinei įmonei, jeigu jis atitinka visus esminius investicinės įmonės apibrėžties elementus.

Bendrovė nemanė, kad naujas standartas turės įtakos finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė neatitinka investicinėms įmonėms taikomų reikalavimų.

- *36-ojo TAS „Informacijos apie nefinansinio turto atsiperkamąją vertę atskleidimas“* (galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams).

Pataisose išaiškinama, kad ūkio subjektas turi atskleisti tik atskiro turto (įskaitant prestižą) arba pinigus kuriančių vienetų, kuriems per ataskaitinį laikotarpį buvo pripažinti arba panaikinti vertės sumažėjimo nuostoliai, atsiperkamąjā vertė. Pataisose taip pat reikalaujama atskleisti papildomą informaciją, susijusią su tikrosios vertės hierarchijos lygiu, kai atskiro turto (įskaitant prestižą) arba pinigus kuriančių vienetų vertės sumažėjimas per ataskaitinį laikotarpį buvo pripažintas arba panaikintas ir kai atsiperkamoji vertė pagrįsta tikraja verte atėmus perleidimo išlaidas.

Bendrovė nemanė, kad naujas standartas turės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

- *39-ojo TAS pataisos „Išvestinių finansinių priemonių novacija ir tolesnė apsidraudimo sandorių apskaita“* (galioja 2014 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams)

Kai tenkinami tam tikri kriterijai, pataisose leidžiama toliau taikyti apsidraudimo sandorių apskaitą, kai dėl teisės aktų ir taisyklių apsidraudimo priemone laikoma išvestinė finansinė priemonė yra pakeičiama, kad pagrindinė sandorio šalis galėtų atliliki tarpuskaitą.

Bendrovė nemanė, kad naujas standartas turės įtakos finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė netaiko apsidraudimo sandorių apskaitos.

Neapibrėžtumai

Neapibrėžtieji įsipareigojimai nėra pripažystomi finansinėse ataskaitose. Jie atskleidžiami nebent ekonominę naudą teikiančiu ištekliu išmokų tikimybė yra maža.

Neapibrėžtasis turtas nėra pripažystamas finansinėse ataskaitose, tačiau yra atskleidžiamas, jei tikėtina, kad ekonominė nauda bus gauta.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos

Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos, suteikiantys papildomos informacijos apie Bendrovės būklę ataskaitų datą (koreguojantys įvykiai) yra atspindimi finansinėse ataskaitose. Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos sudarymo datos, kurie nėra koreguojantys, atskleidžiami finansinių ataskaitų pastabose, jei yra reikšmingi.

Įvertinimai ir prielaidos

Rengdama finansines ataskaitas pagal TFAS, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, vadovybė turi atliki skaičiavimus ir įvertinimus prielaidoms, kurios įtakoja apskaitos principų taikymą bei su turtu ir įsipareigojimais, pajamomis ir išlaidomis susijusius skaičius. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine patirtimi ir kitais veiksniiais, kurie atitinka esamas sąlygas, ir kurių rezultatų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo apskaičiavimų.

Įvertinimai ir prielaidos yra nuolat peržiūrimi ir yra paremti patirtimi bei kitais veiksniiais, atspindinčiais esamą situaciją bei pagrįstai tikėtinai ateities įvykiais.

Bendrovė daro įvertinimus ir prielaidas dėl ateities įvykių, todėl apskaitos įvertinimai pagal savo pobūdį ne visada atitiks faktinius rezultatus. Žemiau aptariami įvertinimai ir prielaidos, kurie reikšmingai įtakoja turto ir įsipareigojimų vertes ir dėl kurių pasikeitimų tos vertės gali reikšmingai kisti kitais finansiniai metais.

Išvestinių priemonių tikroji vertė

Palūkanų normos apsikeitimo sandorių tikroji vertė nustatoma remiantis tarpininkų kainomis, kurių pagrįstumas yra tikrinamas diskontuojant apskaičiuotus būsimus pinigų srautus, naudojant rinkoje esančių panašių finansinių priemonių palūkanų normas vertinimo dieną bei atsižvelgiant į konkrečias kiekvienam apsikeitimo sandoriui nustatytas sąlygas bei mokėjimo terminus. Tikroji vertė parodo apsidraudimo sandorio kredito riziką ir galimus jos pokyčius Bendrovei bei kitai sandorio šaliai.

Apsidraudimo nuo rizikos veiksmingumo nustatymas

Priskyrus išvestinę finansinę priemonę prie apsidraudimo sandorio kategorijos, Bendrovė oficialiai įformina šios apsidraudimo priemonės ir apdraudžiamoji objekto tarpusavio ryšį, įskaitant su apsidraudimo sandoriu ir jo rizika susijusius rizikos valdymo tikslus bei strategiją, taip pat metodus, kurie bus naudojami vertinant apsidraudimo veiksmingumą. Tieki apsidraudimo santykų pradžioje, tiek visu apsidraudimo galiojimo laikotarpiu, atliekant pinigų srautų, susijusių su apdraustai rizikai priskirtu atitinkamu objektu, tikrosios vertės pokyčių analizę, Bendrovė įvertina, ar apsidraudimo priemonės yra ir bus ateityje veiksminges ir rizikos veiksmingumas yra nuo 80% iki 125%.

Sutarties patikrinimas, ar ji yra nuomas sutartis

Sutarties vykdymo pradžioje Bendrovė nustato, ar sutarties dalykas yra nuoma arba apima ją.

Nuoma nustatoma tuomet, kai tenkinami šie kriterijai:

- 1) Sutarties įvykdymas priklauso nuo atitinkamo turto ar kelių turto vienetų,
- 2) Sutartimi perduodama teisė naudotis turtu.

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Įvertinimai ir prielaidos (tęsinys)

Sutarties vykdymo pradžioje arba atlikus jos pakartotiną įvertinimą, Bendrovė atskiria mokėjimo sumas ir kitas sumas, kurios nustatytos sutartyje, į įmokas už nuomą ir į kitus mokėjimus, remiantis jų santykine tikraja verte. Jei dėl finansinės nuomas Bendrovė nusprendžia, kad mokėjimų neįmanoma patikimai atskirti, tada turtas ir įsipareigojimas apskaitomi suma, lygia susijusio turto tikrajai vertei. Vėliau įsipareigojimo suma yra mažinama atliekant mokėjimus, o patirtos finansinės sąnaudos atitinkamai apskaitomos, taikant efektyvią palūkanų normą.

Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų vertės sumažėjimo nuostoliai

Bendrovė peržiūri ilgalaikio turto likutines vertes kiekvieną finansinės būklės ataskaitos datą siekiant nustatyti, ar yra turto vertės sumažėjimą rodančių požymių. Jei tokie požymiai yra, apskaičiuojama to turto atsiperkamoji vertė. Turto vertės sumažėjimo testavimo tikslais turtas, kuris nepertraukiamai naudojimo procese uždirba grynuosius pinigus ir didžiąją dalimi nepriklauso nuo kito turto ar turto grupių (grynuosius pinigus generuojančių vienetų) generuojamų grynuų pinigų iplaukų, yra sugrupuojama į mažiausią grupę.

Pastatų vertinimas

Informacija apie prielaidas ir vertinimo neapibrėžtumus, susijusius su pastatų vertinimu yra atskleista 10 pastaboje „Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai“.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai

Bendrovė bent kartą per ketvirtį peržiūri gautinas sumas. Norėdama nustatyti, ar yra būtina apskaityti vertės sumažėjimą pelno (nuostolių) ataskaitoje, Bendrovė įvertina, ar yra požymių, rodančių ateities grynujų pinigų srautų, susijusių su gautinų sumų portfeliu, pakankamą sumažėjimą iki bus nustatyta konkretios gautinos sumos tame portfelyje sumažėjimas. Įrodymu gali būti informacija, rodanti, kad neigiamai pasikeitė skolininko finansinė būklė, šalies ar vietovės ekonominės sąlygos, įtakojančios Bendrovės gautinas sumas.

Vadovaudamasi istorine nuostolių patirtimi, susijusia su gautinų sumų ar panašia kredito rizika, vadovybė įvertina galimus grynujų pinigų srautus iš debitorių. Metodai ir prielaidos, taikomi vertinant tiek būsimų pinigų srautų sumas, tiek laiką, yra reguliarai peržiūrimi tam, kad sumažinti skirtumus tarp apskaičiuotos ir faktinės nuostolio sumos.

Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų naudingos tarnavimo laikas

Turto naudingos tarnavimo laikas yra kasmet peržiūrimas ir pakeičiamas, kai yra pagrindo manyti, kad likęs tarnavimo laikas neatspindi turto techninės būklės, ekonominio panaudojimo ar fizinės būklės.

Naudodama finansines priemones, Bendrovė susiduria su tokiomis rizikomis:

- kredito rizika,
- likvidumo rizika,
- rinkos rizika,
- veiklos rizika.

Šioje pastaboje yra pateikiama informacija apie kiekvieną iš aukščiau išvardintų rizikų, su kuriomis susiduria Bendrovė, jos tikslai, rizikų įvertinimo ir valdymo politika ir procesai.

Pastaboje Nr. 27 "Finansinės priemonės ir rizikos valdymas" yra pateikiama kiekybinė informacija apie kiekvieną iš aukščiau išvardintų rizikų, taip pat ir informacija apie Bendrovės kapitalo valdymą. Atskleidimai pateikiami finansinėse ataskaitose.

Rizikos valdymo pagrindas

Už bendros Bendrovės rizikų valdymo programos sukūrimą ir priežiūrą yra atsakinga direktorių valdyba. Bendrovės rizikų valdymo politika sukurta tam, kad būtų galima identifikuoti ir analizuoti rizikas, su kuriomis Bendrovė susiduria, nustatyti adekvacijos rizikos ribas, kontroliuoti rizikas ir joms nustatytą ribų laikymą. Rizikos valdymo politika ir sistemos yra sistemingai peržiūrimos, kad atspindėtų rinkos sąlygų bei Bendrovės veiklos pokyčius. Bendrovė, taikydama mokymo ir valdymo standartus bei procedūras, siekia sukurti disciplinuotą ir konstruktyvą kontrolės aplinką, kurioje kiekvienam darbuotojui būtų aiškus jo vaidmuo ir atsakomybė.

Kredito rizika

Bendrovė vykdyma prekybos veiklą parduoda produktus ir paslaugas su atidėtu mokėjimo terminu, todėl gali atsirasti rizika, kad klientai nesumokės už Bendrovės gautinas sumas iš produkto ir paslaugų pardavimo. Siekiant sumažinti kredito riziką iki minimumo, Bendrovė valdo riziką taikydama kredito limito principus, nustatančius klientams suteikiamų kreditų dydžius ir atitinkamus įkeitimų tipus, tokius kaip:

- limitas,
- draudimas,
- garantijos,
- kreditų draudimas

Taip pat Bendrovė 2013 metais apdraudė užsienio pirkėjus kreditų draudimu įmonėje Eurler Hermes . Kiekvieno kliento, atskaitančio ne grynaisiais pinigais, kredito rizika yra atskirai įvertinama. Prekybos gautinas sumas reguliariai stebi finansų skyrius. Jei atsiranda laiku neapmokėtų gautinų sumų, pardavimas stabdomas ir vykdomos skolos išeškojimo procedūros.

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika yra tokia rizika, kai Bendrovė nebegali laiku įvykdyti savo finansinių įsipareigojimų. Bendrovės likvidumo valdymo politika yra išlaikyti, kiek įmanoma, pakankamą likvidumą, kad įvykdyti savo įsipareigojimus, esant tiek iprastinėms, tiek sudėtingoms sąlygomis, nepatiriant nepageidautinų nuostolių ar rizikuojant pakenkti Bendrovės reputacijai.

Bendrovės politika yra išlaikyti pakankamą pinigų ir pinigų ekvivalentų srautą arba turėti finansavimą per atitinkamą kreditą tam, kad Bendrovė galėtų laiku ir pagal savo strateginius planus vykdyti įsipareigojimus.

Bendrovės tikslas yra išlaikyti balansą tarp finansavimo nepertraukiamumo ir lankstumo. Bendrovė iš savo veiklos uždirba pakankamą grynųjų pinigų kiekį, todėl vadovybės užduotis yra kontroliuoti, kad Bendrovės likvidumo rodiklis būtų pakankamas.

Rinkos rizika

Rinkos rizika – tai rizika, kad rinkos kainų pokyčiai, pvz. užsienio valiutos keitimo kursai ir palūkanų normos, turės įtakos Bendrovės rezultatui arba turimų finansinių priemonių vertei. Rinkos rizikos valdymo tikslas – valdyti rizikos atviras pozicijas, siekiant optimizuoti grąžą.

Bendrovė valdo užsienio valiutų kursų riziką minimizuodama atviros valiutų kursų poziciją. Detalesnė informacija apie apsidraudimo nuo valiutų kursų rizikos yra pateikta 27 pastaboje „Finansinės priemonės ir rizikos valdymas“.

Bendrovės pajamos ir pagrindinės veiklos pinigų srautai yra iš esmės nepriklausomi nuo rinkos palūkanų normos. Bendrovė neturi reikšmingo turto, už kurį yra skaičiuojamos palūkanos. Bendrovė naudoja išvestines finansines priemones, kuriomis draudžia palūkanų normos riziką (23 pastaba).

Finansinių ataskaitų pastabos

Reikšmingų apskaitos principų santrauka (tęsinys)

Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Veiklos rizika

Veiklos rizika – tai rizika, susijusi su tiesioginiais ar netiesioginiaisiais nuostoliais, atsirandančiais dėl įvairių priežasčių, susijusių su Bendrovės veiklos procesais, personalu, technologija ir infrastruktūra, bei su išoriniaisiais veiksmiais (išskyrus kredito, rinkos ir likvidumo rizikas), tokiais kaip teisiniai ir įstatyminiai reikalavimai ir visuotinai priimti Bendrovių funkcionavimo standartai. Veiklos rizikos atsiranda iš Bendrovės veiklos visumos.

Bendrovės tikslas yra valdyti veiklos riziką tam, kad išvengti finansinių nuostolių ir nepakenkti Bendrovės reputacijai, taikant visapusiską sąnaudų efektyvumą, bei išvengti kontrolės procedūrų, ribojančių iniciatyvumą ir kūrybingumą.

Už veiklos rizikos kontrolės sukūrimą ir jidieginamą pirmiausia atsako Bendrovės valdymo aukščiausioji grandis. Ši atsakomybė paremta veiklos rizikos valdymo standartais šiose srityse:

- tinkamo pareigybų, išskaitant savarankišką sandorių patvirtinimą, paskirstymo reikalavimai
- sandorių sutikrinimo ir kontrolės reikalavimai
- teisinių ir kitų įstatyminių reikalavimų vykdymas
- kontrolės ir procedūrų dokumentavimas
- veiklos rizikos, su kuria Bendrovė susiduria, sistemingos vertinimo reikalavimai ir kontrolės bei procedūrų adekvatumas nustatytomis veiklos rizikoms kontroliuoti
- veiklos nuostolių atskaitomybės ir siūlomų veiksmų jų pašalinimui reikalavimai
- veiksmų, nenumatytiems atvejams valdyti, planai
- mokymas ir profesinis tobulinimasis
- etikos ir veiklos standartai
- rizikos mažinimas, išskaitant draudimą, jei tai efektyvu.

Finansinių ataskaitų pastabos

1 Segmentų informacija

Bendrovė turi kelis segmentus, kaip pateikta žemiu.

Segmentus sudaro skirtinges, atskirai valdomos produktų grupės, nes jų gamyboje naudojamos skirtinges technologijos bei rinkos strategijos. Generalinis direktorius kas mėnesį peržiūri kiekvienai produktui grupei parengtas vidaus valdymo ataskaitas.

Pateikta santrauka apibūdina kiekvieno Bendrovės veikiančio segmento produktus:

- *Sūris ir sūrio produktai.* Segmentą sudaro Bendrovės gaminami sūriai ir sūrio produktai;
- *Kiti produktai.* Segmentą sudaro Bendrovės gaminami kiti produktai (išskyrus sūrių);
- *Kiti pieno produktai.* Segmentą sudaro kiti perpardavimui įsigytu pieno produktai.

Informacija apie kiekvieno veikiančio segmento rezultatus yra pateikta žemiu. Veiklos rezultatai įvertinami pagal segmentų bendrajį pelną, kuris yra pateiktas Generalinio direktoriaus peržiūrimose vidaus valdymo ataskaitose. Segmento bendarasis pelnas yra naudojamas veiklai įvertinti, nes vadovybės nuomone, tokia informacija yra tinkamiausia rezultatams įvertinti.

Segmentų rezultatai 2013 m. buvo tokie:

Tūkst.litų	Bendrovės gaminami sūriai ir sūrio produktai	Kiti produktai	Kiti perpardavimui īsigytu pieno produktai	Iš viso
Pardavimai	149,201	149,010	111,071	409,282
Pardavimų savikaina	-139,114	-132,513	-107,452	-379,079
Bendarasis pelnas	10,087	16,497	3,619	30,203

Segmentų rezultatai 2012 m. buvo tokie:

Tūkst.litų	Bendrovės gaminami sūriai ir sūrio produktai	Kiti produktai	Kiti perpardavimui īsigytu pieno produktai	Iš viso
Pardavimai	117,124	99,490	113,245	329,859
Pardavimų savikaina	-108,625	-96,659	-109,865	-315,149
Bendarasis pelnas	8,499	2,831	3,380	14,710

Vadovybės nuomone, nėra tikslinga paskirstyti administracines sąnaudas, finansines pajamas ir sąnaudas, turta ir įsipareigojimus atskirai kiekvienam segmentui.,

Bendrovė turi vieną pirkėją Rusijoje, kuriam pardavimai sudarė daugiau nei 10% visų pardavimų.

Finansinių ataskaitų pastabos

1 Segmentų ataskaitos (tęsinys)

Informacija pagal geografinės zonas

Pateikiant informaciją geografinių segmentų pagrindu, segmentų pajamos pripažystamos pagal klientų geografinę vietą. Segmentų turtas yra paskirstytas pagal turto geografinę buvimo vietą.

2013 m. segmentų rezultatai pagal geografinius segmentus yra šie:

Tūkst. litų	Europos Sajungos šalys, išskyrus	Lietuvą	Lietuva	Rusija	Kitos šalys	Iš viso
Pajamos		104,568	161,220	126,075	17,419	409,282
Segmentų gautinos sumos	12,463	15,393	182	-	27,969	
Nepaskirstytas turtas		135,283			135,283	
Iš viso turto	12,463	150,676	182	-	163,251	
Nepaskirstyti įsipareigojimai					92,696	
Nepaskirstyti pinigų srautai iš įprastinės veiklos					9,543	
Nepaskirstyti pinigų srautai iš investicinės veiklos					-8,899	
Nepaskirstyti pinigų srautai iš finansinės veiklos					-966	
Grynuju pinigų srautai					-322	
Nepaskirstyti ilgalaikio turto įsigijimai					10,078	

Finansinių ataskaitų pastabos

1 Segmentų ataskaitos (tęsinys)

2012 m. segmentų rezultatai pagal geografinius segmentus yra šie:

Tūkst. litų	Europos Sajungos šalys, išskyrus Lietuvą					Iš viso
	Lietuva	Rusija	Kitos šalys	Iš viso		
Pajamos	77,260	156,662	84,227	11,711	329,859	
Segmentų gautinos sumos	4,156	11,834	537	1,231	17,758	
Nepaskirstytas turtas		125,471			125,471	
Iš viso turto	4,156	137,305	537	1,231	143,229	
Nepaskirstyti įsipareigojimai					91,820	
Nepaskirstyti pinigų srautai iš įprastinės veiklos					16,476	
Nepaskirstyti pinigų srautai iš investicinės veiklos					-25,628	
Nepaskirstyti pinigų srautai iš finansinės veiklos					9,495	
Grynujų pinigų srautai					343	
Nepaskirstyti ilgalaikio turto įsigijimai					26,132	

Finansinių ataskaitų pastabos

	2013	2012
Tūkst. litų		
2 Pardavimų savikaina		
Žaliavos	-231,593	-182,545
Dukterinių įmonių produkcijos perpardavimo savikaina	-107,452	-109,865
Personalo sąnaudos	-11,490	-11,114
Dujos, elektra	-5,501	-5,128
Nusidėvėjimas ir dotacijų amortizacija	-4,124	-4,364
Kitos	<u>-18,919</u>	<u>-2,133</u>
	<u><u>-379,079</u></u>	<u><u>-315,149</u></u>
3 Kitos veiklos pajamos		
Suteiktų paslaugų, išskaitant nuomos, pajamos	1,245	1,189
Pajamos iš kitų medžiagų pardavimo	90	297
Kitos pajamos	<u>771</u>	<u>400</u>
	<u><u>2,106</u></u>	<u><u>1,886</u></u>
4 Kitos veiklos sąnaudos		
Suteiktų paslaugų savikaina	-31	-24
Personalo sąnaudos	-271	-
Nuomojamo turto nusidėvėjimas ir dotacijų amortizacija	-282	-474
Parduotų medžiagų savikaina	-212	-276
Nuostolis iš ilgalaikio turto pardavimo	-	-3
Kitos sąnaudos	<u>-2</u>	<u>-8</u>
	<u><u>-798</u></u>	<u><u>-785</u></u>
5 Paskirstymo sąnaudos		
Marketingo ir reklamos paslaugos	-4,523	-3,546
Logistikos paslaugos	-4,233	-2,298
Transporto sąnaudos	-3,650	-3,800
Personalo išlaikymo sąnaudos	-1,599	-1,373
Taros nurašymai	-407	-350
Nusidėvėjimas ir amortizacija	-123	-103
Kitos pardavimo sąnaudos	<u>-1,480</u>	<u>-1,155</u>
	<u><u>-16,015</u></u>	<u><u>-12,625</u></u>

Finansinių ataskaitų pastabos

Tūkst. litų

2013

2012

6 Administracinių sąnaudos

Personalo išlaikymo sąnaudos, įskaitant atostogų rezervo pokytį	-3,065	-3,412
Mokesčiai, išskyrus pelno mokesčių	-460	-383
Nusidėvėjimas ir amortizacija	-297	-407
Gautos paslaugos	-256	-248
Banko mokesčiai	-174	-136
Tantjemos valdybos nariams	-150	-150
Kuras	-124	-126
Baudų ir delspinigių sąnaudos	-120	-233
Apsaugos sąnaudos	-92	-81
Konsultacijos	-89	-80
Remonto sąnaudos	-82	-26
Draudimas	-31	-50
Personalo mokymas	-27	-100
Netiesioginių išlaidų dalis, pripažinta gamybos sustabdymo metu	-	-576
Kitos	-1,102	-664
	-6,069	-6,672

7 Grynosių finansinės veiklos sąnaudos

Finansinės veiklos pajamos

Dividendai	14,742*	9,904*
Palūkanos	33	46
Baudų ir delspinigių pajamos	90	55
Iš viso finansinės veiklos pajamų	14,865	10,005

Finansinės veiklos sąnaudos

Palūkanos	-1,651	-1,750
Nuostoliai dėl valiutos kursų pasikeitimų	-252	-241
Baudų ir delspinigių sąnaudos	-	-6
Kitos	-114	-119
Iš viso finansinės veiklos sąnaudų	-2,017	-2,116
	12,848	7,889

*Visiems gautiniems dividendams iš dukterinės įmonės AB „Kelmės pieninė“ buvo padaryta užskaita su mokėtinomis sumomis šiai įmonei.

Finansinių ataskaitų pastabos

8 Pelno mokesčio sąnaudos

Apskaitita pelno (nuostolių) ataskaitoje

Einamujų metų pelno mokesčio sąnaudos
Ataskaitinis laikotarpis

Atidėtojo mokesčio sąnaudos

Atidėtojo mokesčio pokytis	<u>-1,198</u>	<u>772</u>
	<u><u>-1,198</u></u>	<u><u>772</u></u>

Efektyvaus mokesčio tarifo sutikrinimas

Tūkst.litų	2013	2012
Metų pelnas	21,077	5,175
Pelno mokesčio sąnaudos	1,198	-772
Pelnas prieš mokesčius	<u>22,275</u>	<u>4,403</u>
Pelno mokesčius, taikant galiojanti mokesčio tarifą	<i>15.00%</i>	3,341
	<i>15.00%</i>	660
Pelno mokesčio nemažinančios sąnaudos	<i>0.78%</i>	174
Neapmokestinamujų pajamų įtaka	<i>-10.35%</i>	-2,305
Ankstesnių laikotarpių laikinųjų skirtumų pripažinimas	-	-
Parama	<i>-0.05%</i>	-12
Pelno mokesčio sąnaudos	<i>5.38%</i>	<u>1,198</u>
	<i>-17.5%</i>	<u>-772</u>

9 Pelnas, tenkantis vienai akcijai

	2013	2012
Išleistų akcijų skaičius, apskaičiuotas svertinio vidurkio metodu, tūkst. vnt.	11,943	11,943
Grynasis pelnas, priskirtinas paprastujų akcijų turėtojams, tūkst. litų	<u>21,077</u>	<u>5,175</u>
Pelnas, tenkantis vienai akcijai, litais	<u>1.76</u>	<u>0.43</u>

Sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra toks pat kaip ir pelnas vienai akcijai.

Finansinių ataskaitų pastabos

10 Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai

Tūkst. litų	Žemė ir pastatai	Mašinos ir įrengimai	Kitas turtas	Nebaigtą statybą	Iš viso
Savikaina/Perkainuota vertė					
Likutis 2012 m. sausio 1 d.	23,568	44,147	9,985	4,008	81,708
Įsigijimai	359	6,607	3	19,163	26,132
Perleidimas		-2,652	-318		-2,970
Perklasifikavimai	2,653	20,427	-4,356	-18,724	0
Likutis 2012 m gruodžio 31 d.	<u>26,580</u>	<u>68,529</u>	<u>5,314</u>	<u>4,447</u>	<u>104,870</u>
Likutis 2013 m. sausio 1 d.	26,580	68,529	5,314	4,447	104,870
Įsigijimai		2,062	349	7,667	10,078
Perleidimas		-1,185	-158		-1,343
Perklasifikavimai.	664	402	186	-1,252	0
Likutis 2013 m gruodžio 31 d.	<u>27,244</u>	<u>69,808</u>	<u>5,691</u>	<u>10,862</u>	<u>113,605</u>
Nusidėvėjimas ir nuvertėjimo nuostolis					
Likutis 2012 m. sausio 1 d.	5,970	20,393	6,902		33,265
Nusidėvėjimas per metus	960	3,993	260		5,213
Perleistas turtas		-2,629	-316		-2,945
Perklasifikavimai	1,059	1,636	-2,695		0
Likutis 2012 m gruodžio 31 d.	<u>7,989</u>	<u>23,393</u>	<u>4,151</u>		<u>35,533</u>
Likutis 2013 m. sausio 1 d.	7,989	23,393	4,151		35,533
Nusidėvėjimas per metus	900	5,283	287		6,470
Perleistas turtas		-865	-99		-964
Perklasifikavimai					
Likutis 2013 m gruodžio 31 d.	<u>8,889</u>	<u>27,811</u>	<u>4,339</u>		<u>41,039</u>
Likutinės vertės					
2012 m. sausio 1 d.	17,598	23,754	3,083	4,009	48,443
2012 m. gruodžio 31 d.	18,591	45,136	1,163	4,447	69,337
2013 m. gruodžio 31 d.	<u>18,355</u>	<u>41,997</u>	<u>1,352</u>	<u>10,862</u>	<u>72,566</u>

Finansinių ataskaitų pastabos

10 Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai (tęsinys)

Turto įkeitimasis

Bendrovė savo nekilnojamą turtą, pastatus ir įrengimus, kurių likutinė vertė sudarė 40,384 tūkst. litų 2013 m. gruodžio 31 d. (2012 m. gruodžio 31 d.: 34,719 tūkst. Lt), buvo įkeitusi bankams už paskolas (žr. 19 pastaba).

Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų, kurie yra pilnai nudėvėti, bet yra dar naudojami, išsigijimo savikaina 2013 m. gruodžio 31 d. sudaro 13,553 tūkst. litų. (2012 m. gruodžio 31 d.: 10,529 tūkst. litų).

Išperkamosios nuomos būdu išigytas ilgalaikis materialusis turtas

Bendrovė finansinės nuomos pagrindu yra išsigijusi mašinų ir įrengimų, transporto priemonių, statinių ir kitų įrengimų bei kito materialiojo turto. Nuomojamo turto likutinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d. sudarė 2,800 tūkst. litų (2012 m. gruodžio 31 d.: 2,917 tūkst. litų). Išperkamosios nuomos išipareigojimų vykdymas užtikrinamas nuomojamu turtu (žr. 19 pastabą).

Perkainojimas

Pastatai yra apskaityti perkainota verte, atėmus vėlesnį sukauptą nusidėvėjimą.

2010 m. gruodžio mėn. Bendrovė atliko nepriklausomą pastatų vertinimą, kuriuo vadovaujantis Bendrovės pastatų balansinė vertė 2010 m. gruodžio 31 d. nežymiai skiriasi nuo nepriklausomų turto vertintojų įvertintos to turto tikrosios vertės todėl balansinė vertė nebuvvo koreguojama.

Pastatų tikroji vertė priskiriama 3 lygiui pagal tikrosios vertės hierarchiją. Nepriklausomo vertintojo naudotas veertinimo metodas – lyginamosios vertės ir atkuriamasios metodas ir jų kombinacija.

Vadovybės nuomone, 2010 - 2013 metais nekilnojamojo turto rinkoje neįvyko jokių ženklesnių pasikeitimų, todėl vadovybės manymu, pastatų vertinimo 2013 metų pabaigoje atlikti nereikėjo ir jokių korekcijų dėl turto perkainavimo finansinės ataskaitose už 2013 metus nebuvvo atliekama.

Jei pastatai būtų apskaitomi savikaina, jų likutinė vertė, apskaityta 2013 m. gruodžio 31 d., būtų 10,106 tūkst. Litų (perkainuota vertė – 17,419 tūkst. Litų) (2012 m. gruodžio 31 d.: 9,770 tūkst. Litų o perkainuota vertė lygi 17,500 tūkst. Litų).

Investicinės turtas

Žemės ir pastatų kategorijoje yra apskaitytas tam tikras nekilnojamas turtas, kuris yra išnuomotas dukterinei įmonei. Šio turto likutinė vertė 2013 m. gruodžio 31 d. sudaro 6,265 tūkst. litų (2012 m. gruodžio 31 d.: 5,815 tūkst. litų). Šis turtas nudėvimas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per 40 metų naudingo tarnavimo laiką.

Finansinių ataskaitų pastabos

10 Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai (tęsinys)

Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimas yra apskaitytas tokiuose straipsniuose:

Tūkst. litų	2013	2012
Pagamintos produkcijos savikaina	5,738	4,363
Paskirstymo ir admininstracinių sąnaudos	415	376
Kitos veiklos sąnaudos	317	474
	<hr/>	<hr/>
	6,470	5,213
	<hr/>	<hr/>

11 Nematerialusis turtas

Tūkst. litų	Programinė įranga	Iš viso
Savikaina		
Likutis 2012 m. sausio 1 d.	1,445	1,445
Įsigijimai	7	7
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.	1,452	1,452
Likutis 2013 m. sausio 1 d.	1,452	1,452
Įsigijimai	49	49
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	1,501	1,501
Amortizacija ir vertės sumažėjimas		
Likutis 2012 m. sausio 1 d.	1,312	1,312
Amortizacija per metus	137	137
Likutis 2012 m. gruodžio 31 d	1,449	1,449
Likutis 2013 m. sausio 1 d.	1,449	1,449
Amortizacija per metus	5	5
Likutis 2013 m. gruodžio 31 d.	1,454	1,454
Likutinės vertės		
2012 m. sausio 1 d	133	133
2012 m. gruodžio 31 d.	3	3
2013 m. gruodžio 31 d.	47	47

Amortizacija už metus apskaityta admininstracinių sąnaudose.

Finansinių ataskaitų pastabos

12 Investicijos į dukterines įmones

Tūkst.litų	2013.12.31	2012.12.31
AB "Modest" akcijų savikaina	6,876	6,876
AB "Kelmės pieninė" akcijų savikaina	29,887	30,076
AB „Pieno logistika“ akcijų savikaina	189	-
	<hr/>	<hr/>
	36,952	36,952
	<hr/>	<hr/>

Bendrovė įgijo AB „Modest“ kontrolę 2006 m. Valdoma akcijų dalis 2013 m. gruodžio 31 d. sudaro 99.7% (2012 m. gruodžio 31 d.: 99.7%).

2008 m. balandžio 30 d. Bendrovė įsigijo AB „Kelmės pieninė“ akcijų pagal akcijų pirkimo-pardavimo sutartį. 2012 m. gruodžio 31 d. valdoma dalis sudaro 99.25%, 2013 m. gruodžio 31 d. valdoma dalis sudaro 100%

AB “Modest” pagrindiniai finansiniai duomenys 2013 m. gruodžio 31 d.:

Tūkst. litų	2013.12.31	2012.12.31
Turtas iš viso	10,807	14,150
Akcininkų nuosavybė	1,671	3,100
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-1,430	-2,326
	<hr/>	<hr/>

AB “Modest” akcijų įsigijimo savikainos paskirstymas:

Įsigytas grynasis turtas (2006 m.)	352	352
Įstatinio kapitalo didinimas	5,491	5,491
Prestižas	1,033	1,033
	<hr/>	<hr/>
Akcijų įsigijimo savikaina	6,876	6,876

2013 m. gruodžio m. investicijos į AB „Modest“ kaip pinigus generuojančio vieneto atsiperkamoji vertė buvo patikrinta apskaičiuojant naudojimo vertę. Įvertinant naudojimo vertę apskaičiuoti būsimieji pinigų srautai buvo diskontuojami iki jų dabartinės vertės naudojant ūkio šakos svertinio kapitalo kainos vidurkio normą, kuri buvo lygi 9,34%. Pagrindinės prielaidos, kuriomis yra paremtas naudojimo vertės apskaičiavimas, yra:

- Būsimieji pinigų srautai yra apskaičiuoti remiantis istorine patirtimi ir 5-ių metų verslo planu. Pinigų srautai, laukiami per likusį mašinų ir įrengimų tarnavimo laikotarpį buvo apskaičiuoti ekstrapoliuojant penktų metų pinigų srautą su numatomu 5 proc. augimo koeficientu.
- Grupės vadovybė numato stiprinti Grupės rinkodarą ir didinti eksporto pardavimus;
- Grupės vadovybė numato, kad žaliavinių pieno kainos reikšmingai nesiskirs nuo 2013 m. kainų;

Apskaičiuota atsiperkamoji vertė parodė, kad 2013 m. gruodžio 31. investicija nėra nuvertėjusi, todėl vertės sumažėjimas nebuvvo apskaitytas.

Finansinių ataskaitų pastabos

12 Investicijos į dukterines įmones (tęsinys)

AB "Kelmės pieninė" pagrindiniai finansiniai duomenys 2013 m. gruodžio 31 d.:

Tūkst. litų	2013.12.31	2012.12.31
Turtas iš viso	27,894	39,437
Akcininkų nuosavybė	11,555	18,568
Grynasis pelnas	8,103	14,843

AB "Kelmės pieninė" akcijų įsigijimo savikainos paskirstymas:

Įsigytas grynasis turtas (2008 m.)	7,234	7,234
Prestižas	22,842	22,842
Akcijų įsigijimo savikaina	30,076	30,076

Verslo jungimo metu susidaręs prestižas yra daugiausiai priskirtinas sinergijai, kuris pasiektas, integravus Bendroves į esamą su pieno produktų gamyba susijusią Grupės veiklą.

2013 m. gruodžio mėn. 10 d. Bendrovė įgijo AB Pieno Logistika kontrolę. Valdoma akcijų dalis 2013 m. gruodžio 31 d. sudaro 50,8%.

AB "Pieno logistika" pagrindiniai finansiniai duomenys 2013 m. gruodžio 31 d.:

Turtas iš viso	650	
Akcininkų nuosavybė	372	
Grynasis pelnas	1	

Įsigytas grynasis turtas	189	
Prestižas	-	
Akcijų įsigijimo savikaina	189	

Finansinių ataskaitų pastabos

13 Ilgalaikės gautinos sumos

Tūkst.litų	Pastaba	2013.12.31	2012.12.31
Išankstiniai apmokėjimai susijusioms šalims	26	842	842
Paskolos susijusioms šalims	26	426	522
Ilgalaikės gautinos sumos iš ūkininkų		355	29
Kitos gautinos sumos		-	-
		1,623	1,393

Išankstinis mokėjimas (842 tūkst. litų) yra išmokėtas susijusiai Bendrovei ŪKB „Šilgaliai“. Pagal 2011 metais sutarties atnaujinimą išankstinis apmokėjimas turi būti pilnai padengtas iki 2015 m. gruodžio 31 d. Nuo nepadengtos išankstinio apmokėjimo sumos skaičiuojamos administravimo mokesčiai.

Paskola (351 tūkst. litų) išduota susijusiai Bendrovei ŪKB „Šilgaliai“, grąžinimo terminas – iki 2017 m. gruodžio 31 dienos. Nuo nepadengtos sumos skaičiuojamos fiksujotos (6 proc.) palūkanos.

Paskola (75 tūkst. litų) išduota 2012 m. kovo 27 d. susijusiai Bendrovei ŪKB „Šilgaliai“, grąžinimo terminas – iki 2015 m. gegužės 30 d. Nuo nepadengtos sumos skaičiuojamos fiksujotos (5 proc.) palūkanos.

Ilgalaikes gautinas sumas iš ūkininkų sudaro avansiniai mokėjimai pieno tiekėjams už pieną. Šiemis avansiniams mokėjimams yra skaičiuojamas administravimo mokesčiai.

Kredito ir valiutų rizikos, su kuriomis susiduria Bendrovė, ir vertės sumažėjimo nuostoliai, susiję su prekybos ir kitomis gautinomis sumomis, yra atskleisti 27-oje pastabojе.

14 Atsargos

Tūkst.litų		2013.12.31	2012.12.31
Pagaminta produkcija		21,464	15,231
		21,464	15,231
Žaliavos		102	87
Kiti komplektavimo gaminiai		2,310	1,927
		23,876	17,245

Žaliavas sudaro pienas ir kitos medžiagos, naudojamos gamyboje.

2013 m. gruodžio 31 d. atsargų (taros) nukainojimas iki grynosios realizacinės vertės sudaro 15 tūkst. litų (2012 m. gruodžio 31 d. - 25 tūkst. litų). Atsargų nukainojimas iki grynosios realizacinės vertės ir nukainojimo atstatymas yra įtrauktas į administracines sąnaudas.

2013 m. gruodžio 31 d. atsargos, kurių likutinė vertė iki 16,5 mln. litų (2012 m.- iki 11,5 mln. litų) buvo įkeistos finansinėms institucijoms (žr. 19 pastabą).

Finansinių ataskaitų pastabos

15 Prekybos ir kitos gautinos sumos

Tūkst.litų	Pastaba	2013.12.31	2012.12.31
Gautinos prekybos sumos		21,368	13,745
Paskolos susijusioms šalims	26	513	531
Prekybos sumos, gautinos iš susijusių šalių	26	996	-
Kitos gautinos sumos		1	32
Tarpinė suma: finansinis turtas		<u>22,878</u>	<u>14,308</u>
Gautini mokesčiai (išskyrus pelno mokesčių)		3,213	2,102
Tarpinė suma: kitos gautinos sumos		3,213	2,102
Viso prekybos ir kitos gautinos sumos		<u>26,091</u>	<u>16,410</u>

Kredito ir valiutų rizikos, su kuriomis susiduria Bendrovė, ir vertės sumažėjimo nuostoliai, susiję su prekybos ir kitomis gautinomis sumomis, yra atskleisti 27-oje pastaboje.

Iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos yra beprocentės ir jų terminas yra iki 30 dienų.

Didžiajų dalį gautinų mokesčių 2013 m. gruodžio 31 d. sudaro gautinas PVM 3,202 tūkst. litų (2012 m.- 2,091).

Gautina 513 tūkst. litų suma yra iš susijusios Bendrovės ŪKB "Šilgaliai". Šią sumą sudaro paskola (grąžinimo terminas – iki 2014 m. gruodžio 31 dienos) už kurią skaičiuojamos fiksuotos palūkanos, priskaičiuotos gautinos palūkanos, bei už avansinius mokėjimus skaičiuojamas administravimo mokesčius.

Ataskaitinių metų pirmą ketvirtį Nordea bankui buvo įkeistos gautinos sumos iš įmonės pirkėjų - mažmeninės prekybos tinklų: UAB „Palink“, UAB „Rimi Lietuva“, UAB „Rivona“, Maxima LT, UAB.

Nuo 2013 m. balandžio 1 d. prekybos tinklo UAB „Rimi Lietuva“ gautina suma, kurios balansinė vertė ne mažesnė kaip 280 tūkst. litų yra įkeista AB bankui Nordea (2013 m. gruodžio 31 d. įkeista gautina suma sudaro 457 tūkst. litų).

16 Išankstiniai apmokėjimai

Tūkst.litų	Pastaba	2013.12.31	2012.12.31
Išankstiniai apmokėjimai už prekes ir paslaugas		1,393	803
Išankstiniai apmokėjimai susijusioms šalims	26	485	545
		<u>1,878</u>	<u>1,348</u>

Finansinių ataskaitų pastabos

17 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai bankų sąskaitose	80	415
Pinigai kasoje	139	126
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	219	541

2013 m. gruodžio 31 d. visi sąskaitose esantys pinigai buvo įkeisti už banko paskolas (žr. 19 pastabą). Be to, pinigų iplaukos į banko sąskaitas yra įkeistos banko paskoloms užtikrinti (žr. 19 pastabą).

Bendrovės palūkanų normos rizika, susijusi su pinigais ir pinigų ekvivalentais, yra atskleista 27 pastaboje.

18 Kapitalas ir rezervai

2013 m. ir 2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinį kapitalą sudarė 11,943,000 paprastujų akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 Litas. Visos akcijos yra apmokėtos.

Kaip numatyta Akcinių bendrovių įstatyme, paprastujų akcijų turėtojai Bendrovės akcininkų susirinkime turi teisę į vieną balsą už vieną akciją ir teisę gauti dividendus ir gauti išmokas Bendrovės likvidavimo atveju.

Akcijų priedai

Akcijų priedai yra skirtumas tarp akcijų nominalios vertės ir sumokėtos sumos už akcijas.

Privalomasis rezervas

Kaip numatyta Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo, pervedimai į privalomajį rezervą sudaro 5% paskirstytino pelno kol minėtas rezervas sudarys 10% akcinio kapitalo. Pagal įstatymą privalomasis rezervas gali būti naudojamas tik sukauptiems nuostoliams padengti.

Perkainojimo rezervas

Perkainavimo rezervas yra susijęs su pastatų perkainavimu ir yra sumažintas atidėto pelno mokesčio įsipareigojimo suma.

Rezervas mažinamas proporcingai perkainoto turto nusidėvėjimui bei perleidimui. Rezervo mažinimas yra apskaitomas tiesiogiai akcininkų nuosavybėje.

Nudėvint perkainotus pastatus yra atliekamas pervedimas iš perkainavimo rezervo į nepaskirstytą rezultataą. Pervedama suma yra nustatoma kaip skirtumas tarp nusidėvėjimo, apskaičiuoto nuo perkainotos vertės ir nusidėvėjimo, apskaičiuoto nuo pradinės pastatų savikainos.

Perkainavimo rezervas gali būti panaudotas didinti įstatinį kapitalą.

Apsidraudimo priemonių rezervas

Apsidraudimo priemonių rezervą 2013 m. gruodžio 31 d. sudaro išvestinės finansinės priemonės tikrosios vertės veiksminga dalis, susijusi su apsidraudimu nuo palūkanų normų pasikeitimo rizikos.

Finansinių ataskaitų pastabos

18 Kapitalas ir rezervai

Rezervas savoms akcijoms įsigytis

Per 2011 lapkričio 5 d. įvykusį neeilinį akcininkų susirinkimą buvo nuspresta įsigyti iki 10 proc. savų akcijų . Remiantis šiuo sprendimą buvo suformuotas rezervas savoms akcijoms įsigytis lygus 5,768 tūkst. litų, t.y. maksimali skirta suma. 2013 metais rezervas savoms akcijoms papildytas 203 tūkst. Lt.

Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus šis rezervas bus apskaitomas tol, kol įmonė vykdys nuosavų akcijų pirkimą.

2012 m. ir 2013 m. Bendrovė nuosavų akcijų supirkimo nevykdė.

19 Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai

Bendrovės paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai yra tokie:

Skolinanti institucija	Nuoroda	Valiuta	Paskolos suma, tūkst. litų	Likutis	Likutis
				2013 12 31	2012 12 31
Banko paskola	a)	EUR	6,284	2,629	3,257
Banko paskola	b)	EUR	3,459	1,730	2,162
Banko paskola	c)	EUR	5,870	3,749	-
Banko paskola	d)	EUR	6,300	1,978	2,797
Banko kredito linija	f)	EUR	6,906	4,170	616
AB Kelmės pieninė*	g)	LTL	2,600	2,600	2,600
AB "Modest"**	h)	LTL	5,756	3,048	4,402
Banko paskola	i)	EUR	6,319	1,362	1,925
Banko paskola	j)	EUR	12,603	7,508	9,176
Banko paskola	k)	LTL	3,000	1,673	-
Banko paskola	l)	EUR	10,773	7,146	7,555
Banko paskola	m)	EUR	3,588	2,675	3,498
Bankas	n)	LTL	6,450	3,000	3,449
Faktoringas	o)	EUR		666	358
Finansinio lizingo įsipareigojimai	p)	EUR		884	594
Iš viso įsipareigojimų				44,818	42,389
Minus: trumpalaikė dalis				-19,114	-12,142
Po vienerių metų mokėtinios paskolos ir skolos				25,704	30,247

* pastaba 26

a) AB Vilkyškių pieninei 2008 m. balandžio 8 dieną suteikta paskola (1,820 tūkst. eurų) AB Kelmės pieninės įsigijimui. Kreditas dengiamas nuo 2008 m. birželio 30 d., kas ketvirtį lygiomis dalimis, galutinis terminas 2015 m. balandžio mėn. 27 d. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURLIBOR + marža.

b) AB Vilkyškių pieninei 2008 m. balandžio 21 d. buvo suteikta paskola (1,002 tūkst. eurų) ES struktūrinį fondų 2007-2013 metų projektui finansuoti. Paskolos dengimas numatytas nuo 2010 m. kovo mėn., kas ketvirtį lygiomis dalimis iki 2015 m. balandžio 20 d. Paskolos užtikrinimui įkeisti pastatai ir įranga paskesniu įkeitimu, bei nupirkta įranga pirminiu įkeitimu. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mėn. EURLIBOR + marža.

c) AB Vilkyškių pieninei 2013 m. kovo 15 d. buvo suteikta paskola (1,700 tūkst. eurų) 2013-2014 metų investicijų finansavimui. Paskolos dengimas numatytas nuo 2014 m. kovo mėn., kas mėnesį, išskyrus sausio, vasario mėnesius, lygiomis dalimis iki 2018 m. kovo 15 d. Paskolos užtikrinimui įkeisti pastatai ir įranga paskesniu įkeitimu, bei perkama įranga pirminiu įkeitimu, esamos ir būsimos lešos banko sąskaitoje. Nustatyta palūkanų norma yra 3 mėn. EURIBOR + marža.

Finansinių ataskaitų pastabos

19 Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai (tęsinys)

- d) AB Vilkyškių pieninė 2008 m. balandžio 28 d. suteikta paskola (1,825 tūkst. eurų) AB Kelmės pieninė įsigijimui. Paskola dengiama nuo 2008 m. rugpjūčio 30 d., kas mėnesį lygiomis dalimis, galutinis terminas 2016 m. gegužės 31 d. Paskolos užtikrinimui įkeistos prekių atsargos, įrengimai, esamos ir būsimos lėšos banko sąskaitoje, bei 50 proc. AB Kelmės pieninė akcijų. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mén. EURIBOR + marža.
- f) AB Vilkyškių pieninei 2012 m. rugpjūčio mén. 12 d. suteiktas 2,000 tūkst. eurų kredito limitas. Jo paskirtis apyvartinėms lėšoms finansuoti. Paskutinis kredito limito grąžinimo terminas 2014 m. gegužės 22 d.. Grąžinimui užtikrinti įkeistas nekilnojamasis turtas ir įrengimai antriniu įkeitimu. Nustatyta palūkanų norma yra 1 mén. EURLIBOR + marža.
- g) AB Vilkyškių pieninė 2008 m. sudarė ilgalaikę sutartį su AB Kelmės pienine dėl 2,600 tūkst. litų paskolos. Paskolos dengimas iki 2018 m. gegužės 28 d., paskolai taikoma fiksuota palūkanų norma.
- h) AB Vilkyškių pieninė 2011 m. sausio mén. sudarė ilgalaikę sutartį su AB „Modest“ dėl 1,667 tūkst. eurų (5,756 tūkst. litų paskolos). Paskolos dengimas numatytas nuo 2012 m. sausio 20 d., kas mėnesį lygiomis dalimis iki 2016 m. sausio 20 d. Nustatyta palūkanų norma yra 6 mén. EURLIBOR + marža.
- i) AB Vilkyškių pieninei 2011 m. gegužės 10 d. suteikta paskola (1,830 tūkst. eurų) skirta investicijoms finansuoti. Paskolos dengimas nuo 2012 m. gegužės mén. iki 2016 m. gegužės mén. kas mėnesį. Paskolos užtikrinimui įkeisti pastatai ir įranga paskesniu įkeitimu, nupirkta įranga pirminiu įkeitimu, bei esamos ir būsimos iplaukos visomis valiutomis sąskaitose. Nustatyta palūkanų norma yra 3 mén. EURLIBOR + marža.
- j) AB Vilkyškių pieninei 2011 m. birželio 21 d. suteikta paskola (3,650 tūkst. eurų) skirta investicijoms finansuoti. Paskolos dengimas nuo 2012 m. birželio mén. iki 2018 m. birželio mén. kas mėnesį. Paskolos užtikrinimui įkeisti pastatai ir įranga paskesniu įkeitimu, nupirkta įranga pirminiu įkeitimu, bei esamos ir būsimos iplaukos visomis valiutomis sąskaitose. Nustatyta palūkanų norma yra 3 mén. EURLIBOR + marža.
- k) AB Vilkyškių pieninei apyvartinių lėšų papildymui 2011 m. birželio 14 d. suteiktas 3,000 tūkst. Lt sąskaitos kredito perviršio limitas. Jo paskirtis apyvartinėms lėšoms finansuoti. Paskutinis kredito limito grąžinimo terminas 2014 m. balandžio 30 d.. Paskolos užtikrinimui esamos ir būsimos iplaukos visomis valiutomis sąskaitose. Nustatyta palūkanų norma yra 1 d. VILIBOR + marža.
- l) AB Vilkyškių pieninei 2012 m. liepos 4 d. suteikta paskola (3,120 tūkst. eurų) skirta 2012 m. investicijoms finansuoti. Paskolos dengimas nuo 2013 m. birželio mén. iki 2017 m. liepos mén., kas mėnesį išskyrus sausio ir vasario mėnesius. Paskolos užtikrinimui įkeisti pastatai ir įranga paskesniu įkeitimu, nupirkta įranga pirminiu įkeitimu, bei esamos ir būsimos iplaukos visomis valiutomis sąskaitose. Nustatyta palūkanų norma yra 3 mén. EURLIBOR + marža.
- m) AB Vilkyškių pieninei 2012 m. vasario 23 d. suteikta paskola (1,039 tūkst. eurų) skirta AB banko Snoras paskolos refinansavimui. Paskolos dengimas nuo 2013 m. vasario mén. iki 2017 m. vasario mén., kas mėnesį. Paskolos užtikrinimui įkeisti įrengimai bei esamos ir būsimos iplaukos visomis valiutomis sąskaitose. Nustatyta palūkanų norma yra 1 mén. EURIBOR + marža.
- n) AB Vilkyškių pieninei apyvartinių lėšų papildymui 2012 m. balandžio 17 d. suteiktas 6,450 tūkst. Lt sąskaitos kredito perviršio limitas. Jo paskirtis apyvartinėms lėšoms finansuoti. Galutinis grąžinimo terminas yra 2014 m. kovo 31 dieną. Nustatyta metinė palūkanų norma 1 savaitės VILIBOR + marža. Paskolos užtikrinimui įkeistos gautinos sumos, bei esamos ir būsimos iplaukos visomis valiutomis sąskaitose.

Finansinių ataskaitų pastabos

19 Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai (tęsinys)

o) AB Vilkyškių pieninei 2012 m. gegužės 14 d. suteiktas faktoringo limitas 300 tūkst. eurų. Nustatyta palūkanų norma yra 1savaitės EURIBOR + marža.

p) Išperkamosios nuomas (lizingo) sutartys sudarytos su finansinio lizingo bendrovėmis. Paskutinis grąžinimo terminas 2017 m. lapkričio mėnesį.

Pagal paskolų sutartis su bankais Bendrovė yra įsipareigojusi laikytis tam tikrų finansinės skolos ir EBITDA, kredito padengimo, nuosavo kapitalo santykio ir kitų finansinių rodiklių. Minėti rodikliai apskaičiuojami pagal konsoliduotų finansinių ataskaitų duomenis.

2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nevykdė trumpalaikių kreditų rodiklio, numatyto paskolos sutartyse su vienu banku. 2014 m. kovo 13 d. buvo gautas banko raštas, teigiantis, kad už pažeidimą nebus taikomos sankcijos ir nebus reikalaujama išankstinio kredito grąžinimo. Remiantis šiuo laišku, Bendrovė atitinka paskolų sutarčių sąlygas. Tačiau, jei Bendrovė laikytųsi TAS 1 numatyto klasifikavimo kriterijų, tai 13,774 tūkst. litų mokėtinų paskolų 2013 m. gruodžio 31 d. būtų priskirta trumpalaikiams įsipareigojimams.

2013 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atitiko kitas bankų paskolų sutarčių sąlygas.

Paskolų grąžinimo grafikai, išskyrus finansinio lizingo įsipareigojimus:

Tūkst.litų	2013.12.31	2012.12.31
Per 1-ius metus	18,758	11,803
Nuo 1 iki 5 metų	25,176	27,392
Po 5 metų	-	2,600
	43,934	41,795

Paskoloms ir lizingo įsipareigojimams 2013 m. taikyta metinė apskaičiuota (efektyvi) palūkanų norma buvo 3.7% (2012 m.: 4.1%).

20 Vyriausybės dotacijos

Tūkst.litų	2013.12.31	2012.12.31
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	8,462	3,232
Gautos dotacijos	-	5,792
Amortizacija apskaityta pelno (nuostolių) ataskaitoje pardavimo savikainos straipsnyje	-779	-562
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	7,683	8,462

Bendrovė yra gavusi ES fondų paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2004-2006 m. ir 2007-2013 m. programas iš Nacionalinės Mokėjimo Agentūros prie Žemės ūkio ministerijos. Parama buvo gauta ilgalaikio turto įsigijimui. Projektais įvykdysti ir baigtini. Minėta parama yra amortizuojama proporcingai turto nusidevejimui.

Finansinių ataskaitų pastabos

20 Vyriausybės dotacijos (tęsinys)

2013 m. pasirašyta nauja sutartis su Nacionaline Mokėjimo Agentūra prie Žemės ūkio ministerijos dėl 400 tūkst. litų paramos projekto „Pieno perdirbimo įmonės modernizavimas“ įgyvendinimui. Numatoma pirkti įrangą-sūrių pjaustyklę ir pieno produktų talpas. Projeketas bus įgyvendintas 2014 metais.

21 Atidėtojo mokesčio įsipareigojimas

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai, 2013 m. gruodžio 31 d. apskaičiuoti taikant 15% tarifą (2012 m. gruodžio 31 d.: 15%), yra priskiriami šiems straipsniams:

Tūkst. litų	Turtas		Įsipareigojimai		Grynoji vertė	
	2013.12.1	2012.12.31	2013.12.31	2012.12.31	2013.12.31	2012.12.31
Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai			4,176	3,767	4,176	3,767
Atstogų rezervas	-206	-210	-	-	-206	-210
Atsargos	-2	-4	-	-	-2	-4
Vyriausybės dotacijos	-516	-429	-	-	-516	-429
Kitos sukauptos sumos	-	-	-	-	-	-
Perkeltinas mokesčinius nuostolis	-394	-1,263	-	-	-394	-1,263
Atidėtasis mokesčis (turtas)/Įsipareigojimai	-1,118	-1,906	4,176	3,767	3,058	1,861

Mokesčiniai nuostoliai gali būti perkeliami į ateinančius laikotarpius neribotai, jei Bendrovės veikla, dėl kurios šie nuostoliai atsirado, nėra keičiamā, išskyrus tuos nuostolius, kurie atsirado dėl vertybinių popierių/ar išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas yra nutraukiamas, jei Bendrovė keičia savo veiklą, dėl kurios minėti nuostoliai atsirado, išskyrus atvejus, kai veikla nėra tesiama dėl priežasčių, nepriklausančių nuo Bendrovės. Pagal Pelno mokesčio įstatymą 30 str. 4 dalies nuostatas apskaičiuojant 2014 metų ir vėlesnių metų mokesčinių laikotarpių pelno mokesčių, mokesčiniai nuostoliai gali būti perkelti į ateinančius laikotarpius neribotai, tik mokesčinių nuostolių suma negalės būti didesnė kaip 70% mokesčinio laikotarpio pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokesčinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus ankstesnių metų mokesčinių laikotarpių nuostolius.

Pelno (nuostolių) ataskaitoje apskaičytas atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimo padidėjimas sudarė 1,198 tūkst. litų.

Finansinių ataskaitų pastabos

22 Prekybos ir kitos mokėtinės sumos

Tūkst.litų		2013.12.31	2012.12.31
	Pastaba		
Mokėtinės prekybos sumos		30,715	19,476
Mokėtinės prekybos sumos susijusioms šalims	26	1,515	14,314
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		2,809	2,692
Gauti išankstiniai apmokejimai		369	372
Kitos mokėtinės sumos ir sukauptos sąnaudos		164	111
		35,572	36,965

Bendrovės valiutų ir likvidumo rizikos, susijusios su prekybos ir kitomis mokėtinomis sumomis, yra atskleistos 27 pastaboje.

23 Išvestinės finansinės priemonės

Tūkst.litų		2013.12.31	2012.12.31
Palūkanų normos apsikeitimo sandoris, skirtas apsidraudimui nuo pinigų srautų pasikeitimo (ilgalaikė dalis)		1,207	1,707
Palūkanų normos apsikeitimo sandoris, skirtas apsidraudimui nuo pinigų srautų pasikeitimo (trumpalaikė dalis)		358	436
		1,565	2,143

Išvestinės priemonės apskaitomas tikraja vertė. Bendrovė 2013 metų gruodžio 31 d. turi sudariusi 3 palūkanų normos apsikeitimo sandorius su banku 1,830 tūkst. EUR, 3,900 tūkst. EUR bei 2,317 tūkst. EUR paskolų sumoms. Paskoloms buvo taikoma kintama palūkanų norma lygi 3 bei 6 mėn. EURIBOR+ marža. Bendrovė susiduria su pinigų srautų, susijusiu su prognozuojamų palūkanų įmokų, 3 bei 6 mėn. EURIBOR (orientacinė palūkanų norma) pokyčiais, kintamumu. Todėl Bendrovė sudarė palūkanų normos apsikeitimo sandorius su banku ir nustatė pastovias palūkanų normas minėtoms paskoloms sekančiai:

- 1,830 tūkst. EUR paskolai Bendrovė moka pastovias palūkanas ir gauna kintamą palūkanų normą, kuri yra lygi EURIBOR 3 mėn.
- 3,900 tūkst. EUR paskolai Bendrovė moka pastovias palūkanas ir gauna kintamą palūkanų normą, kuri yra lygi EURIBOR 6 mėn.
- 2,317 tūkst. EUR paskolai Bendrovė moka pastovias palūkanas ir gauna kintamą palūkanų normą, kuri yra lygi EURIBOR 3 mėn.

Minėtos pinigų srautų apsidraudimo priemonės buvo įvertintos kaip veiksmingos.

Įmonės likvidumo rizika, susijusi su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, atskleista 27 pastaboje

Finansinių ataskaitų pastabos

24 Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Reikšmingi sutartiniai įsipareigojimai 2013 m. gruodžio 31 d. buvo tokie:

Tūkst. litų	2013.12.31	2012.12.31
Ilgalaičio materialiojo turto įsigijimas	2,006	-
Žaliavų pirkimas	13,874	10,595
	<hr/>	<hr/>
	15,880	10,595
	<hr/>	<hr/>

2013 m. gruodžio 31 d. banko paskoloms apdrausti buvo įkeistas toks turtas (19 pastaba):

- Esamos ir būsimos įplaukos į atskirų bankų sąskaitas;
- Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai, kurių balansinė vertė 40,384 tūkst. litų;
- Atsargos, kurių likutinė vertė iki 16,5 mln. Litų;
- Gautinos sumos iš prekybos tinklo „Rimi“;
- Nuomojamos žemės iš valstybės nuomos teisės.

Tūkst. litų	2013	2012

25 Personalo sąnaudos

Personalo sąnaudos yra įtrauktos:

Atsargų/ pardavimo savikaina	11,519	11,114
Pardavimo sąnaudas	1,605	1,517
Administracines sąnaudas	3,135	3,303
Kitos veiklos sąnaudos	271	-
	<hr/>	<hr/>
	16,530	15,934
	<hr/>	<hr/>

Atsargų savikaina yra apskaitoma pardavimų savikainoje, kai atsargos yra parduotos.

I personalo sąnaudas yra įtrauktos Bendrovės mokamos socialinio draudimo įmokos, sudarančios 30.98% nuo apskaičiuoto nominalaus atlyginimo.

Per 2013 m. personalo sąnaudų buvo subsidijuojama 74 tūkst. litų suma.

Personalo sąnaudas sudaro 1,172 tūkst. litų išmokos Bendrovės vadovybei, išskaitant socialinį draudimą (2012 m.: 1,071 tūkst. litų).

Finansinių ataskaitų pastabos

26 Sandoriai su susijusiomis šalimis

Tūkst. litų

Mokėtinos sumos

Paskolos

	2013	2012
Paskola mokėtina AB "Kelmės Pieninė"	2,600	2,600
Paskola mokėtina AB "Modest"	3,048	4,402
	5,648	7,002

Prekybos mokėtinos sumos

AB "Kelmės pieninė"	1,515	13,837
AB "Modest"	-	477
	1,515	14,314
	7,163	21,316

Gautinos sumos

Isankstiniai apmokejimai

ŪKB "Šilgaliai" (ilgalaikis turtas)	842	842
ŪKB "Šilgaliai" (trumpalaikis turtas)	485	545
	1,327	1,387

Prekybos gautinos sumos

AB "Modest"	996	-
	996	-

Suteiktos paskolos, išskatinat prisaičiuotas palūkanas

ŪKB "Šilgaliai" (ilgalaikė ir trumpalaikė dalys)	939	1,053
	939	1,053
	3,262	2,440

Palūkanų pajamos

ŪKB "Šilgaliai"	33	44
	33	44

Palūkanų sąnaudos

AB "Kelmės pieninė"	156	156
AB "Modest"	79	124
	235	280

Finansinių ataskaitų pastabos

26 Sandoriai su susijusiomis šalimis (tęsinys)

Tūkst. litų

2013

2012

Žaliavų, produkcijos ir paslaugų pardavimai

AB "Kelmės pieninė"	37,945	30,526
AB "Modest"	17,065	24,976
ŪKB "Šilgaliai"	1	2
	<u>55,011</u>	<u>55,504</u>

Žaliavų, produkcijos ir paslaugų pirkimas iš

AB "Kelmės pieninė"	88,054	86,708
AB "Modest"	25,877	29,877
ŪKB "Šilgaliai"	2,489	1,842
	<u>116,420</u>	<u>118,427</u>

ŪKB "Šilgaliai" yra pieno tiekėjas. Pagrindinis Bendrovės akcininkas ir su juo susiję asmenys yra ŪKB "Šilgaliai" pajininkai.

AB "Modest" ir AB „Kelmės pieninė“ yra dukterinės Bendrovės.

27 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas

Kredito rizika

Finansinio turto likutinė vertė parodo maksimalią kredito riziką. Maksimali kredito rizika atskaitomybės datą buvo tokia:

Tūkst. litų	Pastaba	Likutinė vertė	
		2013.12.31	2012.12.31
Ilgalaikės gautinos sumos	13	1,623	1,393
Prekybos ir kitos gautinos sumos	15	26,091	16,410
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	17	219	541
		<u>27,933</u>	<u>18,344</u>

Finansinės būklės ataskaitos datą didžiausia kredito rizika, susijusi su gautinomis prekybos sumomis, pagal geografinės zonas buvo tokia:

	Likutinė vertė	
	2013.12.31	2012.12.31
Lietuva	9,792	8,237
Latvija	4,476	2,386
Estija	391	605
Lenkija	3,288	966
Vokietija	2,012	113
Portugalija	1,234	-
Rusija	182	537
Kita	989	901
	<u>22,364</u>	<u>13,745</u>

Finansinių ataskaitų pastabos

27 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

2013 m. gruodžio 31 d. reikšminga kredito rizikos koncentracija yra susijusi su trimis pirkėjais, kurių įsiskolinimas sudaro 39 % gautinų prekybos sumų.

Vertės sumažėjimo nuostoliai

Bendrovė formuoja atidėjimą vertės sumažėjimo nuostoliams, kuris atspindi jos patirtų nuostolių, susijusių su prekybos ir kitomis gautinomis sumomis, ivertinimą. Minėtą atidėjimą sudaro specifiniai nuostoliai, susiję su atskiromis reikšmingomis prekybos ir kitomis gautinomis sumomis.

Prekybos ir kitų gautinų sumų, išankstinių apmokėjimų bei ilgalaikių gautinų sumų senėjimas ataskaitos datą gali būti detalizuojamas taip:

Tūkst. litų	Vertės sumažėjimas		Vertės sumažėjimas	
	Bendra suma 2013 m. gruodžio 31 d.	2013 m. gruodžio 31 d.	Bendra suma 2012 m. gruodžio 31 d.	2012 m. gruodžio 31 d.
Susijusios šalys:				
Neuždelstos	2,823	-	2,199	-
Uždelstos 0-30 dienų	2	-	3	-
Uždelstos 31-60 dienų	3	-	3	-
Daugiau nei 60 dienų	434	-	235	-
	3,262	-	2,440	-
Kitos šalys:				
Neuždelstos	20,578		15,246	-
Uždelstos 0-30 dienų	5,402		1,246	-
Uždelstos 31-60 dienų	122		71	-
Daugiau nei 60 dienų*	506	-278	426	-278
	26,608	-278	16,989	-278
	29,870	-278	19,429	-278

Vertės sumažėjimo nuostoliai

Atidėjimo vertės sumažėjimo nuostoliams, susijusiems su prekybos ir kitomis gautinomis sumomis, judėjimas per metus gali būti pateiktas taip:

Tūkst. Litų	Likutinė vertė	
	2013	2012
Likutis sausio 1 d.	-278	-323
Apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai	-	-
Beviltiškų skolų nurašymas	-	45
Atstatyti vertės sumažėjimo nuostoliai	-	-
Likutis gruodžio 31 d.	-278	-278

Per 2013 metus vertės sumažėjimo ir atstatymo judėjimo nebuvo.

Finansinių ataskaitų pastabos

27 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Likvidumo rizika

Žemiau yra pateikti sutartinių finansinių įsipareigojimų, išskaitant apskaičiuotas palūkanas, terminai:

2013 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Sutartiniai						
	Likutinė vertė	pinigų srautai	Iki 6 mėn.	6-12 mėnesių	1-2 metai	2-5 metai	Daugiau nei 5 metai
Finansiniai įsipareigojimai							
Bankų paskolos	37,620	(40,812)	(12,599)	(4,821)	(10,918)	(12,474)	-
AB Kelmės pieninė paskola	2,600	(3,302)	(78)	(78)	(156)	(2,990)	-
AB „Modest“ paskola	3,048	(3,222)	(733)	(721)	(1,417)	(351)	-
Išperkamosios nuomas įsipareigojimai	884	(942)	(237)	(142)	(253)	(310)	-
Faktoringas	666	(687)	(687)				
Išvestinės finansinės priemonės	1,565	(1,565)	(215)	(215)	(359)	(776)	-
Mokėtinės prekybos sumos	<u>32,230</u>	<u>(32,230)</u>	<u>(32,230)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>(78,613)</u>	<u>(82,760)</u>	<u>(46,779)</u>	<u>(5,977)</u>	<u>(13,103)</u>	<u>(16,901)</u>	<u>-</u>
	<u><u>=====</u></u>						

Nesitikima, kad terminų analizėje pateikti pinigų srautai galėtų atsirasti žymiai anksčiau arba kad jų sumos reikšmingai skirsis. 2014 metais Bendrovė ketina derėtis su bankais dėl kredito linijos pratęsimo. Bendrovė taip pat tikisi uždirbtį pakankamą pinigų srautą, reikalingą trumpalaikiams įsisikolinimams padengti, iš pagrindinės veiklos.

2012 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Sutartiniai						
	Likutinė vertė	pinigų srautai	Iki 6 mėn.	6-12 mėnesių	1-2 metai	2-5 metai	Daugiau nei 5 metai
Finansiniai įsipareigojimai							
Bankų paskolos	34,435	(37,855)	(7,237)	(4,022)	(7,396)	(19,200)	
AB „Kelmės pieninė“ paskola	2,600	(3,588)	(78)	(78)	(156)	(468)	(2,808)
AB „Modest“ paskola	4,402	(4,796)	(760)	(747)	(1,468)	(1,821)	-
Išperkamosios nuomas įsipareigojimai	594	(620)	(215)	(139)	(155)	(111)	-
Faktoringas	358	(365)	(365)				
Išvestinės finansinės priemonės	2,143	(2,143)	(176)	(261)	(436)	(1,185)	-
Mokėtinės prekybos sumos	<u>33,790</u>	<u>(33,790)</u>	<u>(33,790)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>(78,322)</u>	<u>(83,157)</u>	<u>(42,621)</u>	<u>(5,247)</u>	<u>(9,611)</u>	<u>(22,785)</u>	<u>(2,808)</u>
	<u><u>=====</u></u>						

Apskaičiuotų grynuju pinigų srautų diskontui buvo taikytos tokios palūkanų normos:

2013   2012

Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai   2.3% - 6%   2.3% - 6%

Finansinių ataskaitų pastabos

27 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Valiutos rizika

Valiutos rizika (išreikšta tūkst. litų), taikant 2013 m. gruodžio 31 d. galiojusius valiutos

	2013 m. gruodžio 31 d.				2012 m. gruodžio 31 d.			
	LTL	EUR	LVL	RUB	LTL	EUR	LVL	RUB
Ilgalaikės gautinos sumos	1,623	-	-	-	1,393	-	-	-
Prekybos ir kitos gautinos sumos	9,882	12,996	-	-	8,314	4,933	1,061	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	203	16	-	-	354	187	-	-
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	(7,273)	(37,545)	-	-	(6,095)	(36,294)	-	-
Įvestinės finansinės priemonės	-	(1,565)	-	-	-	(2,143)	-	-
Prekybos ir kitos mokėtinės sumos	(22,241)	(9,989)	-	-	(29,823)	(3,935)	(12)	(20)
Rizika grynaja vertė	<u>(17,806)</u>	<u>(36,087)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(25,857)</u>	<u>(37,252)</u>	<u>1,049</u>	<u>(20)</u>

keitimo kursus, buvo tokia:

Finansinių ataskaitų pastabos

Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Valiutos rizika (tęsinys)

Metų eigoje buvo tokie valiutos keitimo kursai litu atžvilgiu:

	Vidurkis	
	2013	2012
EUR	3.4528	3.4528
LVL	4.9228	4.9518

Valiutos keitimo kursai litu atžvilgiu, taikyti gruodžio 31 d.:

	2013	2012
EUR	3.4528	3.4528
LVL	4.9184	4.9520

Jautrumo valiutų kursų pokyčiams analizė

Bendrovės funkcinė valiuta yra Litas (LTL). Kadangi litu ir euro santykis yra fiksotas 3.4528 litai už eurą, valiutos kursų rizika, su kuria susiduria Bendrovė, yra susijusi su pirkimais ir pardavimais, išreikštasis kitomis valiutomis nei eurai. 2013 metais didžiąją dalį sandorių Bendrovė vykdė litais ir eurais, todėl nesusidūrė su reikšminga valiutų kursų rizika.

Finansinių ataskaitų pastabos

27 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Palūkanų normos rizika

Bendrovės skoloms taikomos kintamos palūkanos, susijusios su EURIBOR/LIBOR + marža. Bendrovė yra sudariusi 3 palūkanų normos apsikeitimo sandorius su banku, kuriuo iš dalies apsidraudžia nuo žymių palūkanų normų svyrapimų. Apsikeitimo sandorių tikroji vertė, kuri sudaro 1,565 tūkst. litų (2012 metais 2,143 tūkst.) yra apskaityta išvestinių finansinių priemonių straipsnyje.

Ataskaitų datą Bendrovės turimoms finansinėms priemonėms buvo taikomos tokios palūkanų normos:

Tūkst. Litų

	Likutinė vertė	
	2013.12.31	2012.12.31
Finansinės priemonės su fiksuota palūkanų norma		
AB Kelmės pieninė paskola	(2,600)	(2,600)
Ilgalaikė sutiktų paskolų dalis	43	144
Trumpalaikė suteiktų paskolų	426	522
	(2,131)	(1,934)

Pagal sutartis paskolai iš AB Kelmės pieninė yra nustatyta fiksuota palūkanų norma. Tokiu būdu, palūkanų normos pokyčiai ataskaitų datą neturėtū įtakos pelnui ar nuostoliams.

Tūkst. Litų

	Likutinė vertė	
	2013.12.31	2012.12.31
Finansinės priemonės su kintama palūkanų norma		
Bankų paskolos	(38,286)	(34,793)
AB „Modest“ paskola	(3,048)	(4,402)
Finansinio lizingo įsipareigojimai	(884)	(594)
	(42,218)	(39,789)
	44,349	41,723

Palūkanų normos rizika (tęsinys)

Pagal sutartis, paskoloms yra taikoma kintama palūkanų norma, kuri lygi EURIBOR/LIBOR + marža.

Pinigų srautų jautrumo priemonėms, kurioms taikoma kintanti norma, analizė

Palūkanų normų pokytis 100 bazinių punktų atskaitomybės datą padidintų (sumažintų) nuosavą kapitalą ir pelną (nuostolius) žemiau nurodytomis sumomis. Šioje analizėje daroma prielaida, kad visi kiti kintamieji, ypač valiutų keitimų kursai, lieka pastovūs. Tokiu pat pagrindu padaryta analizė už 2012 metus.

Įtaka tūkst. litų

Pelnas (nuostoliai)	
100 bp	100 bp
Padidėjimas	sumažėjimas

2013 m. gruodžio 31 d.

Priemonės, kurioms taikoma kintanti norma	(443)	443
---	-------	-----

2012 m. gruodžio 31 d.

Priemonės, kurioms taikoma kintanti norma	(417)	417
		55

Finansinių ataskaitų pastabos

27 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Pinigų srautų jautrumo priemonėms, kurioms taikoma kintanti norma, analizė

Finansiniai įsipareigojimai bankams ir lizingo Bendrovėms yra susiję su kintama palūkanų norma, todėl apskaitinė vertė yra apytiksliai lygi tikrajai vertei.

Tikrujų verčių nustatymo hierarchija

Toliau lentelėje pateiktos finansinės priemonės, apskaitytos tikraja verte, pagal jų vertinimo metodą. Tiesiogiai stebimi rinkoje duomenys atspindi rinkos informaciją, surinktą iš nepriklausomų šaltinių; tiesiogiai rinkoje nestebimi duomenys atspindi Bendrovės vadovybės vertinimą apie rinką. Šie du įvestinių duomenų tipai lemia tokią tikrujų verčių nustatymo hierarchiją:

- Pirmasis lygis – identiško Bendrovės turimam turto ir įsipareigojimų kotiruojamos kainos (nekoreguotos) stebimos aktyvioje rinkoje. Šio lygio vertinimas naudojamas listinguoja miems nuosavybės vertybiniams popieriams bei skolos vertybiniams popieriams, kotiruoja miems biržoje (pvz. Lietuvos vertybinių popierių birža, Londono vertybinių popierių birža, Frankfurto vertybinių popierių birža).
- Antrasis lygis –duomenys, kurie nėra kotiruojamos kainos, ištrauktos iš pirmojo lygio vertinimų. Šie duomenys arba yra tiesiogiai stebimi rinkoje, arba netiesiogiai (t.y. išvestiniai duomenys).
- Trečiasis lygis –duomenys nėra paremti tiesiogiai rinkoje stebima informacija. Bendrovė vertina turimą turtą ir įsipareigojimus remdamasi trečio lygio tikrosios vertės nustatymo principais, kuomet nustatomas laukiamas diskontuotas grynasis pinigų srautas. Taikomos diskonto normos remiasi turto finansavimo kaštais.

2013 gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Ilgalaikės gautinos sumos	-	-	-	-
Prekybos ir kitos gautinos sumos	-	-	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	-	-	-	-
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	-	-	-	-
Išvestinės finansinės priemonės	-	(1,565)	-	(1,565)
Prekybos ir kitos mokėtinės sumos	-	-	-	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	-	(1,565)	-	(1,565)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

2012 gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Ilgalaikės gautinos sumos	-	-	-	-
Prekybos ir kitos gautinos sumos	-	-	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	-	-	-	-
Paskolos ir finansinio lizingo įsipareigojimai	-	-	-	-
Išvestinės finansinės priemonės	-	(2,143)	-	(2,143)
Prekybos ir kitos mokėtinės sumos	-	-	-	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	-	(2,143)	-	(2,143)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

Finansinių ataskaitų pastabos

27 Finansinės priemonės ir rizikos valdymas (tęsinys)

Kainos rizika

Pieno ir pieno produktų kainos svyruoja priklausomai nuo situacijos rinkoje. Bendrovė stengiasi sumažinti tokį svyrapimą neigiamą įtaką diversifikuodama gamybą bei siekdama masto ekonominės.

Kapitalo valdymas

Valdybos politika numato palaikyti reikšmingą nuosavo kapitalo dalį, lyginant su skolintomis lėšomis, tam, kad būtų išlaikytas investuotojų, kreditorų ir rinkos pasitikėjimas, palaikomas veiklos plėtojimas ateityje taip pat kad atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus. Kapitalą sudaro nuosavas kapitalas, priklausantis jo savininkams.

Valdyba taip pat siekia palaikyti pusiausvyrą tarp didesnės grąžos, kuri galėtų būti pasiekama esant didesniams skolintių lėšų lygiui, ir tarp saugumo, kurį suteikia didesnis nuosavo kapitalo lygis.

Bendrovė valdo kapitalo struktūrą bei jį koreguoja, atsižvelgdama į ekonominių sąlygų pokyčius bei veiklos rizikos pobūdį. Siekiant palaikyti ar koreguoti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali koreguoti dividendų išmokėjimą akciniams, grąžinti kapitalą akciniams ar išleisti naujas akcijas. Nebuvo pokyčių, susijusių su tikslais, principais ar procesais finansiniais metais, pasibaigusiais 2013 m. gruodžio 31 d. ir 2012 m. gruodžio 31 d.

Bendrovė yra įsipareigojusi išlaikyti nuosavą kapitalą iki 50% nuo akcinio kapitalo, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymas.

28 Finansinių priemonių tikroji vertė

Tikroji vertė yra vertė, už kurią vertinimo dieną dabartinėmis rinkos sąlygomis būtų parduodamas turtas arba perleidžiamas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį pagrindinėje (arba palankiausioje) rinkoje, nepriklausomai nuo to, ar ši kaina tiesiogiai stebima, ar nustatoma taikant vertinimo metodiką.

Nustatydama finansinių priemonių tikrąją vertę, Bendrovė naudoja tokius metodus ir prielaidas:

Grynieji pinigai

Tai piniginės lėšos, kurių vertė yra jų tikroji vertė.

Gautinos sumos ir terminuoti indėliai

Prekybos ir kitų gautinų sumų bei terminuotų indėlių tikroji vertė yra apskaičiuota būsimųjų pinigų srautų, diskontuotų taikant palūkanų rinkos normą, esančią ataskaitų parengimo dieną, dabartinė vertė. Trumpesnio nei šešių mėnesių laikotarpio prekybos ir kitų gautinų sumų, kurioms nenustatyta palūkanų norma, tikroji vertė laikoma apytikriai lygia jų nominaliai vertei pirminio pripažinimo metu, o vėliau – balansinei vertei, nes diskontavimo poveikis yra nereikšmingas. Tikroji vertė nustatoma atskleidimo tikslais.

Finansiniai įsipareigojimai

Tikroji vertė, nustatoma atskleidimo tikslais, skaičiuojama remiantis būsimųjų pagrindinės dalies ir palūkanų normų pinigų srautų, diskontuotų taikant palūkanų rinkos normą ataskaitų parengimo dieną, dabartine vertė. Finansinės nuomas rinkos palūkanų norma nustatoma pagal panašias nuomas sutartis. Trumpesnio laikotarpio finansinių įsipareigojimų, kuriems nenustatyta palūkanų norma, tikroji vertė laikoma apytikriai lygia jų nominaliai vertei pirminio pripažinimo metu, o vėliau – balansinei vertei, nes diskontavimo poveikis yra nereikšmingas.

Bendrovė neturi finansinio turto ir įsipareigojimų, apskaitomų tikrąja verte.

Finansinių ataskaitų pastabos

28 Finansinių priemonių tikroji vertė (tęsinys)

Finansinės priemonės, neapskaitomos tikraja vertė

Pagrindiniai Bendrovės finansiniai instrumentai, neapskaityti tikraja vertė, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, terminuoti indėliai, prekybos ir kitos mokėtinės sumos, ilgalaikės ir trumpalaikės skolinimosi lėšos. Bendrovė vadovybės nuomone, šių finansinių instrumentų likutinės vertės yra artimos jų tikrosioms vertėms, nes skolinimosi sąnaudos yra susietos su tarpbankine skolinimosi palūkanų norma VILIBOR ir EURIBOR, o kitas finansinis turtas ir įsipareigojimai yra trumpalaikiai, todėl jų tikrosios vertės svyraujimas nėra reikšmingas.

Finansinės priemonės, apskaitomos tikraja vertė

Finansines priemones, apskaitytas tikraja vertė 2013 m. gruodžio 31 d., sudaro išvestinės priemonės.

29 Įvykiai po finansinių ataskaitų sudarymo datos

AB Vilkyškių pieninei 2012 m. balandžio mėn. AB bankas Nordea suteikė 6.450 tūkst. lt. sąskaitos kredito perviršio limitą, kurio paskirtis-apyvartinių lėšų finansavimas. Galutinis terminas 2014 kovo 31 d. Ataskaitų pateikimo dienai Bendrovė turi susitarusi su Banku dėl sąskaitos kredito perviršio sutarties pratęsimo iki 2015 m. kovo 31 d., pratęsimas pasirašytas 2014 m. kovo 31 d.

Reikšmingų įvykių po ataskaitų sudarymo datos, kurie galėtų reikšmingai įtakoti finansines ataskaitas, už metus pasibaigusius 2013 m. gruodžio 31 d., nebuvvo.

AB „Vilkyskių pieninė“ metinis pranešimas už 2013 metus

I. AB „Vilkyskių pieninė“ generalinio direktoriaus G. Bertašiaus žodis investuotojams

Apibendrinant 2013 metus, pažymėčiau tris, daugiausia iššūkių pareikalavusius ir įmonės darbui atsiliepusius, veiksnius: žaliava (kilo kainos, neslūgo įtampa tarp žemdirbių), atsirado įtampa parduodant pieno produkciją vietinėje ir Baltijos šalių rinkose ir draudimas eksportuoti Rusijos rinkai. Laimei, šis draudimas buvo taikomas ne visai produkcijai. Tačiau įtampa dėl šių apribojimų jaučiama iki šiol. Ir belieka tik spėlioti, kiek laiko, kiek investicijų prireiks tam, kad vėl susigrąžintume klientų lojalumą Rusijoje.

Labai svarbū vaidmenį šiemet suvaidino įgyvendinti projektai. Vilkyskuose baigėme rengti sūrių dengimo plastikautu linijų robotizavimą, kuris garantuoja patikimą sūrių plastikautavimą, todėl pradėjome dirbtį žymiai efektyviau. Taip pat reikia paminėti baigtą išrūgų apdirbimo išplėtimo projektą – dabar Vilkyskuose galime apdirbti produkciją, kurią mums atgabena įmonių grupės kolegos iš Kelmės ir Tauragės. Metų pabaigoje baigėme įgyvendinti ir antrą su išrūgomis susijusį projektą – išrūgų ultrafiltraciją, tai visiškai nauja technologija, skaidanti išrūgas į sudedamąsias dalis. Šio proceso rezultatas – nauji, pelningi produktai, didinantys mūsų įmonės konkurencingumą rinkoje. Vilkyskuose metų pradžioje pradėjome eksplloatuoti naują pastatą – automatizuotą automobilių plovyklą. Automatizacija užtikrina aukštesnį sanitarinį lygį. Tauragėje įmonės reikmėms įsigijome buvusios ledų gamintojos „Baltoji snaigė“ sandėlius, atnaujinome ir sutvarkėme pagal reikalavimus, dabar ten laikome pagamintą produkciją. Taip pat „Modest“ pieninėje baigėme modernizuoti pelėsinio sūrio cechą, pakeitėme šio sūrio formą (iš šešiakampio tapo apvalus), įsigijome įvairių įrenginių produkcijos kokybei gerinti, todėl galime pagaminti produkcijos apie 30 procentų daugiau nei iki šiol. Kelmės pieninėje įdiegėme naujų pilstymo sistemą Tetra Top, leidžiančią produkciją tiekti ne tik įprastinėmis, bet 0,2 l ar 0,33 l pakuočėmis. Naujoje Tetra Top pakuočėje geriami pieno produktai ilgiau nepraranda savo vertingų maisto savybių ir išlieka šviežesni, o svarbiausia – labai patogu vartotojui. Dabar pakuočė yra su kamšteliu, moderni, išsiplėtė vartojimo galimybės – dabar „Vilkyskių“ jogurtus patogu gerti ne tik namie bet ir automobiliuje, pakeliui į darbą, mokyklą, darbe ir t.t. Ši moderni ir patogi pakuočė vartotojus pasiekė jau metų pradžioje.

Svarbių visai įmonių grupei darbų nuveikta taip pat nemažai. Vienas tokiu, ko gero, pats svarbiausias – kietojo sūrio „Jubiliejinis 1934“ gamyba. Šio sūrio gamybai pradėta ruoštis daugiau kaip prieš trejus metus. Tuo metu kilo idėja, kad reikia pradeti ruoštis artėjančiam įmonės jubiliejui (Vilkyskių pieninė įkurta 1934 metais, tad 2014-aisiais minėsime 80-metį). Be to, įmonėi reikėjo sūrio, kuris įprasmintu Mažosios Lietuvos sūrininkystės patirtį ir istoriją, „Vilkyskių pieninės“ specialistų meistrystę, o toks sūris mūsų bendru komandos sutarimu turėjo būti būtent ketas ir ilgai brandinamas sūris, kuris savo savybėmis primintų kokybiskus itališkus sūrius, tokius kaip *Parmigiano Reggiano ar Gran Padano*. Mūsų „Jubiliejinis 1934“ noksta mažiausiai vienerius metus. Kad „Jubiliejinio 1934“ gamybą pradėjome daugiau kaip prieš metus, o rinkai jis pristatytas tik 2013 –ujų lapkričio pabaigoje.

Laiko klausimas, ar pasiteisins dar vienas pieninės žingsnis – įgyvendintas siekis turėti savo firminę parduotuvę. Viliamės, kad vienintelė įmonės parduotuvė turi puikias galimybes. Naujoji parduotuvė mums buvo reikalinga ne tik kaip prekybos vieta, bet ir kaip vieta, kur bus galima vertinti naujų produkciją ir vartotojams įgyti unikalios patirties (neveltui ją vadiname pieno palonumų pasauliu). Būtent šios parduotuvės klientai pirmieji išvysta ir turi galimybę įsigyti naujienas, o mes – unikalią galimybę betarpiskai bendrauti, rinkti atsiliepimus, įsitikalus tyti į vartotojų nuomonę ir pasiūlymus.

Didžiulis pasiekimas AB „Vilkyskių pieninei“ buvo tai, kad buvome pripažinti „Metų prekės ženklu“. Už prekės ženkla, sulaukusio tokio įvertinimo, balsuoja komisija, kurią sudaro daugelio skirtinguo sričių specialistai, konkursą organizavo „Verslo Žinios“ kartu su rinkos tyrimų bendrove „Nielsen“. Šis laimėjimas dar kartą parodo, kad „Vilkyskių pieninės“ grupė yra tikrai ryški ir nestandardinė rinkos žaidėja, pelniasi tiek vartotojų simpatijas, tiek profesionalų pripažinimą. Šis įvertinimas leidžia dar labiau užtikrintai jausti, jog esame teisingame kelyje.

Liepos pabaigoje Vilkyskių pieninė paminėjo savo įmonės 20-metį. Bendrovė tėsia gražias tradicijas būdama aktyvi Vilkyskių miestelio bendruomenės narė ir rėmėja. Jubiliejaus šventėje graži ir prasminga dovana buvo surinktos šventės svečių pastangomis lėšos Vilkyskių Šv. Onos bažnyčiai. Kviesdami svečius iš Lietuvos bei užsienio gražios sukakties proga prašėme nesirūpinti dovanomis, o pasiūlėme gražią idėją - prašėme paaukoti pinigų tąkart remontuotos bažnyčios baldams pirkti. Tokios puikios iniciatyvos rezultatas - surinkta per 40 tūkstančių litų!

Taigi 1993 metais gegužės 18 dieną su keletu bendraminčių įkurta Vilkyskių pieninė išaugo ir per 20 metų tapo konkurencinga, viena įdomiausių ir perspektyviausių pieno pramonės įmonių šalyje. Šiandien Vilkyskių pieninėje kartu su dukterinėmis įmonėmis AB „Modest“ ir AB „Kelmės pieninė“ Lietuvoje parduoda tik trečdalį savo produkcijos, didžiąjį dalį eksportuoja. Vilkyskių pieninės produktai ir įmonės vardas žinomi Baltijos ir Skandinavijos šalyse, Rusijoje, Ukrainoje, Vokietijoje, Lenkijoje, Didžiojoje Britanijoje, Balkanų šalyse, Čekijoje, Izraelyje, arabų šalyse, Jungtinėse Amerikos valstijose ir net tolimajame Singapūre.

Pagarbiai,

Gintaras Bertašius

II. Bendra informacija apie emitentą

1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas metinis pranešimas

Pranešimas parengtas už 2013 metus.

2. Pagrindiniai duomenys apie emitentą

Emitento pavadinimas	Akcinė bendrovė Vilkyškių pieninė (toliau – Bendrovė arba Emitentas)
Įstatinis kapitalas	11,943,000 litų
Būstinės adresas	Vilkyškiai, Pagėgių savivaldybė
Telefonas	8-441 55330
Faksas	8-441 55242
Elektroninis paštas	info@vilkyskiu.lt
Teisinė-organizacinė forma	akcinė bendrovė
Įrengavimo data ir vieta	1993 m. gegužės 10 d.
Perrengavimo data ir vieta	2005 m. gruodžio 30 d., VĮ Registrų centro Tauragės skyrius
Registracijos Nr.	060018
Įmonių rejestro kodas	277160980
Interneto adresas	http://www.vilkyskiu.lt

3. Emitento pagrindinės veiklos pobūdis

Pagrindinė AB Vilkyškių pieninės veikla – fermentinių sūrių gamyba.

Įmonėje taip pat gaminama pasterizuota grietinėlė bei perdirbamos išrūgos.

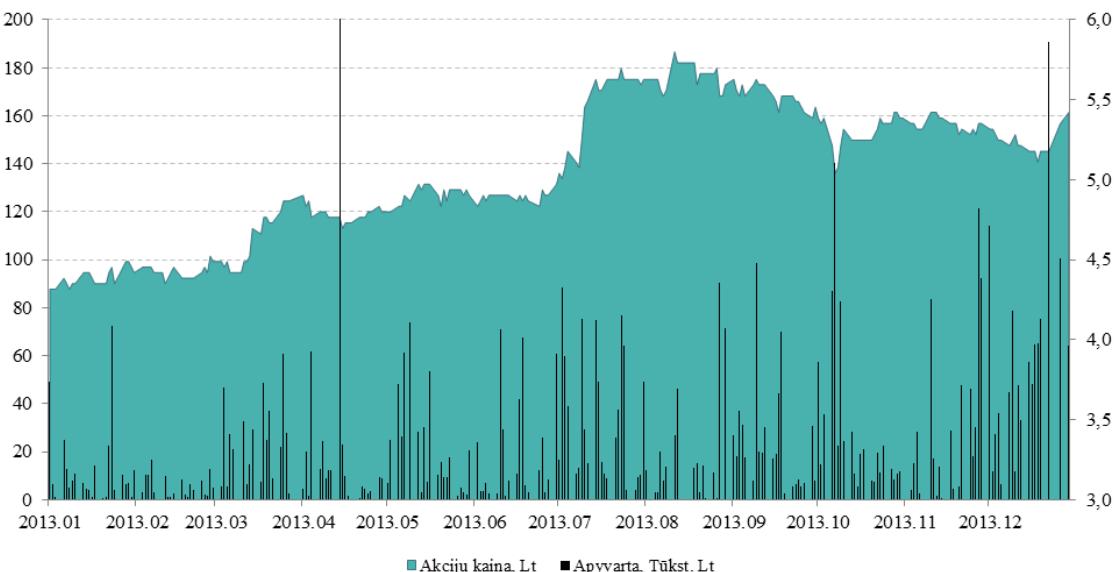
4. Sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

AB „Vilkyskių pieninė“ yra sudariusi aptarnavimo sutartį su UAB FMĮ „OrionSecurities“ (A. Tumėno g. 4, B korp., LT-01109, Vilnius) dėl AB Vilkyškių pieninės akcininkų apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusių paslaugų tvarkymo.

5. Prekyba emitento vertybiniuose popieriuose reguliuojamose rinkose

Prekyba AB Vilkyškių pieninės paprastosiomis vardinėmis akcijomis NASDAQ OMX Vilniaus vertybiniuose popierių biržoje:

Periodas		Kaina, Lt			Apyvarta, tūkst. Lt			Visoapyvarta		Kapitalizacija, tūkst. Lt.
Nuo	Iki	Didž.	Maž.	Pask.	Didž.	Maž.	Pask.	Vnt.	Tūkst. Lt.	
2006 05 17	2007 04 20	5.82	4.60	5.65	648	0	0	531	2,821	52,844
2007 01 01	2007 03 31	5.82	5.20	5.70	126	0	0	57	312	53,312
2007 04 01	2007 06 30	5.70	5.01	5.20	381	0	20	168	931	48,636
2007 07 01	2007 09 30	6.50	4.80	5.90	3,621	0	26	1,648	9,164	55,183
2007 10 01	2007 12 31	6.70	5.75	6.20	638	0	2	455	2,762	57,989
2008.01.01	2008.03.31	6.40	5.00	5.30	1,507	0	12	694	3,848	49,571
2008.04.01	2008.06.30	5.52	4.51	4.70	238	0	16	245	1,210	56,132
2008.07.01	2008.09.30	4.75	2.05	2.26	325	0	3	246	913	26,991
2008.10.01	2008.12.31	2.50	0.52	0.60	70	0	0	731	696	7,166
2009.01.01	2009.03.31	0.79	0.52	0.63	242	0	1	1,040	660	7,524
2009.04.01	2009.06.30	1.69	0.60	1.35	83	0	3	531	567	16,123
2009.07.01	2009.09.30	2.86	1.25	2.32	558	0	0	1,024	1,954	27,708
2009.10.01	2009.12.31	2.75	2.27	2.40	66	0	5	197	486	28,663
2010.01.01	2010.03.31	3.70	2.32	3.52	233	0	51	560	1,775	41,084
2010.04.01	2010.06.30	3.67	2.95	3.21	74	0	2	305	1,030	37,620
2010.07.01	2010.09.30	3.78	3.12	3.68	106	0	11	256	909	44,906
2010.10.01	2010.12.31	5.94	3.87	5.87	536	0	44	561	2,667	70,929
2011.01.01	2011.03.31	6.22	5.20	5.64	150	0	14	262	1,503	66,761
2011.04.01	2011.06.30	5.64	4.98	5.46	299	0	180	374	2,027	65,149
2011.07.01	2011.09.30	5.67	4.04	4.20	828	1	7	486	2,349	49,480
2011.10.01	2011.12.31	4.59	4.04	4.14	181	2	9	331	1,430	49,480
2012.01.01	2012.03.31	5.27	4.14	4.64	131	0	13	337	1,605	55,463
2012.04.01	2012.06.30	4.74	4.14	4.35	118	1	5	253	1,141	51,964
2012.07.01	2012.09.30	4.35	4.04	4.11	816	0	0	894	4,003	49,074
2012.10.01	2012.12.31	4.32	4.07	4.25	116	0	23	145	620	50,722
2013.01.01	2013.03.31	4.87	4.32	4.87	72	0	3	182	826	58,139
2013.04.01	2013.06.30	4.97	4.70	4.90	3,279	0	8	913	4,297	58,557
2013.07.01	2013.09.30	5.80	4.97	5.39	99	0	31	316	1,725	64,325
2013.10.01	2013.12.31	5.46	5.04	5.42	191	0	64	438	2,307	64,743

III. DUOMENYS APIE EMITENTO VEIKLĄ

6. Emitento veiklos teisiniai pagrindai

AB Vilkyskių pieninė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais bei norminiais aktais, reglamentuojančiais įmonių veiklą, Vertybinių popierių rinkos įstatymu, Bendrovės įstatais.

7. Trumpa emitento istorija

Vilkyskių pieninės istorija iš naujo prasidėjo 1993 m. gegužės 10 d., kuomet 1934 metais statytos pieninės patalpose buvo įsteigta uždaroji akcinė bendrovė Vilkyskių pieninė. Senojoje pieninėje gamyba vyko iki 1985 m. Pieninės uždarymo laikotarpiu visi įrengimai buvo iškomplektuoti. Pastatai buvo privatizuoti, o pieninės savininkai pirmuosius įrengimus atgabено iš Rytų Vokietijos, kur tuo metu vyko pieno pramonės restruktūrizacija.

Pradinio kapitalo sukaupta nebuvo, įmonė startavo savininkams įsigijus pastatus. Reikalingos apyvartinės lėšos buvo skolinamos iš bankų.

Svarbiausi įvykiai Emitento istorijoje

1993 – 1995 metais buvo atstatytas vandens bokštas, katilinė bei separavimo cechas, pradėta separuoti pieną. Pradėjo veikti sūrių cechas. Jame buvo pradėtas gaminti liesas fermentinis sūris „Peptatas“, atidarytas sviesto cechas.

Vėliau įmonės vystymasis įgijo pagreitį. 1997 m. pradžios sūrių ceche buvo pradėta fermentinio „Tilžės“ tipo sūrio gamyba, 1998 m. vasarį jau buvo gaminamas „Gouda“ tipo fermentinis sūris.

1997 m. į bendrovę investuota 2,87 mln. Lt., iš jų apie 0,5 mln. Lt. skirta remontui. Atnaujinta elektros pastotė, sukurtas kompiuterinis tinklas pastatyta danų BWE firmos katilinė ir olandų gamybos šaldymo kamera, kurioje galima laikyti bei sandeliuoti 400 tonų produkcijos, elektros pastotė.

1998 m. beveik 1,5 mln. Lt investuota į autotransportą, pastatus, pieno šaldytuvus, gamybos įrengimus, naujų sūrių cechą, kitas pagrindines priemones.

1999- 2000 m. investuota 3,84 mln. Lt. į naujų cechų statybą, transportą ir kapitalinį remontą. 8,5 mln. Lt. į naujo sūrių gamybos cecho („TetraPakTebel“) projekto įgyvendinimą. Sumontuota nauja, pilnai kompiuterizuota ir automatizuota sūrių gamybos technologinė linija, kurios įdiegimas įmonėi suteikė galimybę gaminti vakarietiškus standartus atitinkančius produktus ir eksportuoti juos į Europos Sąjungą. Tais pačiais metais bendrovė gavo Eksporto į Europos Sąjungą licenciją.

2001 m. birželio mėn. įmonė įsigijo Tauragės cechą iš AB „Pieno žvaigždės“ Mažeikių filialo. Jis buvo statytas 1965 m. kaip sūrinė ir atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

2003 – 2004 m. papildomai buvo investuota į pieno gamybos infrastruktūrą – pastatyti nauji pieno supirkimo punktai ir nupirktas modernus transportas pienui suvežti. 2003 metais rekonstruota šaldymo kamera. 2004 metais atlikta stogo rekonstrukcija, pastatų remontas.

2004 m. pastatyti Olandų firmos „NewWaterTechnology“ kompanijos nuotekų valymo įrengimai, atitinkantys ES reikalavimus. Tais pačiais metais investuota į sūrių pakavimo ir fasavimo įrenginius.

2005 m. rekonstruota Tauragės cecho katilinė, pakeičiant kuro rūšį.

2006 m. AB Vilkyskių pieninei buvo skirta 3,45 mln. Lt Europos Sajungos struktūrinių fondų parama, kuri buvo panaudota projektui „ES reikalavimų įgyvendinimas bei gamybos bazės modernizavimas“.

Pirmasis bendrovės įgyvendinamo projekto etapas – sūrio gamybos technologijų modernizacija – baigtas 2006 metais. Modernizacijos metu buvo ženkliai išplėstas Vilkyskių pieninės cechas: įrengti du nauji sūrių gamintuvai, trys naujos presavimo eilės ir buferinė talpa, nauja sūrio technologinių linijų plovimo stotelė. Taip pat automatizuotas sūrių sūdymo cechas, jų pakrovimo ir iškrovimo iš konteinerių procesas. Užbaigus sūrinės modernizaciją, išaugo ir maksimalūs įmonės gamybos pajėgumai – nuo 10 iki 14 tūkst. tonų sūrio per metus.

Antrasis bendrovės įgyvendinamo projekto etapas - 2007 m. birželį pradėjės veikti modernus Vilkyskių pieninės išrūgų perdirlbimo cechas. Bendra išrūgų perdirlbimo cecho vertė – daugiau kaip 8 milijonai litų. Investicijos leido dar labiau padidinti gamybos efektyvumą, produkcijos kokybės kontrolę ir veiksmingai sumažinti atliekas. Iki šiol įmonė pati išrūgų neperdirbdavo. Naujas išrūgų perdirlbimo cechas beveik visiškai automatizuotas, tame dirba tik du žmonės.

Nuo 2006 m. gegužės 17 d. 9,353,000 paprastosios vardinės AB Vilkyskių pieninės akcijos kotiruojamos Vilniaus vertybinių popierių biržos Einamajame prekybos sąraše. Nuo 2008 01 01 kotiruojamos VVPB Oficialiajame sąraše.

2006 m. sausio mėnesį Emitentas įsigijo 80,25 procentų AB „Modest“ akcijų. Pagal 2006-01-12 Konkurencijos tarybos sprendimą Nr. 1S-3 Emitentas turi teisę įsigyti iki 100 procentų AB „Modest“ akcijų. Šiuo metu AB Vilkyskių pieninė valdo 99,7% AB „Modest“ akcijų.

2008 m. balandžio mėn. AB Vilkyskių pieninė galutinai užbaigė AB Kelmės pieninė įsigijimo sandorį ir perėmė nuosavybės teisę į 99,09% įmonės akcijų. Šiuo metu AB Vilkyskių pieninė valdo 99,25% AB Kelmės pieninės akcijų.

2009 m. AB „Modest“ įstatinis kapitalas padidintas nuo 128,408 Lt iki 617,118 Lt. išleidžiant 488,710 vnt. paprastųjų vardinį akcijų, o **2010** metais įstatinis kapitalas padidintas AB „Vilkyskių pieninė“ piniginiu įnašu nuo 617 118 LTL iki 5 617 118 LTL.

2009 m. pasirašyta paramos sutartis su Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 metų programos priemonės „Žemės ūkio produktų perdirlbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ pirmosios veiklos sritys „Žemės ūkio produktų perdirlbimas ir rinkodara“. Viso investicinio projekto vertė – 33 mln. Lt.

2010 m. AB Vilkyskių pieninėje įkurti marketingo ir kokybės skyriai.

Pagrindinės investicijos – į šaldymo įrangą, sūrių pjaustymo ir pakavimo liniją, pradėtas sandėlio valdymo sistemos diegimo projektas.

2011 m. investuota 1,8 mln. litų į naują šaldymo – sandėliavimo įrangą, 0,8 mln. litų į nuotekų valymo ir įrengimų plovimo išplėtimą. Pradėtas gamybos įrangos išplėtimas.

2012 m. sumontuota nauja sūrių gamybos linija, kuri padidino sūrių gamybos pajėgumus 30 procentų (vertė 16 mln. Lt.), įdiegta pakavimo - plastikautavimo linija, leidžianti gaminti aukštesnės pridėtinės vertės sūrių (vertė 9,5 mln. Lt)

Užbaigtas 2007-2013 m. investicinės projekto „Pieno perdirlbimo konkurencingumo didinimas“. Projekto vertė 33,2 mln. Lt, iš jų 6,6 mln. Lt sudarė parama iš ES struktūrinių fondų. 2010 m. bendrovė gavo 0,8 mln. Lt, 2012 m. - 5,4 mln. Lt paramos.

2013 metais investuota 3,6 mln. litų į pienovežių plovyklos, garažo, sandėlio, dirbtuviių su buitinėmis ir pagalbinėmis patalpomis, administracijos kabinetais, inžinerinių tinklų, aikštelių ir privažiavimo pastatą. Taip pat praplėstas išrūgų perdirlbimo cechas. Po investicijos, kuri sudarė apie 5,3 mln. litų, produkto apdirbama iki 600 tonų per parą. Metų pabaigoje įgyvendintas ir išrūgų ultrafiltracijos projektas. Tai nauja technologija, skaidanti išrūgas į sudedamąsių dalis. Šio proceso rezultatas - nauji pelningi produktai, didinantys įmonės konkurencingumą rinkoje.

2013 m. pasirašyta nauja sutartis su Nacionaline Mokėjimo Agentūra prie Žemės ūkio ministerijos dėl 400 tūkst. litų paramos projekto „Pieno perdirbimo įmonės modernizavimas“ įgyvendinimui. Numatoma pirkti įranga-sūrių pjaustyklę ir pieno ir pieno produktų talpos.

8. Parodos ir įvertinimai

Parodoje „ProdExpo 2013“ (vasario mėn) išskirtinį produktinį pripažinimą gavo produktai:

- Lydytas sūris „Memel Blue“ su mėlynuoju pelėsiu ir saulėje džiovintais pomidorais - geriausio metų gaminio kategorijoje laimėjo aukso medalį ;
- Lydytas sūris „Memel Blue“ su mėlynuoju pelėsiu ir „Bruschetta“ prieskoniais pelnė inovatyvaus produkto apdovanojimą.

"Verslo žinios" kartu su rinkos tyrimų bendrove "Nielsen", Vilkyskių pieninė/Vilkyskių prekės ženklą išrinko sėkmingiausių prekės ženklų "Metų prekės ženklas 2013". Tokį rezultatą lėmė sėkmingai pasirinktasis prekės ženklas pozicionavimas ir komunikacijos turinys, įtikinantis, kad visi pieno produktai nėra vienodi. DDB Brand Capital atliktas tyrimas atskleidė, jog "Vilkyskių" prekės ženklas - didžiausią proveržį ir solidžiausią naujų lojalų vartotojų armiją užsiauginęs prekės ženklas Lietuvoje.

9. Emitento veikla

Pagrindinė Emitento veikla – fermentinio sūrio, grietinėlės gamyba, išrūgų perdirbimas. Visas AB Vilkyskių pieninės asortimentas – net 21 tipo 69 skirtinį pavadinimų sūrių. Emitento turimi gamybinių pajėgumai Vilkyskių ceche - 48 tonos sūrio per parą. Maksimalų gamybinių pajėgumų panaudojimą šiek tiek ribodavo pieno žaliavos stygijus žiemos sezono metu (žiemą pieno superkama mažiau negu vasarą), tačiau pastaruojuoju metu žaliavos pirkimas peržengė Lietuvos ribas ir žaliavinio pieno galima nusipirkti iš Europos Sąjungos šalių.

Per pastaruosius penkerius metus AB Vilkyskių pieninės pagrindiniai finansiniai rodikliai buvo:

Tūkst. Lt	2009	2010	2011	2012	2013
Pajamos	145,744	249,969	288,927	329,859	409,282
EBITDA	11,601	8,865	19,310	11,307	15,123
EBITDA marža	8.0%	3.6%	6.7%	3.4%	3.7%
Amortizacija ir nusidėvėjimas	4,180	4,166	4,247	4,788	5,696
Grynasis pelnas	4,104	3,064	13,546	5,175	21,077
Pelno marža	2.8%	1.2%	4.7%	1.6%	5.1%
Pelnas tenkantis vienai akcijai (litais)	0.34	0.26	1.13	0.43	1.76
Grynoji finansinė skola	40,886	30,320	35,648	42,389	44,818

Žemiau pateikiamose lentelėse apžvelgiami pagrindiniai Emitento gamybos ir prekybos apimčių rodikliai.

Žaliavinio pieno supirkimas (perskaičiuota į bazinį riebumą)	2009	2010	2011	2012	2013
Supirkto pieno kiekis, tonomis	144,941	165,104	160,275	181,280	193,469
Suma, už kurią buvo supirkta pieno, tūkst. Lt	74,062	122,480	137,084	142,538	193,677

Supirkto pieno kaina, Lt/t	511.0	741.8	855.3	786.3	1,001.1
----------------------------	-------	-------	-------	-------	---------

Per pastaruosius penkerius metus AB Vilkyskių pieninės pagamintos produkcijos pasiskirstymas pagal gaminių rūšį buvo tokis:

Pagamintų pagrindinių produktų kiekis, tonomis	2009	2010	2011	2012	2013
Fermentiniai sūriai	7,811	9,427	9,775	10,135	12,167
Grietinėlė	5,637	8,433	8,875	8,135	11,143
Išrūgų koncentratas	23,874	38,255	41,476	39,376	45,446
Išrūgų miltai	611	749	-	-	-

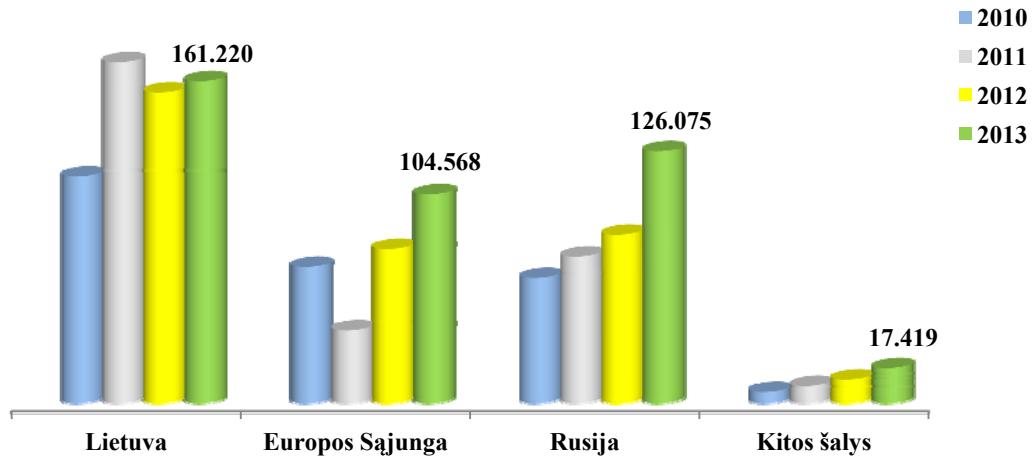
Per pastaruosius penkerius metus AB Vilkyskių pieninės pajamos iš parduotos produkcijos pagal gaminių rūšį pasiskirstė taip:

Pajamos iš pagrindinių produktų pardavimo, tūkst. Lt	2009	2010	2011	2012	2013
Fermentiniai sūriai	74,183	100,538	128,436	142,732	176,107
Grietinėlė	24,288	52,255	54,414	41,190	76,876
Išrūgų koncentratas	2,236	8,040	13,127	13,681	19,776
Išrūgų miltai	2,037	1,902	-	-	-
Kitos pajamos	43,000	87,234	92,950	131,166	136,523
Iš viso pajamų	145,744	249,969	288,927	328,769	409,282

9. Realizavimo rinkos

2009 – 2013 m. pardavimų rezultatai pagal geografinius segmentus, tūkst. Lt:

Rinka	2009	2010	2011	2012	2013
Europos Sąjunga	59,780	68,214	36,404	77,260	104,568
Lietuva	68,476	113,539	170,772	155,571	161,220
Rusija	15,775	62,661	73,333	84,227	126,075
Kitos šalys	1,713	5,555	8,418	11,711	17,419
Iš viso	145,744	249,969	288,927	328,769	409,282

AB Vilkyskių pieninė savo produkciją Rusijos rinkoje realizuoja, sudarydama ilgalaikes prekybos sutartis. ES šalyse daugiausiai produkcijos parduodama pagal trumpalaikes prekybos sutartis, o Lietuvos rinkoje sudarytų sutarčių trukmė svyruoja nuo 1 metų.

10. Tiekinas

Pagrindinė žaliava, naudojama AB Vilkyskių pieninės produkcijos gamybai, yra neapdirbtas karvių pienas. Didžiausiai pieno tiekėjai yra smulkūs ir stambūs ūkininkai, žemės ūkio bendrovės, kitos pieno supirkimo įmonės. Pieną AB Vilkyskių pieninė superka pagal pieno pirkimo sutartis. Sutartys su smulkiais pieno tiekėjais yra sudaromos metams arba ilgesniams laikotarpiniui.

Kitos medžiagos daugiausiai perkamos Lietuvoje, iš užsienio perkama nedaug, dažniausiai – įrengimai. Sutartys paprastai sudaromos metams, pasitaiko ir atsitiktinių sandorių.

11. Nekilnojamas turtas ir kitos pagrindinės priemonės

AB Vilkyskių pieninės turimo ilgalaikio turto pokyčių ataskaita yra pateikta metinėje atskaitomybėje.

AB Vilkyskių pieninės turimas nekilnojamas turtas:

	Pastatų rūšis	Plotas, kv. m.
Pagrindiniai pastatai:		
1. Gamybinis administracinius pastatas		1884,72 kv. m
2. Sūrių gamybos cechas		373,1 kv.m
3. Sūrių nokinimo cechas		1855,72 kv.m.
4. Sūrių sūdymo cechas		492,57 kv.m.
5. Katininės pastatas		48,4 kv.m
6. Pastatas-pastotė		57,2 kv.m
7. Mechaninio valdymo pastatas (valymo įrengimai)		121,75 kv.m
8. Šaldymo kamera		406,15 kv.m.
9. Išrūgų cechas		169 kv.m
10. Garažas su plovykla ir administacinėmis patalpomis		1434 kv.m
Pagrindiniai pastatai Tauragėje:		
1. Administracinius pastatas		779,02 kv.m
2. Gamybinis pastatas		2665,81 kv.m
3. Betoninis sandėlis		500,35 kv.m

4. Mechaninės dirbtuvės	721,49 kv.m
5. Transformatorinė	83 kv.m
6. Šaldymo stotis	861,54 kv.m
7. Sandėliai	832 kv.m
Eržvilko pieninės pastatas	154,80 kv.m

12. Rizikos veiksniai, susiję su Emitento veikla

Pagrindiniai rizikos veiksniai, susiję su AB Vilkyskių pieninės veikla:

- Imonė užsiima pieno perdirbimu (fermentinio sūrio gamyba). Pagrindiniai faktoriai, sukuriantys įmonės verslo riziką, yra galimi pokyčiai žaliavos ir produktų rinkose, konkurencija, taip pat galimi teisiniai, politiniai, technologiniai ir socialiniai pokyčiai, tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su AB Vilkyskių pieninės verslu, galintys neigiamai paveikti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.
- Imonė specializuojasi sūrių gamyboje, didžiąją dalį jos pajamų sudaro pajamos, gautos pardavus sūrį ir sūrio produktus. Dėl šios priežasties Bendrovės pajamoms, pelnui ir bendrai finansinei būklei įtakos gali padaryti neigiami sūrio paklausos ir (arba) kainos pokyčiai sūrių rinkoje (rinkos rizika). Neigiamai sūrio produktų kainą gali veikti ir konkurencija tarptautinėje bei vietinėje sūrio rinkoje.
- Brandinto sūrio gamyba yra ilgas procesas, kuris gali užtrukti nuo vieno iki trijų mėnesių. Ši gamybos specifika neleidžia greitai sureaguoti į staigius pokyčius sūrių rinkoje, o tai gali neigiamai paveikti Bendrovės pinigų srautus ir veikos rezultatus.
- Bendrovės kredito rizika yra susijusi su gautinomis prekybos sumomis. Rizika, kad partneriai neįvykdys įsipareigojimų, yra kontroliuojama, nustatant kontrolės procedūras. Bendrovė 2013 metais apdraudė užsienio pirkėjus kreditų draudimu įmonėje Eurler Hermes. Kiekvieno kliento, atskaitančio ne grynaisiais pinigais, kredito rizika yra atskirai įvertinama.
- Kredito rizika, susijusi su lėšomis bankuose, yra ribota, nes įmonė dirba tik su stambiausiais Lietuvos bankais (daugiausia – su AB SEB banku). 2013 m. gruodžio 31 d. visų įsipareigojimų ir viso turto santykis buvo 0,57. Finansinių paskolų likutis 2013 m. gruodžio 31 d. buvo 44,818 litų. Paskolos įvertintos eurais. Paskolų grąžinimas vyksta pagal grafikus, uždelstų mokėjimų nėra. Visų stambiausią skolų palūkanos yra susietos su EUR LIBOR palūkanų norma. 2013 m. sudaryti palūkanų normos apsikeitimo sandoriai 27,8 mln.Lt sumai 5 metų terminui.

13. Pagrindinės AB Vilkyskių pieninės investicijos per pastaruosius 5 metus:

2009 metais stambių, 10 procentų emitento įstatinio kapitalo viršijančių investicijų projektų nebuvo.

2010 metais investuota 1 mln. litų į energetikos ūkio (šalčio, šilumos, elektros) plėtrą. Už beveik 2 mln. litų įsigytą sūrių pakavimo – fasavimo linija.

2011 metais investuota 1,8 mln. litų į naujų šaldymo – sandeliavimo įrangą, 0,8 mln. litų į nuotekų valymo ir įrengimų plovimo išplėtimą. Pradėtas sūrių gamybos įrangos išplėtimas.

2012 m. sumontuota nauja sūrių gamybos linija, kuri padidino sūrių gamybos pajėgumus 30 procentų (vertė 16 mln. Lt.), įdiegta pakavimo - plastikautavimo linija, leidžianti gaminti aukštesnės pridėtinės vertės sūrių (vertė 9,5 mln. Lt.).

2013 metais investuota 3,6 mln. litų į pienovežių plovyklos, garažo, sandėlio, dirbtuvų su buitinėmis ir pagalbinėmis patalpomis, administracijos kabinetais, inžinerinių tinklų, aikštelės ir privažiavimo pastatai. Šis pastatas buvo didžiausias statybinis projektas pastaraisiais metais. Šiai metai taip pat buvo investuota į išrūgų produktų cecho išplėtimą. Po įvesticijos, kuri sudarė apie 5,3 mln. litų, produkto apdirbama iki 600 tonų per parą. Metų pabaigoje įgyvendintas ir išrūgų ultrafiltracijos projektas. Tai nauja technologija, skaidanti išrūgas į sudedamąsias dalis. Šio proceso rezultatas - nauji pelningi produktai, didinantys įmonės konkurencingumą rinkoje.

14. Patentai, licencijos, kontraktai

2000 m. gegužės 8 d. įmonė gavo Eksporto į Europos Sąjungą licenciją, suteikiančią galimybę produkciją eksportuoti į Europos Sąjungos šalis. Įmonėje įdiegta kokybės valdymo programa (RVASVT sistema).

2004 m. spalio 14 d. gautas sertifikatas dėl reikalavimų atitikimo ir produkcijos sertifikavimo Rusijos rinkai.

2008 metais AB Vilkyškių pieninei įteikiti ISO9001:2000 ir ISO 22000:2000 sertifikatai.

ISO 9001 standartas nustato reikalavimus kokybės vadybos sistemoms, išskaitant reikalavimus dokumentacijai, planavimui, išteklių valdymui, produkto realizavimo, matavimo, analizės ir gerinimo procesams. Šis sertifikatas liudija, kad įmonė turi galimybę valdyti ir gerinti savo teikiamą produktą ir paslaugą kokybę, ir gamina produktus atitinkančius kliento ir teisinius reikalavimus.

Maisto saugos vadybos sistemos standartas ISO 22000 liudija, kad maisto saugos rizika Vilkyškių pieninėje yra identifikuota, įvertinta ir kontroliuojama visoje maisto produktų tvarkymo grandinėje. Jo tikslas - užtikrinti maisto saugumą visoje gamybos ir tiekimo grandinėje iki pat jo suvartojimo. Šis standartas taikomas visoms organizacijoms, dalyvaujančioms maisto tvarkymo grandinėje, t.y. gaminančioms maisto produktus, pakuotes maisto produktams. Kasmet atliekami pakartotiniai ISO 9001:2000 ir ISO 22000:2000 auditai.

2009 metų rugsėjo 18 d. AB Vilkyškių pieninėje apsilankė ir atliko įmonės patikrinimą Rusijos Federacijos federalinės veterinarijos ir fitosanitarijos tarnybos ekspertai. Patikrinimo metu ekspertai įvertino įmonės sanitarinį stovį, atliko įvertinimą gamybinių, pagalbinių patalpų, nokinimo ir produktų laikymo kamerų dėl atitikimo Rusijos federacijos normoms ir reikalavimams. Auditu metu patikrinta įmonės dokumentacija, pradedant nuo superkamos žaliavos, priedų ir kitų gamyboje naudojamų medžiagų iki produkto realizavimo.

Šio Rusijos Federacijos federalinės veterinarijos ir fitosanitarijos tarnybos ekspertų audito išvados - neatitikimų nerasta, įmonėje dirbama laikantis Rusijos Federacijos veterinarijos ir fitosanitarijos tarnybos reikalavimų.

2011 m. atliktas Vilkyškių pieninės gamybos auditas Rusijos Federacijos Techninio reglamento N88-Ф3 reikalavimų atitikimu.

2013 m. resertifikuota AB „Vilkyškių pieninė“ vadybos sistemos atitikimas standartui ISO 9001:2008 ir ISO 22000:2005. Resertifikavus standartų galiojimas pratęstas dar 3 metams.

15. Konkurentai

AB Vilkyškių pieninės skaičiavimais, įmonė užima apie 17 proc. šalies sūrių rinkos, t.y. ketvirtą vietą tarp gamintojų, po AB „Rokiškio sūris“, AB „Pieno žvaigždės“ ir AB „Žemaitijos pienas“.

Užsienio rinkose AB Vilkyškių pieninei tenka konkuruoti su tenyksčiais gamintojais, kurių pranašumas yra mažesnės transportavimo išlaidos. Tačiau tai AB Vilkyškių pieninė kompensuoja, siūlydama aukštesnės pridėtinės vertės sūrių asortimentą.

16. Išmokėti dividendai

AB Vilkyškių pieninė neturi privilegiuotųjų akcijų, dividendai mokami tik už paprastąsias vardines akcijas.

2012 m. balandžio 27 d įvyko AB Vilkyškių pieninė eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas, kuriamė buvo patvirtinta dividendų politika.

Dividendų mokėjimas per pastaruosius 5 metus:

Dividendai	2009 (už 2008)	2010 (už 2009)	2011 (už 2010)	2012 (už 2011)	2013 (už 2012)
Dividendai (Lt.)	0	1,194,300	2,866,320	2,985,750	2,508,030
Dividendai vienai akcijai (Lt.)	0	0.10	0.24	0.25	0.21
Akcijų skaičius	11,943,000	11,943,000	11,943,000	11,943,000	11,943,000

IV. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

17. Emitento įstatinio kapitalo struktūra

Akcijų rūšis	Vertybinių popieriuų skaičius	Nominalioji vertė, Lt	Bendra nominali vertė, Lt	ISIN kodas
Paprastosios vardinės akcijos	11,943,000	1.00	11,943,000	LT0000127508

18. Akcininkai

Bendras akcininkų skaičius 2013 m. gruodžio 31 d. buvo 972. Stambiausi akcininkai, nuosavybės teise turintys ar valdantys daugiau kaip 5 procentus emitento įstatinio kapitalo buvo šie:

Akcininkas	Akcijos	Nominali vertė, litais	Vertė iš viso, litais
Gintaras Bertašius	6,067,206	1	6,067,206
Linas Strėlis	1,918,215	1	1,918,215
Kiti smulkieji akcininkai	3,957,579	1	3,957,579
Kapitalo iš viso	11,943,000	1	11,943,000

19. Akcijų, išleistų į viešąją vertybinių popieriuų apyvartą, pagrindinės charakteristikos

Bendrovės išleisti vertybiniai popieriai buvo įtraukti į Vilniaus vertybinių popieriuų biržos Einamajį prekybos sąrašą nuo 2006 m. gegužės 17 d. Vertybinių popieriuų ISIN kodas - LT0000127508.

Nuo 2008 metų sausio 1 dienos Bendroves vertybinius popierius buvo leista įtraukti į Oficialųjį sąrašą.

Vertybinių popieriuų pavadinimas – AB Vilkyskių pieninės paprastosios vardinės akcijos. Vertybinių popieriuų skaičius – 11,943,000 vnt. Vienos akcijos nominali vertė – 1.00 Lt.

20. Akcininkai turintys specialias kontrolės teises

Akcijų suteikiančių specialias kontrolės teises nėra.

21. Balsavimo aprubojimai

Balsavimo teisės aprubojimų nėra.

22. Akcininkų tarpusavio susitarimai, apie kurios emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir balsavimo teisė.

Akcininkų tarpusavio susitarimų apie kuriuos emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir balsavimo teisė nėra.

23. Emitento įstatų pakeitimo tvarka

Emitento įstatų pakeitimai gali būti atliktas per visuotini akcininkų susirinkimą. Sprendimai dėl Bendrovės įstatų pakeitimo laikomi priimti, kai už juos gauta 2/3 visų akcininkų balsų.

24. Emitento valdymo organai

AB Vilkyškių pieninė valdyba

Vardas, Pavardė	Išsilavinimas, specialybė	Pareigos Emitente	Kadencijos pradžia
Gintaras Bertašius	Aukštasis, inžinierius - mechanikas	Valdybos pirmininkas, generalinis direktorius	2010 04 30
Sigitas Trilonis	Aukštasis, inžinierius - mechanikas	Valdybos narys, technikos direktorius	2010 04 30
Rimantas Jancevičius	Aukštėsnysis, zootechnikas	Valdybos narys, žaliavos direktorius	2010 04 30
Vilija Milaševičiutė	Aukštasis, finansai ir kreditas	Valdybos narė, finansų direktoriė	2010 04 30
Andrej Cyba	Aukštasis	Valdybos narys	2010 04 30
Linas Strėlis	Aukštasis	Valdybos narys	2010 04 30

AB Vilkyškių pieninė administracijos vadovaujantys darbuotojai:

Vardas, Pavardė	Išsilavinimas, specialybė	Pareigos Emitente	Darbo pradžia*
Gintaras Bertašius	Aukštasis, inžinierius - mechanikas	Valdybos pirmininkas, generalinis direktorius	2006 01 01**
Vaidotas Juškys	Aukštasis, informacinės technologijos	Vykdantysis direktorius	2010 05 17
Vilija Milaševičiutė	Aukštasis, finansai ir kreditas	Valdybos narė, finansų direktoriė,	2000 05 01
Rimantas Jancevičius	Aukštėsnysis, zootechnikas	Valdybos narys, žaliavos direktorius	1996 01 02
Sigitas Trilonis	Aukštasis, inžinerija	Valdybos narys, technikos direktorius	1993 09 01
Arvydas Zaranka	Aukštėsnysis, pieno produktų technologija	Gamybos direktorius	1995 07 30
Alvydas Eičas	Aukštasis, pedagogika	Pardavimų vadovas Baltijos šalims	2004 09 14

Sonata Jurgilienė	Aukštasis, verslo vadyba	Eksporto skyriaus vadovė	2013 07 01
Elena Šilovaitė	Aukštasis, verslo vadyba ir administravimas	Marketingo skyriaus vadovė	2010 07 19
Matas Kazlauskas	Aukštasis, veterinarinė medicina	Kokybės vadovas	2013 06 19
Karolina Šematulskienė	Aukštasis, ekonomika	Vyr. buhalterė	2012 09 04
Ligita Pudžiuvelytė	Aukštasis, ekonomika	Vyr. ekonomistė	2004 05 20
Nedas Budginas	Aukštasis, viešasis administavimas	Personalo vadovas	2012 10 16
Rita Juodikienė	Aukštasis, verslo vadyba ir administravimas	Pirkimų skyriaus vadovė	2002 09 23
Marius Beišys	Aukštasis, kompiuterinių sistemų inžinierius	IT skyriaus vadovas	2011 05 03

* Nei vieno administracijai vadovaujančio darbuotojo darbo sutartis nėra terminuota.

** Iš naujo paskirtas, pertvarkius Emitentą į akcinę bendrovę, nors Emitento direktoriumi dirba nuo 1993 05 10.

Duomenys apie dalyvavimą kitų įmonių, įstaigų ir organizacijų veikloje

Vardas	Pavarde	Asmens statusas	Kiti duomenys - akcijos, dalyvavimas kitoje veikloje	Turimas AB "Vilkų pieninė" akcijų skaičius
Gintaras	Bertašius	Generalinis direktorius, valdybos pirmininkas	ŪKB „Šilgaliai“ pajininkas (1 pajus) AB „Modest“ valdybos pirmininkas; AB „Kelmės pieninė“ valdybos pirmininkas	6,067,206
Sigitas	Trijonis	Technikos direktorius, valdybos narys	kitų akcijų neturi, kitoje veikloje nedalyvauja	425,607
Rimantas	Jancevičius	Žaliavos direktorius, valdybos narys	kitų akcijų neturi, kitoje veikloje nedalyvauja	2,435
Vilija	Milaševičiutė	Finansų direktoriė, valdybos narė	AB „Modest“ valdybos narė, kitų akcijų neturi	7,813
Arvydas	Zaranka	Gamybos direktorius	AB „Modest“ valdybos narys; AB „Kelmės pieninė“ valdybos narys; kitų akcijų neturi	1,933
Vaidotas	Juškys	Vykantysis direktorius	kitų akcijų neturi, kitoje veikloje nedalyvauja	250
Andrej	Cyba	Valdybos narys	„Finasta Asset Management“ Generalinis Direktorius, Valdybos narys; AB bankas „Finasta“ Valdybos narys, Finansų Rinkų Tarnybos Direktorius; AB “Finasta Holding”, Valdybos narys, Generalinio direktoriaus pavaduotojas; AS “Pirmais atklātais pensiju fonds” Stebėtojų tarybos narys; IPAS „Finasta Asset Management“ Stebėtojų tarybos narys; AS „F Capital“ Stebėtojų tarybos narys; UAB „GP1“ Generalinis direktorius; UAB „GP2“ Generalinis direktorius; UAB „Piola“ Generalinis direktorius; kitų akcijų neturi	-

Linas	Strelis	Valdybos narys	UAB "LS Capital" direktorius; UAB "Biglis" direktorius; Futbolo klubas "Ekranas" Valdybos narys; "Socialiniu įmoniu asociacija" tarybos pirmininkas; AB "Agrowill group" Valdybos narys	1,918,215
-------	---------	----------------	--	-----------

25. Darbuotojai

2013 m. gruodžio 31 d. AB Vilkyškių pieninė dirbo 544 darbuotojų.

Darbuotojų grupė	Darbuotojų skaičius	Išsilavinimas				Vidutinis mėnesinis atlyginimas (LTL)
		aukštasis	aukštesnysis	vidurinis	nebaigtas vidurinis	
Vadovai	6	4	2			11,943
Vadovaujantys specialistai	35	28	6	1		3,855
Specialistai	90	36	40	14		2,437
Darbininkai	413	12	223	153	25	1,580
	544	80	271	168	25	1,998

2012 m. gruodžio 31 d. AB Vilkyškių pieninė dirbo 546 darbuotojų.

Darbuotojų grupė	Darbuotojų skaičius	Išsilavinimas				Vidutinis mėnesinis atlyginimas (LTL)
		aukštasis	aukštesnysis	vidurinis	nebaigtas vidurinis	
Vadovai	6	4	2			11,359
Vadovaujantys specialistai	32	22	9	1		3,714
Specialistai	84	33	34	17		2,308
Darbininkai	424	14	221	165	24	1,560
	546	73	266	183	24	1,852

26. Susitarimai, kurių šalys yra emitentas ir kurie įsigaliotų, pasikeitus emitento kontrolei

Susitarimų, kurių šalys yra emitentas ir kurie įsigaliotų, pasikeitus emitento kontrolei nėra.

V. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBTĄ INFORMACIJĄ

27. 2013 metų esminių įvykių santrauka

Kiekvieno mėnesio 10 dieną yra skelbiama pardavimų apyvarta už praėjusį mėnesį.

AB 2013 m. balandžio 26 d įvyko AB Vilkyskių pieninės eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas, kuriame priimti šies prendimai:

1 darbotvarkės klausimas – Bendrovės 2012 m. metinio pranešimo tvirtinimas.
Patvirtintas bendrovės metinis pranešimas už 2012 metus.

2 darbotvarkės klausimas – Auditoriaus išvados apie bendrovės 2012 m. finansinių ataskaitų rinkinius paskelbimas.
Išklausyta.

3 darbotvarkės klausimas – Bendrovės 2012 m. audituotų atskirų ir konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinių tvirtinimas.

Patvirtinti bendrovėsatskirų ir konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkiniai už 2012 metus.

4 darbotvarkės klausimas – Bendrovės 2012 m. pelno (nuostolių) paskirstymo tvirtinimas.

Patvirtintas 2012 metų grynojo audituoto pelno pagal TFAS paskirstymas taip (tūkst.Lt; tūkst. EUR):

	Tūkst. Lt	Tūkst. EUR
1) Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) 2011 metų pabaigoje	14.138	4.095
2) Akcininkų patvirtinti dividendai už 2011 metus	2.986	865
3) Pervesta į įstatymo numatytą rezervą	0	0
4) Pelno dalis, paskirta į rezervą savoms akcijoms įsigyti	0	0
5) Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) ataskaitinių metų pradžioje po dividendų išmokėjimo ir pervedimo į rezervus	11.152	3.230
6) Grynasis ataskaitinių finansinių metų pelnas	5.175	1.499
7) Pervedimai iš rezervų	354	103
8) Paskirstytinas pelnas (nuostoliai):	16.681	4.831
- Pelno dalis, paskirta į privalomuosius rezervus	0	0
- Pelno dalis, paskirta į rezervą savoms akcijoms įsigyti	203	59
- Pelno dalis, paskirta dividendams išmokėti (arba 0,21 Lt (0,0608 EUR) vienai paprastai vardinei 1 lito nominalios vertės akcijai)	2.508	726
- Pelno dalis, paskirta į kitus rezervus	0	0
- Pelno dalis, paskirta metinėms išmokoms (tantjemoms) valdybos nariams, darbuotojų premijoms ir kitiems tikslams	150	43
9) Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) ataskaitinių finansinių metų pabaigoje, perkeliamas į kitus finansinius metus	13.820	4.003

5 darbotvarkės klausimas – Sprendimas dėl savų akcijų supirkimo.

Patvirtintis prendimą dėl savų akcijų supirkimo:

- Supirkti iki 10 procentų savų akcijų.
- Savų akcijų supirkimo tikslas – palaikyti ir didinti bendrovės akcijų kainą.
- Laikotarpis per kurį bendrovė gali įsigyti savas akcijas – iki 2014 m. balandžio 25 d.
- Nustatyti įsigyjamų savų akcijų maksimalią vienos akcijos kainą – 1,45 EUR (5,00 Lt), o minimalią vienos akcijos įsigijimo kainą nustatyti lygią vienos akcijos nominaliai vertei, t.y. 0,29 EUR (1,00 Lt).
- Pavesti valdybai organizuoti savų akcijų supirkimą, nustatyti akcijų supirkimo bei pardavimo tvarką, laiką, akcijų skaičių ir kainą, taip pat atlkti kitus su tuo susijusius veiksmus, laikantis šiame nutarime nustatytų sąlygų ir LR Akcinių bendrovių įstatymo nustatytų reikalavimų.

6 darbotvarkės klausimas – Dėl bendrovės audito įmonės rinkimo 2013, 2014 ir 2015 metams ir apmokėjimo sąlygų nustatymo.

Nutarta:

- Bendrovės finansinės atskaitomybės auditui atliliki išrinkti audito įmonę KPMG Baltics, UAB.
- Igalioti bendrovės generalinį direktorių Gintarą Bertašių sudaryti audito paslaugų sutartį su KPMG Baltics, UAB ir nustatyti apmokėjimo už audito paslaugas sąlygas.

Isteigta AB "Pieno logistika"

2013 12 10 dieną AB Vilkyskių pieninės įmonių grupę papildė nauja bendrovė AB „Pieno logistika“, kurios įstatinis kapitalas 371 tūkst .lt. AB „Pieno logistika“ įsteigimo tikslas - optimizuoti atskiro pobūdžio veiklą įmonių grupėje. Planuojama naujos įmonės veikla reikšmingos įtakos įmonių grupės konsoliduotam rezultatui nedarys.

VI. Informacija apie tai kaip yra laikomasi bendrovių valdymo kodekso

28. AB Vilkyškių pieninė pranešimas apie Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi 2013 metais

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcinės bendrovės „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklė 20.5. punktu, akcinė bendrovė „Vilkyškių pieninė“ šiame pranešime atskleidžia, kaip laikosi Vilniaus vertybinių popierių biržos patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiuojama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė nuolat pateikia su plėtros strategija bei kitą su akcininkų nuosavybės didinimu susijusią informaciją per biržos informacine sistemą, bendrovės internetiniame puslapyje (www.vilkyskiu.lt/investuotojams/), bei per agentūrą BNS.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukonzentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Visi bendrovės organai sukonzentruoti į įmonės strateginių tikslų įgyvendinimą.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Bendrovėje sudaroma valdyba, kuri atstovauja bendrovės akcininkų interesams, atsako už strateginį vadovavimą bendrovei, prižiūri bendrovės vadovo veiklą, rengia valdybos posėdžius, bendradarbiauja su įmonės vadovybe. Bendrovėje sudaryti Paskyrimų ir atlyginimo bei Audito komitetai.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vienos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovė laikosi šio punkto nuostatų.
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatyto privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrole, o tai savo ruožtu salygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Ne	Bendrovės organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, valdyba ir bendrovės vadovas (generalinis direktorius). Stebėtojų taryba, kaip kolegialus priežiūros organas, nėra sudaroma. Už įmonės veiklos ir valdymo priežiūrą atsako Valdyba.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Rekomendacijoje nurodytas funkcijas atlieka valdyba.

2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomą funkciją priežiūrą.	Ne	Bendrovė nesilaiko šios rekomendacijos, kai sudaromas tik vienas kolegialus organas ir tai yra valdyba. Bendrovė nesilaiko Valdymo kodekso 2.3. punkto rekomendacijos – šiuo metu įsteigtais vienintelis kolegialus organas yra ne priežiūros, o valdymo organas, vykdantis ir stebėtojo funkcijas.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai nepriestarauja šio organo esmei ir paskirčiai. ¹	Taip	Valdyba renka ir atšaukia Bendrovės vadovą, nustato jo atlyginimą, kitas darbo sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį bei skiria nuobaudas.
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti tokis valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiemis organams priimant sprendimus. ²	Taip	Šiuo metu pagal bendrovės įstatus AB „Vilkyskių pieninė“ valdybą sudaro 6 nariai, renkami ketveriems metams. Pakankamas kolegialaus organo narių skaičius sudaro galimybę balsų dauguma priimti sprendimus.
2.6. Direktorai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliaus Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinės profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	Pagal bendrovės įstatus valdybos nariai renkami ketveriems metams, neribojant jų kadencijų skaičiaus. Bendrovės įstatuose numatyta galimybė atšaukti valdybą ar pavienį valdybos narij. Valdybos narys gali būti atleidžiamas įstatymuose nustatytais pagrindais.
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti tokis asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuo pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Ne	Bendrovė nesilaiko 2.7. punkto rekomendacijos, nes jos valdybos pirmininkas yra bendrovės generalinis direktorius. Priežiūros nešališkumą garantuoja kiti penki valdybos nariai.

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendroveje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymétina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išsimtinai su stebėtojų taryba(pavyzdžiu, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovės įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiu, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovo, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

²Vykdomojodirektoriaus ir direktoriaus konsultantos sąvokos vartojamostais atvejais, kaibendrovės sudaromastikvienaskolegialusorganas.

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.			
Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.			
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principe – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nesališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Renkant bendrovės kolegialų organą su išsamia informacija apie kandidatus akcininkai gali susipažinti dar prieš akcininkų susirinkimą bei jo metu.	
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius išpareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispresti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdžiniais yu sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Kaip bendrovė laikosi visų šioje rekomendacijoje išvardintų nuostatų, papildomai galėtų paminėti dokumentą (pavyzdžiu, to organo veiklos reglamentą), jeigu toks yra, kuriame nustatyta konkreti kolegialaus organo informavimo apie šio organo narių duomenų pasikeitimą tvarka. Bendrovė kaupia ir atskleidžia visą informaciją apie kolegialaus organo narius, jų profesinį išsilavinimą, kvalifikaciją, interesų konfliktus šio principo rekomendacijų nustatyta tvarka. Valdybos veiklos reglamento įmonė neturi.	
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo nari, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekvienam bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkretą atskirą savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiame organe.	Taip	Bendrovė galėtų plačiau pakomentuoti susiklosčių praktiką (pavyzdžiu, kiekvienas kolegialaus organo narys iki pateikiant bendrovės metinį pranešimą akcininkams informuoja kolegialų organą, kokiose kvalifikacijos kėlimo programose, susijusiose su jo darbu kolegialiame organe, dalyvavo per paskutinius ataskaitinius metus). Akcininkų susirinkimuose pateikiami kandidatų į valdybos narius gyvenimo aprašymai, kuriuose nurodomas jų išsilavinimas, darbinė padėtis ir kt. Bendrovės rengiamose ataskaitose pateikiama informacija apie valdybos sudėtį.	
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonų ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų naujausią žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovės finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų žinių ir patirties atlyginimą nustatymo politikos srityje.	Taip	Bendrovė laikosi šio punkto rekomendacijų. Bendrovės valdybos nariai turi reikiamu įvairiapusių žinių, nuomonų ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai turi atitinkamą patirtį bei naujausią žinių apskaitos ir audito srityse.	
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo	Taip	Valdybos nariai nuolatos dalyvauja įvairiuose tobulinimosi kursuose ir seminaruose, kuriuose jie informuojami apie esminius bendrovės veiklą reguliuojančių teisés aktų pasikeitimus. Valdybos nariai taip pat informuojami apie kitus bendrovės veiklai turinčius įtakos pasikeitimus valdybos	

³Atkreiptina sdėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik viena menio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.		posėdžiuose bei individualiai, esant poreikiui.
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konflikta būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas ⁴ nepriklausomų narių skaičius.	Ne	Bendrovė nesilaiko šio Valdymo kodekso 3.6 punkto rekomendacijų, nes Bendrovėje nėra apibrėžti valdybos nario nepriklausomumo kriterijai, bendrovėje nebuvvo aptartas nepriklausomų narių "pakankamumo" sąvokos turinys.
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktais ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingo bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykį ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:	Ne	Bendrovėje nėra apibrėžti valdybos nario nepriklausomumo kriterijai.

- 1)jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ējęs tokią pareigą;
- 2)jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ējęs tokią pareigą, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys neprikouso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas;
- 3)jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokesči, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemoje; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatyty kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusiusi su vėlesnėmis pareigomis);
- 4)jis neturi būti kontroluojantis akcinkas

⁴Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių kaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspresti, koks nepriklausomų narių kaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiai organė yra skatininas ir bus laikoms tinkamesnio bendrovė valdymo pavyzdžiu.

⁵Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkijų akcinkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcinko ar kelių didžiausių akcinkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcinkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

<p>arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);</p> <p>5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (išskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;</p> <p>6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės auditu įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovii arba organų veikloje;</p> <p>8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiu kaip 12 metų;</p> <p>9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p> <p>3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinj iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytais nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	Neaktaualu	<p>Bendrovėje nėra apibrėžti valdybos nario nepriklausomumo kriterijai.</p>
<p>3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamas, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narij, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytais nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį jí vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.</p>	Ne	<p>Bendrovėje nebuvo taikoma valdybos nario nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika.</p>
<p>3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti</p>	Ne	<p>Bendrovėje nebuvo taikoma valdybos nario nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika.</p>

priežastis, kodėl konkrečių kolegialaus organo narių laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamas dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.		
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų ⁶ . Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Taip	Valdybos nariams už darbą valdyboje mokamos tantjemos.
IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principe – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę. ⁸	Taip	Valdyba užtikrina bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą, analizuoją, vertina Jmonės metinės finansinės atskaitomybės projektą bei pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba taip pat teikia rekomendacijas ir pasiūlymus bendrovės vadovui.
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sažiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimą, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, valdybos nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, sažiningumo, protingumo principais, laikydami konfidentialumo, jausdamis atsakomybę, tuo stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atliliki kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atliliki	Taip	2013–aisiais metais Bendrovės valdybos nariai dalyvavo valdybos posėdžiuose (visuose posėdžiuose buvo reikiamas kvorumas), kiekvienas narys skyrė pakankamai laiko valdybos nario pareigoms atliliki.

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcinių bendrovii įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formuluoja, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemos. Taigi įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjemos, bet ir kitaip būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.

kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje ⁹ kolegialaus organo posėdžiu per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.		
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sažiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	Bendrovės valdymo organai prieš priimdamai svarbius sprendimus, apsvarsto jų įtaką akcininkams ir siekdami užtikrinti, kad visi akcininkai būtų tinkamai informuoti apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą, pagrindinę informaciją apie įmonės veiklą skelbia periodinėse ataskaitose.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokų sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Taip	Bendrovės valdymo organai sandorius sudaro vadovaudamiesi teisės aktais, patvirtintais bendrovės įstatais, siekdami naudos bei gerovės bendrovei.
4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų ¹⁰ . Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtu aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atliliki, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamas minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arbavaldymo organų nariams.	Taip	Vais atvejais sprendimus valdyba priima tik vadovaujantis bendrovės interesais. Bendrovės valdyba ir jos komitetai aprūpinama visais reikalingais funkcijoms atliki materialiniai ištekliai. Prireikus, valdybos ir komitetų posėdžiuose dalyvauja bendrovės darbuotojai ir teikia visą būtiną informaciją, susijusią su svarstomais klausimais. Atlyginimo komitetas užtikrina, kad konsultantai ir specialistai, kurie teikia informaciją apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus, neteiktų konsultacijų su bendrove susijusiu bendrovių žmogiškųjų išteklių skyriams, vykdomajam bei valdymo organų nariams.
4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės auditu kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai,	Taip	AB „Vilkyskių pieninė“ veikia 2 komitetai: Paskyrimų ir atlyginimų komitetas bei Auditu komitetas. Paskyrimų ir atlyginimų komitetą formuoja valdyba. Auditu komiteto narius ir komiteto veiklos nuostatus valdybos teikimu tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas.

⁹ Pažymėta, kad bendrovės gali sugriežtinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankantį kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiu, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžiu). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatinimos ir bus laikomos tinkamessių bendrovių valdymo pavyzdžiu.

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

<p>šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir auditu komitetus¹¹. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir auditu komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrių ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trimis atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trimis komitetams skirtas funkcijas gali atliki pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinkta, visam kolegialiam organui.</p>		
<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimui, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekiant susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>	Taip	<p>Paskyrimų ir atlyginimo komitetas veikia nepriklausomai ir principingai, jo pagrindinis tikslas-teikti rekomendacijas bendrovės organams ar asmenims, skiriantiems ar renkantiems bendrovės valdymo organų narius ar vadovaujančius darbuotojus, bei užtikrinti skaidrią atlyginimų valdymo organams ir vadovaujantiems darbuotojams skyrimo politiką, principus bei tvarką. Komitetas teikia valdybai pagalbą, prižiūrint: (i) vadovo ir kitų vadovaujančių darbuotojų rinkimą ar paskyrimą, (ii) atlyginimų valdybos nariams, vadovui ir kitiems vadovaujantiems asmenims nustatymą. Auditu komitetas veikia nepriklausomai ir principingai, jo pagrindinis tikslas – stebeti finansinių ataskaitų rengimo procesą, prižiūréti bendrovės finansinės atskaitomybės auditu atlikimą, stebeti, kaip auditu įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektivumo principų, stebeti vidaus kontrolės, rizikos valdymo sistemų veiksmingumą. Komitetas teikia bendrovės valdybai pagalbą, prižiūrint: (i) finansinių, apskaitos ir kitų susijusių dokumentų atskleidimo kokybę bei vientisumą, (ii) nepriklausomo auditoriaus kvalifikaciją, nepriklausomumą ir tinkamą pareigų vykdymą, (iii) vidaus kontrolės vykdymą.</p>
<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir auditu komitetai turėtų būti sudaryti išsimtinai iš direktorių konsultantų.</p> <p>Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.</p>	Taip	<p>Kiekvienas bendrovės komitetas sudarytas iš 3 narių.</p>
<p>4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamos nustatytų įgaliojimų ir reguliarai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrežiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame</p>	Taip	<p>Paskyrimo ir atlyginimų komiteto veiklą reglamentuoja valdybos patvirtinti komiteto nuostatai.</p> <p>Auditu komiteto veiklos nuostatus tvirtina visuotinis akcinių susirinkimas.</p> <p>Abu komitetai reguliarai informuoja kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus.</p>

¹¹ Lietuvos Respublikos auditu įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (išskaitant, bet neapsiribojant, akcinese bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Auditu komitetą.

pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Auditu komitetas turėtų patvirtinti, kad ji tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kuriu buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.		
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesi arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtu būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Taip	Komitetu posėdžiuose prireikus dalyvauja bendrovės darbuotojai, atsakingi už komitete svarstomas veiklos sritis, ir teikia visą būtiną informaciją.
4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organė, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akciminkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliarai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliarai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiama dėmesį skirti testinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, išskaitant administraciją ir akciminkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomasiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akciminkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniaja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.	Taip	Šioje rekomendacijoje nurodytas Skyrimo komiteto funkcijas bendrovėje iš esmės atlieka Paskyrimų ir atlyginimų komitetas.
4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomyų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, išskaitant fiksuočią atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitinės išmokas. Pasiūlymai, susiję su tuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomyų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akciminkų interesais ir tikslais;	Taip	Šioje rekomendacijoje nurodytas Atlyginimų komiteto funkcijas bendrovėje iš esmės atlieka Paskyrimų ir atlyginimų komitetas.

<p>2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šiu asmenų veiklos įvertinimą. Vykdamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygi, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;</p> <p>3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcinges kiti bendrovės vykdomujų direktorių arba valdymo organų narių ir kiti bendrovės darbuotojų atlyginimui;</p> <p>4) reguliarai peržiūrėti vykdomujų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;</p> <p>5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;</p> <p>6) padėti kolegialiam organui prižiūrēti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);</p> <p>7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <p>1) apsvarstyti bendrą tokį skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;</p> <p>2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;</p> <p>3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.</p> <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, spręsdamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomujų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p> <p>4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		
<p>4.14. Auditu komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės auditu komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) stebeti bendrovės teikiamas finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (išskaitant bendrovės grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo</p>	Taip	Bendrovėje iš esmės laikosi šių rekomendacijos nuostatų. Auditu komitetas veikia nepriklausomai ir principingai, jo pagrindinis tikslas – stebeti finansinių ataskaitų rengimo procesą, prižiūrėti bendrovės finansinės atskaitomybės auditu atlikimą, stebeti, kaip auditu įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų, stebeti vidaus kontrolės, rizikos valdymo sistemų veiksmingumą. Komitetas teikia bendrovės valdybai pagalbą, prižiūrint: (i) finansinių, apskaitos ir kitų

<p>kriterijus);</p> <p>2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (išskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;</p> <p>3) užtikrinti vidaus auditu funkcijų veiksmumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus auditu padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus auditu funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;</p> <p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės auditu įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su auditu įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių auditu įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinę veiksmų;</p> <p>5) stebeti išorės auditu įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar auditu įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su auditu partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka auditu įmonei, dydi ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis interalia išorės auditu įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos auditu įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne auditu paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamas 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrežiančią ne auditu paslaugų rūsių, kurių pirkimas iš auditu įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;</p> <p>6) tikrinti išorės auditu proceso veiksmumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias auditu įmonė pateikia laiške vadovybei.</p> <p>4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti auditu komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Auditu komitetas turėtų nuspresti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su susijusių dokumentų atskleidimo kokybę bei vientisumą, (ii) nepriklausomo auditoriaus kvalifikaciją, nepriklausomumą ir tinkamą pareigų vykdymą, (iii) vidaus kontrolės. Auditu komitetas užtikrina ir vidaus auditu funkcijų veiksmumą.</p>	
---	--

<p>administracija, bet ir neribotos galimybės susisekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.</p> <p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokį klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksmams.</p> <p>4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>		
<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atliki savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatyti veiklos tikslus. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atlirkas savo veiklos įvertinimas.</p>	Ne	Bendrovėje nėra valdybos veiklos vertinimo ir informavimo apie veiklą praktikos. Ateityje valdyba planuoja atliki savo veiklos vertinimą.
V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka		
Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.		
<p>5.1. Bendrovės kolegaliams priežiūros ir valdymo organams (šiame principe sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.</p>	Taip	Bendrovės valdybos posėdžiams vadovauja ir valdybos darbą organizuoja valdybos pirmininkas.
<p>5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokiu periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo</p>	Taip	Valdybos posėdžiai yra organizuojami 1 kartą per mėnesį.

klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį. ¹²		
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkamai sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Kiekvienas valdymo organo narys gali susipažinti su posėdžio medžiaga iki posėdžio dienos. Pranešant apie posėdžius, iš anksto pateikiama svarstymo medžiaga (pranešimų tezės, nutarimų projektai ir kt.). Paprastai paskelbta posėdžio darbotvarkė nekeičiama, nebent posėdžio metu, kai jame dalyvauja visi bendrovės valdybos nariai, nusprendžiama kitaip, ir papildomam klausimui pakanka posėdžiu pateiktos medžiagos, kad būtų galima priimti sprendimą darbotvarkėje nepaskelbtu klausimui. Klausimus, kuriuos numatoma svarstyti valdybos posėdžiuose, taip pat valdybos nutarimų projektus, rengia ir pateikia įmonės vadovas, valdybos nariai ar valdybos sprendimų sudarytos specialios grupės, i kurias gali būti įtraukti ir specialistai – ne įmonės darbuotojai.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialų organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialų priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovei valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Ne	5.4. punkto rekomendacijos negali būti taikomos bendrovėje, nes néra sudaromi kolegialūs stebėtojų organai.

VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, išskaitant smulkiusius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.

6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, kurios jų savininkams suteikia vienodas asmenines turtines ir neturtines teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Bendrovės įstatai, kuriuose nustatytos bendrovės akcijų investuotojams suteikiamos teisės, yra viešai paskelbiami bendrovės tinklalapyje internete.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą ¹³ . Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, išskaitant paminėtų sandorių	Taip	Svarbūs sandoriai, tvirtinami Bendrovės įstatuose numatyta tvarka.

¹² Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialų organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti tokis, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

¹³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaičio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvarstomi visuotiniam akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nustatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamas svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamas į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvą bendrovės veiklą.

tvirtinimą.		
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.	Taip	Bendrovės įstatai numato, kad Visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę dalyvauti ir balsuoti visi asmenys, susirinkimo dieną esantys Bendrovės akcininkais ar jų įgalioti atstovai arba asmenys, su kuriais sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis. Dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime ir pasisakyti gali valdybos nariai ir bendrovės vadovas, išvadą ir ataskaitą parengęs auditorius. Akcininkas, turintis balsavimo teisę ir susipažinęs su darbotvarke, gali raštu pranešti visuotiniam akcininkų susirinkimui savo valia „už“ ar „prieš“ pavieniu dėl kiekvieno nutarimo. Šie pranešimai įskaitomi į susirinkimo kvorumą ir balsavimo rezultatus
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiamos ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptry.	Taip	Iki visuotinio akcininkų susirinkimo likus ne mažiau kaip 21 dienai, akcininkams sudaroma galimybė susipažinti su Bendrovės turimais dokumentais, susijusiais su susirinkimo darbotvarke, įskaitant sprendimų projektus bei visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo iniciatorių valdybai pateiktą paraišką. Jeigu akcininkas raštu pageidauja, Bendrovės vadovas ne vėliau kaip per 3 dienas nuo raštiško prašymo gavimo visus susirinkimo sprendimų projektus įteikia akcininkui pasirašytinai ir išsiunčia registruotu laišku. Prie sprendimų projektų turi būti nurodyta, kieno iniciatyva jie yra įtraukti. Jei sprendimo projekto iniciatorius pateikė sprendimo projekto paaiškinimus, šie pridedami prie sprendimo projekto.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrajį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovės interneto tinklalapyje ir NASDAQ OMX Vilnius iki susirinkimo likus 21 dienai pateikiama lietuvių ir anglų kalba: 1. sprendimų projektais dėl kiekvieno visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės klausimo. 2. audituotos metinės finansinės ataskaitos ir auditoriaus išvada. 3. metinis pranešimas
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebeti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Ne	Akcininkas, turintis balsavimo teisę ir susipažinęs su darbotvarke, gali raštu pranešti visuotiniam akcininkų susirinkimui savo valia „už“ ar „prieš“ pavieniu dėl kiekvieno nutarimo
VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas		
Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narių vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrū ir efektyvū bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protinę terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba	Taip	Valdybos nariai vengia situacijų, kai jo asmeniniai interesai gali prieštarauti bendrovės interesams.

bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.		
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti ji arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	Valdybos nariai nepainioja Bendrovės turto su savo turtu.
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant iprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, išrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiams bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	Valdybos narys gali sudaryti sandorį su bendrove. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant iprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, išrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiams bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams.
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Valdybos nariai susilaiko nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.

VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika

Bendrovė nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.

8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovė nesilaiko rekomendacijų dėl atlyginimų politikos ataskaitos viešo paskelbimo. Bendrovė laikosi patvirtintos politikos, kad atlyginimų ir atlyginimų priedų sistema bei kiti išmokėjimai, susiję su darbo santykiais, yra viešai neskelbtina informacija, ir tokią informaciją įmonė priskiria prie komercinę paslapčių turinčios informacijos.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiai, o kur tinka – ir tolesniasi, finansiniai metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansinius metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiam bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansinius metais.	Ne	Bendrovė nesilaiko rekomendacijų dėl atlyginimų politikos ataskaitos viešo paskelbimo. Bendrovė laikosi patvirtintos politikos, kad atlyginimų ir atlyginimų priedų sistema bei kiti išmokėjimai, susiję su darbo santykiais, yra viešai neskelbtina informacija, ir tokią informaciją įmonė priskiria prie komercinę paslapčių turinčios informacijos.
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamujų dalijų santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamasi atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų	Ne	Bendrovė nesilaiko rekomendacijų dėl atlyginimų politikos ataskaitos viešo paskelbimo. Bendrovė laikosi patvirtintos politikos, kad atlyginimų ir atlyginimų priedų sistema bei kiti išmokėjimai, susiję su darbo santykiais, yra viešai neskelbtina informacija, ir tokią informaciją įmonė priskiria prie komercinę paslapčių turinčios informacijos.

<p>vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams;</p> <p>4) metodą, taikomą siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaškinimas;</p> <p>5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius;</p> <p>6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį;</p> <p>7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas;</p> <p>8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką;</p> <p>9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpi, kaip nurodyta 8.13 punkte;</p> <p>10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte;</p> <p>11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovų grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį.</p> <p>12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemas pagrindinių savybių aprašymas;</p> <p>13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.</p>		
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudegomu su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organu nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, interalia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organu nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organu nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	Ne	
<p>8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniams metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje éjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamu finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <p>1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokëtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praéjusiais finansiniams metais, jskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akciniinkų susirinkime;</p> <p>2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei;</p> <p>3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dël kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos;</p> <p>4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso iprastinėms direktoriaus funkcijoms;</p> <p>5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam</p>	Ne	

<p>vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais;</p> <p>6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.</p> <p>8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniai metais. <p>8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomu pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kai pensijų schema yra apibrėžtu išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniai metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtu įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniai metais. <p>8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamu finansinių metų laikotarpiu, išskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
<p>8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintomas sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintomas sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.</p>	Ne	
<p>8.7. Kintamų sudedamuojų atlyginimo dalų skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	Ne	
<p>8.8. Kai yra skirti kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintomas sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.</p>	Ne	
<p>8.9. I susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąjį atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.</p>	Ne	

8.10. Išeitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	Ne	
8.11. Išeitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiamą dėl blogų veiklos rezultatu.	Ne	
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėti, su bendrove nesusijusiu konsultantu, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	Bendrovė nesilaiko rekomendacijų dėl atlyginimų politikos ataskaitos viešo paskelbimo. Bendrovė laikosi patvirtintos politikos, kad atlyginimų ir atlyginimų priedų sistema bei kitai išmokėjimai, susiję su darbo santykiais, yra viešai neskelbtina informacija, ir tokią informaciją Imonė priskiria prie komercinės paslapčių turinčios informacijos.
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagristas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Ne	Bendrovė netaiko schemų pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ir kitomis teisėmis įsigytų akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais.
8.14 Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigytų akcijų arba gauti atlygi, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamas mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisė į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigytų akcijų arba gauti atlygi, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatyto ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.		
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiu, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plius kintamoji dalis) vertė.		
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiama akcijų pasirinkimo sandoriai.		
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.		
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.		
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigytų akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamas akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiamis schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų	Neaktaulu	Bendrovė netaiko schemų pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ir kitomis teisėmis įsigytų akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais.

susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.		
<p>8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, išskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitoms bendrovės darbuotojams. <p>Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.</p>	Neaktualu	
<p>8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliu, pagal kurį yra suteikiamas teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.</p>	Neaktualu	
<p>8.22.8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės imonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemaje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>	Neaktualu	
<p>8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusi informaciniu pranešimu (še dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.</p>		

IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme

Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principio kontekste sėvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vienos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Visiems interesų turėtojams sudaromos sąlygos dalyvauti bendrovės valdyme, susipažinti su reikiama informacija.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymu nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniaime kapitale, kreditorų įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.	Taip	Visiems interesų turėtojams sudaromos sąlygos dalyvauti bendrovės valdyme įstatymu nustatyta tvarka.
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	Taip	Interesų turėtojams, dalyvaujantiems bendrovės valdymo procese, sudarytos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.

X principas: Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, išskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu.	Taip, išskyrus punktą 4	Informacija apie bendrovės finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą atskleidžiama per pranešimus spaudai ir pranešimus apie esminius įvykius, Bendrovės metų ir tarpinėse ataskaitose, Bendrovės veiklos ataskaitose bei bendrovės internetiniame puslapyje. Informacija apie bendrovės valdymo organų narių išsilavinimą, darbo patirtį, einamas pareigas, dalyvavimą kitų įmonių veikloje, turimas bendrovės akcijas yra viešai skelbiama periodinėse ataskaitose bei bendrovės interneto tinklalapyje.
10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės	Taip	Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, bendrovė, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleidžia informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.

konsoliduotus rezultatus.		
10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtu paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principe.	Ne	
10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokį kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vienos bendruomenė, santiukis, išskaitant bendrovės politiką žmoniškuju ištekliu atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniaame kapitale programas ir pan.		
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Bendrovė informaciją per NASDAQ OMX Vilnius naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu, kiek tai įmanoma, kad Birža gautą informaciją paskelbtą savo interneto tinklalapyje ir prekybos sistemoje, tokiu būdu užtikrinant vienalaikę informacijos pateikimą visiems. Informaciją bendrovė stengiasi skelbti prieš arba po NASDAQ OMX Vilniaus prekybos sesijos ir vienu metu pateikti visoms rinkoms, kuriose prekiaujama bendrovės vertybiniais poperiais. Bendrovė laikosi konfidencialumo informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, atžvilgiu ir neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikę ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintiną priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiu, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Bendrovė visą svarbią informaciją (lietuvių ir anglų kalbomis) viešai skelbia bendrovės interneto tinklalapyje, tuo užtikrindama nešališką, savalaikę ir nebrangų priėjimą prie informacijos.
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinių pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos ir interneto tinklalapyje skelbia visą būtiną informaciją.
XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas		
Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos, nes bendrovės metinės finansinės atskaitomybės patikrinimą atlieka nepriklausoma audito įmonė.

11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba.	Taip	Įmonės valdyba teikia audito įmonės kandidatūrą akcininkų susirinkimui, audito įmonė patvirtina bendrovės akcininkų susirinkimas.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokesčių už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydamas, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Neaktualu	Bendrovės audito įmonė nesuteikė ne audito paslaugų bendrovei ir nėra gavusi užmokesčio už tai iš bendrovės.